

ÅRSREGNSKAPET FOR REGNSKAPSÅRET 2023 - GENERELL INFORMASJON

Enheten

Organisasjonsnummer:	937 887 787
Organisasjonsform:	Sparebank
Foretaksnavn:	TOTENS SPAREBANK
Forretningsadresse:	Lenagata 30 2850 LENA

Regnskapsår

Årsregnskapets periode:	01.01.2023 - 31.12.2023
-------------------------	-------------------------

Konsern

Mørselskap i konsern:	Ja
Konsernregnskap lagt ved:	Ja

Regnskapsregler

Regler for små foretak benyttet:	Nei
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til selskapet:	IFRS
Benyttet ved utarbeidelsen av årsregnskapet til konsernet:	IFRS

Årsregnskapet fastsatt av kompetent organ

Bekreftet av representant for selskapet:	Johan Røstøen
Dato for fastsettelse av årsregnskapet:	21.03.2024

Grunnlag for avgivelse

År 2023: Årsregnskapet er elektronisk innlevert
År 2022: Tall er hentet fra elektronisk innlevert årsregnskap fra 2023

Det er ikke krav til at årsregnskapet m.v. som sendes til Regnskapsregisteret er undertegnet. Kontrollen på at dette er utført ligger hos revisor/enhetens øverste organ. Sikkerheten ivaretas ved at innsender har rolle/rettighet for innsending av årsregnskapet via Altinn, og ved at det bekreftes at årsregnskapet er fastsatt av kompetent organ.

Brønnøysundregistrene, 14.08.2024

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
RESULTATREGNSKAP			
Renteinntekter og lignende inntekter			
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kredittinstitusjone	5	13 371 000	9 298 000
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kunder	5	842 342 000	509 470 000
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av rentebærende verdipapirer	5	96 580 000	48 015 000
Andre renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden	5	1 216 000	1 293 000
Sum renteinntekter og lignende inntekter	5	953 509 000	568 076 000
Rentekostnader og lignende kostnader			
Rentekostnader beregnet etter effektivrentemetoden på gjeld til kredittinstitusjoner og finansiering	5	12 193 000	1 547 000
Rentekostnader beregnet etter effektivrentemetoden på innskudd fra og gjeld til kunder	5	238 539 000	85 397 000
Rentekostnader beregnet etter effektivrentemetoden på utstedte verdipapirer	5	218 612 000	95 577 000
Andre rentekostnader beregnet etter effektivrentemetoden	5	9 467 000	10 412 000
Sum rentekostnader og lignende kostnader	5	478 811 000	192 933 000
Netto renteinntekter	5	474 698 000	375 143 000
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	8	100 944 000	90 851 000
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		11 382 000	8 912 000
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter			
Inntekter av aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter		30 292 000	39 410 000
Inntekter av eierinteresser i konsernselskaper		15 840 000	3 800 000
Sum utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter		46 132 000	43 210 000
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter			
Netto verdiendring og gevinst/tap på rentebærende verdipapirer	6	-352 000	-17 790 000
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre egenkapitalinstrumenter	6	2 340 000	-4 736 000
Netto verdiendring og gevinst/tap på finansielle forpliktelser (med 6		95 000	8 307 000

Resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
unntak av finansielle derivater)			
Sum netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter		2 083 000	-14 219 000
Andre driftsinntekter	7	1 265 000	860 000
Lønn og andre personalkostnader	9,10	109 374 000	97 765 000
Andre driftskostnader	11	91 924 000	85 905 000
Av-/nedskrivninger, verdiendringer og gevinst/tap på ikke-finansielle eiendeler			
Avskrivninger	21	11 814 000	11 818 000
Sum av-/nedskrivninger, verdiendringer og gevinst tap på ikke-finansielle eiendeler		-11 814 000	-11 818 000
Kredittap på utlån, garantier mv. og rentebærende verdipapirer			
Kredittap på utlån målt til amortisert kost eller virkelig verdi med verdiendring over andre inntekt	12	36 187 000	17 864 000
Kredittap på garantier og ubenyttede rammekreditter som ikke måles til virkelig verdi over resultat	12	451 000	-232 000
Sum kredittap på utlån, garantier og rentebærende verdipapirer		36 638 000	17 632 000
Resultat før skatt fra videreført virksomhet		363 990 000	273 813 000
Skatt på resultat fra videreført virksomhet	13	78 500 000	57 009 000
Resultat etter skatt fra videreført virksomhet		285 490 000	216 804 000
Resultat før andre inntekter og kostnader		285 490 000	216 804 000
Andre inntekter og kostnader			
Andre inntekter og kostnader knyttet til investeringer i egenkapitalinstrumenter	19,36	60 450 000	136 903 000
Sum andre inntekter og kostnader		60 450 000	136 903 000
Totalresultat for regnskapsåret		345 940 000	353 707 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
BALANSE - EIENDELER			
Kontanter og kontantekvivalenter		94 586 000	89 129 000
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak			
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak til amortisert kost	15	852 319 000	434 353 000
Sum utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak		852 319 000	434 353 000
Utlån til og fordringer på kunder			
Utlån og fordringer på kunder til amortisert kost	12,16, 17	14 882 691 000	14 026 414 000
Sum utlån og fordringer på kunder		14 882 691 000	14 026 414 000
Rentebærende verdipapirer			
Rentebærende verdipapirer til virkelig verdi	18	2 131 624 000	2 029 909 000
Sum rentebærende verdipapirer		2 131 624 000	2 029 909 000
Finansielle derivater			
Finansielle derivater	22	35 973 000	21 116 000
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter			
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	19	656 132 000	586 691 000
Eierinteresser i konsernselskaper			
Eierinteresser i konsernselskaper	3,20	290 978 000	290 978 000
Immaterielle eiendeler			
Immaterielle eiendeler		34 291 000	
Varige driftsmidler			
Andre varige driftsmidler	21	55 215 000	71 540 000
Sum varige driftsmidler		55 215 000	71 540 000
Andre eiendeler			
Andre eiendeler		7 931 000	25 291 000
Sum andre eiendeler		7 931 000	25 291 000

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
Anleggsmidler og avhendingsgrupper holdt for salg			
SUM EIENDELER		19 041 740 000	17 575 421 000
BALANSE - GJELD OG EGENKAPITAL			
GJELD			
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak			
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak til amortisert kost	15	266 014 000	176 634 000
Sum innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak		266 014 000	176 634 000
Innskudd og andre innlån fra kunder			
Innskudd og andre innlån fra kunder til amortisert kost		10 715 457 000	10 660 952 000
Sum innskudd og andre innlån fra kunder		10 715 457 000	10 660 952 000
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer til amortisert kost	24	4 992 550 000	3 917 694 000
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		4 992 550 000	3 917 694 000
Finansielle derivater			
Finansielle derivater	22	59 889 000	60 773 000
Annen gjeld			
Annen gjeld	25	64 194 000	75 101 000
Avsetninger			
Andre avsetninger	12,16, 26	118 434 000	118 962 000
Sum avsetninger		118 434 000	118 962 000
Ansvarlig lånekapital			
Ansvarlig lånekapital til amortisert kost	27	200 876 000	200 710 000
Sum ansvarlig lånekapital		200 876 000	200 710 000
Fondsobligasjonskapital			
Sum fondsobligasjonskapital		0	0

Balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
Sum gjeld		16 417 414 000	15 210 826 000
EGENKAPITAL			
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital/eierandelskapital		367 472 000	367 472 000
Overkursfond		109 992 000	109 992 000
Fondsobligasjonskapital	29	125 000 000	125 000 000
Sum innskutt egenkapital		602 464 000	602 464 000
Opptjent egenkapital			
Fond for urealiserte gevinster		345 189 000	284 739 000
Sparebankens fond		1 009 941 000	962 644 000
Utjevningsfond		473 046 000	428 539 000
Annen egenkapital		193 686 000	86 209 000
Sum opptjent egenkapital		2 021 862 000	1 762 131 000
Sum egenkapital		2 624 326 000	2 364 595 000
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		19 041 740 000	17 575 421 000

Konsernets resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
RESULTATREGNSKAP			
Renteinntekter og lignende inntekter			
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	5	13 067 000	1 800 000
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av utlån til og fordringer på kunder	5	1 038 974 000	647 599 000
Renteinntekter beregnet etter effektivrentemetoden av rentebærende verdipapirer	5	107 855 000	51 843 000
Øvrige renteinntekter	5	1 227 000	1 293 000
Sum renteinntekter og lignende inntekter		1 161 123 000	702 535 000
Rentekostnader og lignende kostnader			
Rentekostnader beregnet etter effektivrentemetoden på gjeld til kredittinstitusjoner og finansiering		6 371 000	117 000
Rentekostnader beregnet etter effektivrentemetoden på innskudd fra og gjeld til kunder		238 269 000	85 266 000
Rentekostnader beregnet etter effektivrentemetoden på utstedte verdipapirer		375 004 000	188 990 000
Andre rentekostnader beregnet etter effektivrentemetoden		13 575 000	10 877 000
Øvrige rentekostnader		9 335 000	
Sum rentekostnader og lignende kostnader		642 554 000	285 250 000
Netto renteinntekter		518 569 000	417 285 000
Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	8	94 666 000	89 831 000
Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		11 382 000	8 912 000
Utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter			
Inntekter av aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter		30 292 000	39 410 000
Sum utbytte og andre inntekter av egenkapitalinstrumenter		30 292 000	39 410 000
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter			
Netto verdiendring og gevinst/tap på rentebærende verdipapirer	6	-1 574 000	-20 700 000
Netto verdiendring og gevinst/tap på aksjer og andre egenkapitalinstrumenter	6	2 340 000	-4 736 000
Netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle	6	96 000	8 308 000

Konsernets resultatregnskap

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
derivater			
Sum netto verdiendring og gevinst/tap på valuta og finansielle instrumenter		862 000	-17 128 000
Andre driftsinntekter	7	1 100 000	904 000
Lønn og andre personalkostnader	9	109 410 000	97 800 000
Andre driftskostnader		100 887 000	87 396 000
Av-/nedskrivninger, verdiendringer og gevinst/tap på ikke-finansielle eiendeler			
Avskrivninger		10 584 000	7 553 000
Sum av-/nedskrivninger, verdiendringer og gevinst tap på ikke-finansielle eiendeler		-10 584 000	-7 553 000
Kredittap på utlån, garantier mv. og rentebærende verdipapirer			
Kredittap på utlån målt til amortisert kost eller virkelig verdi med verdiendring over andre inntekt	12	35 588 000	18 269 000
Kredittap på garantier og ubenyttede rammekreditter som ikke måles til virkelig verdi over resultat	12	451 000	-232 000
Sum kredittap på utlån, garantier og rentebærende verdipapirer		36 039 000	18 037 000
Resultat før skatt fra videreført virksomhet		377 187 000	310 604 000
Skatt på resultat fra videreført virksomhet	13	84 830 000	65 985 000
Resultat etter skatt fra videreført virksomhet		292 357 000	244 619 000
Resultat før andre inntekter og kostnader		292 357 000	244 619 000
Andre inntekter og kostnader			
Andre inntekter og kostnader knyttet til investeringer i egenkapitalinstrumenter	36	60 450 000	136 903 000
Sum andre inntekter og kostnader		60 450 000	136 903 000
Totalresultat for regnskapsåret		352 807 000	381 522 000

Konsernets balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
BALANSE - EIENDELER			
Kontanter og kontantekvivalenter		94 586 000	89 129 000
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak			
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak til amortisert kost	15	553 344 000	134 324 000
Sum utlån og fordringer på kredittinstitusjoner og finansieringsforetak		553 344 000	134 324 000
Utlån til og fordringer på kunder			
Utlån og fordringer på kunder til amortisert kost	12,16, 17	18 521 993 000	18 836 624 000
Sum utlån og fordringer på kunder		18 521 993 000	18 836 624 000
Rentebærende verdipapirer			
Rentebærende verdipapirer til virkelig verdi	18	2 361 806 000	2 209 565 000
Sum rentebærende verdipapirer		2 361 806 000	2 209 565 000
Finansielle derivater			
Finansielle derivater	22	35 973 000	21 116 000
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter			
Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter	19	656 136 000	586 691 000
Immaterielle eiendeler			
Immaterielle eiendeler		37 179 000	
Varige driftsmidler			
Andre varige driftsmidler	21	54 257 000	67 960 000
Sum varige driftsmidler		54 257 000	67 960 000
Andre eiendeler			
Andre eiendeler		8 046 000	28 906 000
Sum andre eiendeler		8 046 000	28 906 000
SUM EIENDELER		22 323 320 000	21 974 315 000

Konsernets balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
BALANSE - GJELD OG EGENKAPITAL			
GJELD			
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak			
Innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak til amortisert kost	15	0	4 406 000
Sum innlån fra kredittinstitusjoner og finansieringsforetak		0	4 406 000
Innskudd og andre innlån fra kunder			
Innskudd og andre innlån fra kunder til amortisert kost		10 712 434 000	10 651 205 000
Sum innskudd og andre innlån fra kunder		10 712 434 000	10 651 205 000
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer			
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer til amortisert kost	24	8 434 679 000	8 394 478 000
Sum gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		8 434 679 000	8 394 478 000
Finansielle derivater			
Finansielle derivater	22	59 889 000	60 773 000
Annen gjeld			
Annen gjeld		61 699 000	76 410 000
Avsetninger			
Andre avsetninger	12,16, 26	96 926 000	96 114 000
Sum avsetninger		96 926 000	96 114 000
Ansvarlig lånekapital			
Ansvarlig lånekapital til amortisert kost	27	200 876 000	200 710 000
Sum ansvarlig lånekapital		200 876 000	200 710 000
Fondsobligasjonskapital			
Sum fondsobligasjonskapital		0	0
Sum gjeld		19 566 503 000	19 484 096 000

EGENKAPITAL

Konsernets balanse

Beløp i: NOK	Note	2023	2022
Innskutt egenkapital			
Aksjekapital/eierandelskapital	29	367 472 000	367 472 000
Overkursfond		109 992 000	109 992 000
Fondsobligasjonskapital	27	125 000 000	125 000 000
Sum innskutt egenkapital		602 464 000	602 464 000
Opptjent egenkapital			
Fond for urealiserte gevinster		345 195 000	284 745 000
Sparebankens fond		1 009 941 000	962 644 000
Utjevningfond		473 046 000	428 539 000
Annen egenkapital		326 171 000	211 827 000
Sum opptjent egenkapital		2 154 353 000	1 887 755 000
Sum egenkapital		2 756 817 000	2 490 219 000
SUM GJELD OG EGENKAPITAL		22 323 320 000	21 974 315 000

Årsrapport 2023

#totenbanken

www.totenbanken.no

1. Året 2023
2. 2023 i tall

Styrets årsberetning

4. Innledning
6. Redegjørelse for regnskapet

Regnskap

22. Resultatregnskap
23. Balanse
24. Endring i egenkapitalen
25. Kontantstrømoppstilling
26. Noter
60. Revisjonsberetning
69. Organisasjonskart

Året 2023

Den økonomiske veksten har avtatt betydelig gjennom året som følge av høyere renter og sterk prisstigning. Det er nå lav vekst i norsk økonomi. På den annen side er en høy andel av befolkningen i jobb og arbeidsledigheten er fortsatt lav. Det er slik sett utsikter til at økonomien får en «myk landing» etter at både personer og bedrifter fått redusert mulighetsrommet gjennom svak reallønnsutvikling og fallende eiendomsverdier. Bankenes tap har økt noe, særlig i vårt markedsområde, men er fortsatt på et akseptabelt nivå.

Bankens resultat for året 2023 var godt. Alle bankens finansielle måltall ble oppfylt. Banken har en effektiv bankdrift sammenliknet med banker på vår størrelse. På den annen side trekker ulike regulatoriske krav, samt behovet for og tilgangen på riktig arbeidskraft i retning av økt samarbeid mellom banker. Allerede mot slutten av 2022 ble det opprettet kontakt mellom Totens Sparebank og SpareBank 1 Østlandet med formål å jobbe fram et grunnlag for å vurdere en fusjon mellom bankene. Kontakten ble opprettholdt gjennom hele 2023 og den 3. januar 2024 informerte bankene om at de hadde vedtatt en intensjonsavtale om å slå seg sammen.

Totens Sparebanks misjon er å bidra til vekst og utvikling i vår region, og være en aktiv medspiller i å fremme gode nærmiljø og arbeidsplasser. I tillegg er det definert målsetninger for hver av bankens fire interessegrupper; for kundene skal vi være en dyktig nær og engasjert bank, for lokalsamfunnet skal vi bidra til vekst og utvikling, for eierne skal vi være en attraktiv investering og for de ansatte skal banken være en attraktiv arbeidsgiver for ansatte. Dette har vært de viktigste holdepunkter i forbindelse med vurderingen av bankens strategiske veivalg som

resulterte i at generalforsamlingene ble bedt om å gi sin tilslutning til fusjonsplanen mellom Totens Sparebank og SpareBank 1 Østlandet.

En fusjon vil medføre endringer som vil oppleves som utfordrende for grupper av ansatte. Banken har i den forbindelse vært særlig opptatt av å sikre deres interesser og rettigheter. I tillegg har det gjennom forhandlinger blitt et godt resultat knyttet til bytteforhold og fusjonsvederlag, samt via avtaleregulering om representasjon i den sammenslåtte bankens styrende organer.

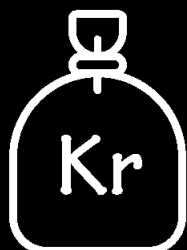
Jeg vil avslutte med å rette en stor takk til alle bankens kunder for den tilliten og lojaliteten de har vist oss i 2023. Vi retter også en stor takk til dyktige medarbeidere og tillitsvalgte i de ulike formelle organene i banken. Likeledes rettes det en stor takk til øvrige samarbeidspartnere for den innsatsen de alle har nedlagt for Totens Sparebank i 2023.

Rolf E. Delingsrud
Adm. banksjef

2023 i tall

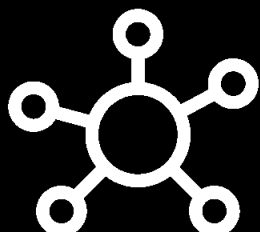
Driftsresultat
Kr 377 mill

Egenkapitalrentabilitet
u/fondsobligasjoner: 11,6 %

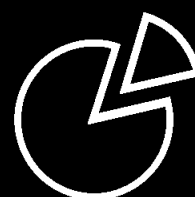
Kr 14,57 i utbytte
pr. egenkapitalbevis

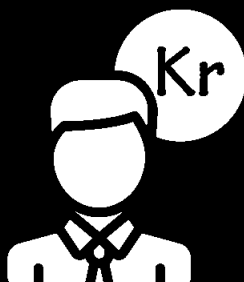
Avsatte gavemidler:
Kr 94,8 mill

Børskurs ved nyttår:
Kr 206

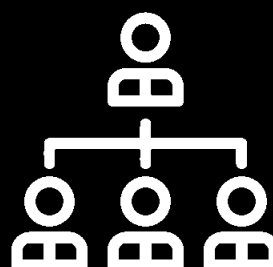
Ren kjernekapitaldekning:
inkl. samarb. gruppe: 19,3 %

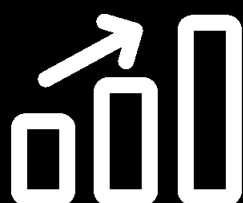
Formidlingskapital
Kr 26,5 mrd

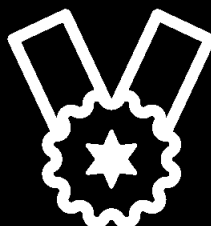
Formidlede utlån
til kunder Kr 22,7 mrd

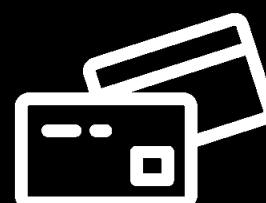
88 årsverk

Utlånsvekst siste 12 mnd.
inkl. Eika Boligkreditt: 6,0 %

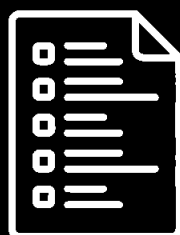
Kundeopplevelse: 80
(Kantar TNS)

Netto provisjonsinntekter:
Kr 83,3 mill

Innskuddsvekst
siste 12 mnd: 0,6 %

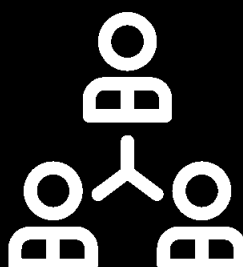
Rentenetto:
2,34 %

Kostnadsprosent:
34,9 %

89 sponsoravtaler

3 utdelte stipender

6.622 følgere

Styrets årsberetning 2023

Fusjon med SpareBank1 Østlandet

Styrene i Totens Sparebank og SpareBank 1 Østlandet informerte den 3. januar 2024 om at de hadde vedtatt en intensjonsavtale om å slå sammen de to bankene. Sammenslåingen ble vedtatt av generalforsamlingene den 22. februar.

Selv om banken har levert gode resultater over mange år og kundetilfredsheten er høy har rammebetingelsene endret seg vesentlig de siste årene. I hovedsak knytter dette seg til kundeferdighet og økte forventninger til bankenes digitale løsninger, krav til styring og kontroll i bankene og konkurranse og press på bankenes rentemarginer. Sett i lys av dette var det klare utfordringer knyttet til å oppfylle bankens misjon i et framoverskuende perspektiv, og behov for å finne løsninger som styrker bankens langsiktige konkurransekraft.

En sammenslåing av Innlandets to største banker vil skape en enda mer kraftfull bank for kundene og regionen. Den fusjonerte banken vil få økt konkurransekraft og større løfteevne. Banken vil fortsette å bidra til vekst og utvikling i Mjøsregionen og i det enkelte lokalsamfunn der banken er representert. Fusjonen vil også bidra til etablering av flere kompetansearbeidsplasser slik at kundene sikres relevante finansielle produkter og tjenester fra en aktør med sterk lokal tilhørighet. Begge bankene har tro på at nærhet til kunder, kombinert med gode digitale løsninger er viktig i den økende konkurransen.

Sammenslåingen vil legge grunnlaget for å utvikle et sterkere spesialist- og kompetansemiljø i Cjøvikregionen.

Kontorstrukturen blir hovedsakelig som i dag, men virksomheten på Cjøvik vil bli styrket med opprettelsen av et eget stort regionkontor for Oppland. Region Oppland i SpareBank 1 Østlandet vil bestå av kontorene på Lena, Raufoss, Cjøvik, Råholt og Lillehammer. Det er videre naturlig å slå sammen kontorene der begge bankene har virksomhet, det vil si i Hamar, Cjøvik og på Råholt.

Mjøsområdet med omkringliggende kommuner, er et felles hjemmemarked for de to bankene. Her finnes både attraktive bysentra, interessante og nyskapende industrier og bedrifter, landbruk, utdannings- og forskningsmiljøer samt gode privatkunder som ønsker å bo og arbeide med nærhet til både bygd, by og naturopplevelser. En sammenslåing vil gi bankene et godt grunnlag for å styrke sitt samlede samfunnsengasjement i

regionen. SpareBank 1 Østlandet deler samtidig av bankens overskudd med kundene i form av kundeutbytte og dette vil også bli tilgjengelig for Totens Sparebanks kunder.

I forbindelse med sammenslåingen vil det bli opprettet en egen sparebankstiftelse som vil eie den konverterte grunnfondskapitalen i Totens Sparebank i form av egenkapitalbevis i den sammenslåtte banken. Totens Sparebankstiftelse blir en vesentlig eier i den sammenslåtte banken med en eierandel på 8,6 prosent, og vil forvalte store verdier som kommer lokalsamfunnet i Totens Sparebanks tradisjonelle markedsområder til gode. Med dette får den sammenslåtte banken to sterke sparebankstiftelser som eiere.

Norsk økonomi

Den økonomiske veksten har avtatt betydelig gjennom året i takt med høyere renter og økte priser. Det er nå lav vekst i norsk økonomi. På den annen side er en høy andel av befolkningen i jobb og arbeidsledigheten er fortsatt lav. Selv om det er utsikter til at økonomien får en «myk landing» har både personer og bedrifter fått redusert mulighetsrommet gjennom svak real lønnsutvikling og fallende eiendomsverdier. Bankenes tap har økt, særlig i vårt markedsområde.

Boligprisene steg betydelig i perioden 2020 til 2022, særlig drevet av et svært lavt rentenivå og gode statlige støtteordninger til næringslivet igjennom pandemien. Omslaget i økonomien har ført til at prisene på brukte boliger var 0,5 prosent lavere i 2023 sammenlignet med 2022.

Norges Bank hevet rentene fra 2,75 prosent til 4,5 prosent i løpet av 2023. Kredittveksten var moderat. Innenlandsk lånegjeld økte med nær 3 prosent for både husholdninger og ikke-finansielle foretak fra desember 2022 til samme måned i 2023. Norges Bank sin målsetting er en prisvekst på ca. 2 prosent, og Norges Bank vil bruke styringsrenten som et virkemiddel for å nå dette nivået. Norges Bank signaliserer at styringsrenten trolig holdes på omtrent dette nivå en god stund fremover. Oslo Børs Hovedindeks steg med om lag 9 prosent i løpet av 2023.

Det er usikkerhet om den videre utviklingen i norsk økonomi. Dersom kostnadsveksten holder seg oppe eller kronen blir svakere enn anslått, kan prisveksten holde seg høy lenge. Da vil styringsrenten settes ytterligere opp og vi får en

kraftigere oppbremsing i norsk økonomi enn vi har sett til nå. Bankene antas å ha moderat utlånsvekst i året som kommer. Bankenes lønnsomhet er forventet opprettholdt fremover som følge av økte netto renteinntekter. Soliditeten i norske banker er høy, og kapitalkravene opprettholdes med god margin.

Virksomhetsområde

Konsernet Totens Sparebank består ved utgangen av 2023 av morselskapet Totens Sparebank og 2 heleide datterselskaper. Datterselskapene er boligkreditselskapet Totens Sparebank Boligkreditt AS og eiendomsselskapet Vallehaven AS som eier forretningsgården der banken har sitt hovedkontor. Det har ikke vært endringer i konsernstrukturen i løpet av 2023.

Totens Sparebank er totalleverandør av produkter og tjenester innen områdene finansiering, sparing og plassering, betalingsformidling og forsikring. Bankens vedtektsfestede formål er «å utføre forretninger og tjenester som det er vanlig eller naturlig at sparebanker kan utføre i henhold til enhver tid gjeldende lovgivning og de til enhver tid gitte konsesjoner.»

Med hovedkontor på Lena i Østre Toten kommune er banken Gjøvik- og Totenregionens eneste lokalbank, og det eneste børsnoterte selskap med hovedkontor i gamle Oppland fylke. Banken oppfattes i stor grad også som lokalbanken i Eidsvoll kommune.

Markedsområde

Banken har definert Mjøsregionen som sitt primære markedsområde. Det er en del av grunnlaget for denne beslutningen at det ikke er etablert andre banker tilsluttet Eika-alliansen i denne regionen. Samlet folkemengde i Mjøsregionen er på rundt 200.000 innbyggere, og primærområdet har stort nok kundegrunnlag til å kunne nå bankens strategiske mål.

I Østre Toten har banken hovedkontor på Lena. Banken har videre avdelingskontorer på Raufoss i Vestre Toten kommune, i Gjøvik sentrum i Gjøvik kommune, i Hamar sentrum i Hamar kommune og på Råholt i Eidsvoll kommune.

Markedet utenfor Mjøsregionen regnes som et sekundærmarked. Bankens hovedmålgruppe er personkunder i primær- og sekundærmarkedet, samt næringslivskunder i primærmarkedet. I primærmarkedet har banken med hensyn til personkunder størst markedsandel i kommunene Vestre Toten og Østre Toten med en relativt stabil markedsandel på i området 40 til 50 prosent. I kommuner der banken ikke har vært representert så lenge som på Toten er markedsandelen lavere. Av disse er Gjøvik og Eidsvoll de kommunene med størst markedsandel, anslagsvis 15 prosent. Av konsernets samlede utlånsvolum i egen balanse er 69 prosent utlån til personmarkedet, resten er utlån til bedriftsmarkedet. Inkluderes utlån gjennom Eika Boligkreditt AS er andelen utlån til personmarkedet på 75 prosent.

Østre Toten kommune er en av landets største jordbrukskommuner. Kommunen har en variert jordbruksproduksjon og er blant landets største kommuner på korn-, potet-, hodekål-, gulrot-, løk- og jordbærproduksjon. Sysselsettingen i kommunen er likevel ikke dominert av landbruksnæringa. I tillegg til offentlig administrasjon og helse- og sosialtjenester, er industri, bygg og anlegg de største næringene i kommunen.

Vestre Toten kommune er landets mest industrierte kommune. En stor andel av kommunens arbeidstagere jobber innenfor industri, bygg og anlegg. En av landets største industriområder, Raufoss Industripark, ligger i kommunen. Nasjonale og internasjonale konserner står bak flere av bedriftene på området. I all hovedsak er virksomheten i industriparken rettet mot et internasjonalt marked med forsvar og bilindustri som de viktigste kundene. Produktene fra Raufoss Industripark selges over hele verden.

Gjøvik by er senteret i regionen. Kommunen er ledende innen handel og tjenesteyting i Innlandet. Her finner vi også Gjøvik Sykehus, en divisjon i Sykehuset Innlandet HF, som er en betydelig arbeidsplass. Gjøvik er også et senter for høyere utdanning i Innlandet. Norges teknisk-naturvitenskaplige universitet (NTNU) har campus på Gjøvik, og har ca. 3 900 studenter i byen. Kommunen har også store industriarbeidsplasser samt høy sysselsetting innenfor bygg og anlegg.

Eidsvoll kommune ligger helt nord i Viken, og grenser i nord til Innlandet. Tilflytting og nybyggingsaktiviteten er stor, spesielt i den søndre delen av kommunen. Kommunen har de siste årene vært den med sterkest befolkningsvekst i bankens markedsområde. Kommunen ligger sentralt plassert 15 km fra hovedflyplassen på Gardermoen, og både Gardermobanen og E6 går gjennom kommunen. Hovednæringsveier i kommunen er offentlig sektor, servicenæringer, jordbruk og skogbruk.

Høgskolen i Innlandet, med sine ca. 16.000 studenter, har ca. 3.000 studenter med studiested på Hamar. I Hamar finner vi også Hamar Sykehus, en divisjon i Sykehuset Innlandet HF. Hovednæringsveier i kommunen er servicenæringene og offentlig sektor. Kommunen ligger sentralt plassert og er et trafikknutepunkt i Innlandet med både jernbane og E6 gjennom kommunen.

Kommunene har hver sine særtrekk og ulike næringer som er dominerende. Regionen er imidlertid preget av å ha et felles arbeidsmarked, der arbeidstakerne i stor grad er fleksible med hensyn til bo- og arbeidssted.

Eika Alliansen

Totens Sparebank er aksjonær i Eika Gruppen AS med en eierandel på 5,9 prosent. Eika Alliansen består av selvstendige lokalbanker, Eika Gruppen og Eika Boligkreditt. Eika Alliansen har en samlet forvaltningskapital på over 400 milliarder kroner og om lag 2500 ansatte.

Bankene i Eika Alliansen bidrar til økonomisk vekst og trygghet for privatkunder og lokalt næringsliv i mange norske lokalsamfunn med sin fysiske tilstedeværelse i lokalsamfunnene der kundene bor og med rådgivere som har et personlig engasjement for den enkelte personkunden og det lokale næringslivet.

Ved utgangen av 2023 har Eika og lokalbankene gått over til TietoEVERY for leveranse av kjernebankløsninger til lokalbankene i alliansen. Dette styrker alliansebankenes langsiktige konkurransekraft gjennom kostnadseffektivisering, styrket utviklingskraft og økt strategisk fleksibilitet.

Produktselskapene i Eika Gruppen - Eika Forsikring, Eika Kredittbank, Eika Kapitalforvaltning og Aktiv Eiendomsmegling - leverer et bredt spekter av finansielle produkter, kommersielle løsninger og kompetansehevende tjenester. I oktober 2023 ble det annonsert at Eika Kredittbank og Sparebank 1 Kreditt samler nå sin virksomhet i ett selskap med formål å få økt konkurransekraft og ansvarlig utlånspraksis. Videre har Fremtind Forsikring AS og Eika Forsikring AS, og deres respektive eiere SpareBank 1 Gruppen AS, DNB Bank ASA og Eika Gruppen AS, i januar 2024 meddelt at de har inngått en avtale om å slå sammen de to selskapene

Utover dette gir Eika Gruppen alliansebankene tilgang til kompetanseutvikling med Eika Skolen, virksomhetsstyring med Eika ViS, økonomi- og regnskapstjenester med Eika Økonomiservice og depot tjenester med Eika Depotservice. I tillegg leverer Eika Gruppen tjenester innen kommunikasjon, marked og merkevare, bærekraft og næringspolitikk for å ivareta lokalbankenes interesser også på disse områdene.

Eika Boligkreditt sikrer lokalbankene langsiktig og stabil finansiering

Eika Boligkreditt er bankene i Eika Gruppen sitt boligkredittforetak. Eika Boligkreditts hovedformål er å sikre lokalbankene tilgang til langsiktig og konkurransedyktig finansiering. Selskapet har tillatelse til å finansiere sin utlånsvirksomhet ved utstedelse av internasjonalt ratede obligasjoner med fortrinnsrett (OMF). Det innebærer at Eika Boligkreditt har mulighet til å oppta lån i det norske og internasjonale finansmarkedet, og til enhver tid søke finansiering der man oppnår markedets beste betingelser. Gjennom Eika Boligkreditt får alliansebankene dermed tilgang på langsiktig og gunstig finansiering, og kan opprettholde konkurransekraften mot større norske og internasjonale banker.

Ved utgangen av 2023 har Totens Sparebank finansiert 4,2 milliarder kroner i Eika Boligkreditt AS, og har en eierpost i selskapet på 2,70 prosent. Eierskapet i Eika Boligkreditt AS anses som strategisk viktig for banken.

Redegjørelse for årsregnskapet

Styret er fornøyd med årets resultat som i konsernet ble på 292,4 mill. kroner etter skatt, mot 244,6 mill. kroner i 2022. Bra vekst og styrket rentemargin bidrar positivt til resultatet i 2023. Soliditeten målt i form av ren kjernekapitaldekning i konsernet, inkludert andeler fra Eika-selskapene, er på 19,3 prosent og banken fremstår som en solid og godt kapitalisert lokalbank. Dette har gitt rom for å foreslå et kontantutbytte på kroner 14,57 per egenkapitalbevis.

Det er i årsberetningen fokusert på konsernet, men det er morbankens regnskap som legges til grunn ved disponering av resultatet og utbetaling av utbytte. Resultat for morbanken for 2023 er på 285,5 mill. kroner, 6,9 mill. kroner lavere enn i konsernet.

Forutsetninger for årsregnskapet

Forutsetning om fortsatt drift er lagt til grunn for årsregnskapet, og styret bekrefter at forutsetningene er til stede.

IFRS

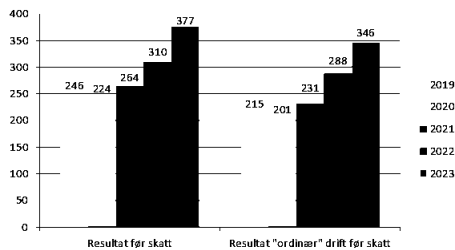
Både selskapsregnskap og konsernregnskap rapporteres i henhold til den internasjonale regnskapsstandarden IFRS (International Financial Reporting Standards).

Årsresultat

Konsernets driftsresultat for 2023 ble 377,2 mill. kroner, mot 310,6 mill. kroner i 2022. Resultat for regnskapsåret ble 292,4 mill. kroner, mot 244,6 mill. kroner i 2022 og egenkapitalrentabiliteten uten fondsobligasjon ble på 11,6 prosent, mot 10,8 prosent i 2022.

Ordinær bankdrift i morbanken viser et resultat før skatt på 315,8 mill. kroner i 2023 (driftsresultat fratrukket utbytte og gevinst/tap verdipapirer), mot 244,8 mill. kroner i 2022.

Det totale bidraget til resultatet fra konsernets verdipapirer har økt fra 22,0 mill. kroner i 2022 til 31 mill. kroner i 2023. Økningen skyldes i hovedsak at det var en verdinedgang på bankens verdipapirer og finansielle derivater i 2022.

Resultatutvikling siste 5 år (konsern).

Netto renteinntekter

Konsernets netto renteinntekter økte fra 417,3 mill. kroner i 2022 til 518,6 mill. kroner i 2023. I prosent av gjennomsnittlig forvaltningskapital (CFK) økte rentenettoen fra 1,93 prosent i 2022, til 2,34 prosent i 2023.

Norges Bank økte i løpet av 2023 styringsrenten fra 2,75% til 4,50%. Pengemarkedsrenten 3 mnd. NIBOR som var på 3,70% ved årets start var ved årets slutt 4,71%. Konsernet har i løpet av 2023 varslet seks generelle renteøkninger i etterkant av at Norges Bank har økt styringsrenten.

Året sett under ett har kundemarginen i banken økt fra gjennomsnittlig 2,89 prosent i 2022 til 3,42 prosent i 2023. Bankens marginer har for året samlet sett økt og rentemarginen i konsernet har økt med 0,41 prosentpoeng. Samtidig har god vekst i forvaltet kapital i konsernet både i 2022 og 2023 bidratt til økningen i netto rente- og kredittprovisjonsinntekter i kroner.

Banken har betalt 10,2 mill. kroner i sikringsfondsavgift til Bankenes Sikringsfond i 2022. I 2023 ble det betalt 9,0 mill. kroner i sikringsfondsavgift.

Netto andre driftsinntekter

Konsernets netto andre driftsinntekter i 2023 utgjorde 115,5 mill. kroner, mot 104,1 mill. kroner i 2022. Netto andre driftsinntekter utgjorde 0,52 prosent av GFK, opp fra 0,48 prosent i 2022.

Det ble inntektsført 30,3 mill. kroner i utbytte i 2023, mot 39,4 mill. kroner i 2022. Av inntektsført utbytte i 2023 utgjør utbytte fra Eika Gruppen AS 29,9 mill. kroner, mot 36,1 mill. kroner i 2022.

Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester økte fra 89,8 mill. kroner i 2022 til 94,7 mill. kroner i 2023. Provisjonsinntekter knyttet til garantier falt fra 4,0 mill. kroner i 2022 til 3,7 mill. kroner i 2023. Inntektene fra betalingsformidling økte fra 33,5 mill. kroner i 2022 til 33,9 mill. kroner i 2023. Provisjonsinntekter fra spare- og plasseringsprodukter økte fra 9,5 mill. kroner i 2022 til 10,0 mill. kroner i 2023. Provisjonsinntekter knyttet til forsikrings-tjenester økte fra 27,5 mill. kroner i 2022 til 29,7 i 2023. Bankens formidling av lån til Eika Boligkreditt AS bidrar med provisjonsinntekter, og disse inntektene økte fra 10,2 mill. kroner i 2022 til 14,2 mill. kroner i 2023.

I netto andre driftsinntekter i 2023 inngår en netto gevinst på verdipapirer på 0,9 mill. kroner, mot et tap på 17,1 mill. kroner i 2022. Netto inntekter på verdipapirer fordeler seg med 2,5 mill. kroner i verdinedgang på rentebærende verdipapirer, 2,3 mill. kroner i verdiøkning på aksjer, aksjefond og egenkapitalbevis, samt en gevinst knyttet til valuta og finansielle derivater på 1,0 mill. kroner.

Bankens beholdning av rentebærende papirer har flytende rente og lav renterisiko. Verdipapirene er også utsatt for verdiendring som følge av endringer i markedets krav til risikopremie.

Andre inntekter utgjorde 1,1 mill. kroner i 2023 og 0,9 mill. kroner i 2022.

Driftskostnader

Konsernets samlede driftskostnader ble 220,9 mill. kroner i 2023 mot 192,7 mill. kroner i 2022. Inklusive inntekter fra verdipapirer utgjør kostnadsprosenten 34,8 prosent i 2023, mot 37,0 prosent i 2022. Målt mot gjennomsnittlig forvaltningskapital utgjorde driftskostnadene i konsernet 1,00 prosent i 2023, mot 0,89 prosent i 2022.

Banken hadde en bonusavtale med de ansatte som gir rett til en bonus når egenkapitalavkastningen for banken overstiger gitte nivåer. Bonusen utgjør samme beløp for alle faste ansatte, justert for stillingsbrøk. Egenkapitalavkastningen i 2023 utløste høyeste bonustrinn, tilsvarende kroner 50 000,- per årsverk. I 2022 var bonusen også på 50 000,- per årsverk.

Tapskostnad

Det ble i 2023 tapsført netto 36,0 mill. kroner på utlån og garantier, mot 18,0 mill. kroner i 2022. Tapsavsetninger for forventet kreditt-tap for lån i stage 1 og stage 2 økte med 4,9 mill. kroner i løpet av året, mens avsetninger for forventet kreditttap i steg 3 økte med 32,8 mill. kroner. Netto konstaterte tap viste en tapsføring på 1,3 mill. kroner i 2023, hvorav 1,1 mill. kroner er konstaterte tap hvor det tidligere var gjort individuelle avsetninger. Det har i 2023 inngått 2,9 mill. kroner på tidligere perioders konstaterte tap.

Banken gjennomfører fortløpende en grundig vurdering av utvalgte engasjementer for å avdekke forventede tap og gjør avsetninger i henhold til dette. Bankens kredittrisikoprofil er tilnærmet uendret og nivået på misligholdte og tapsutsatte engasjementer er på et moderat til lavt nivå.

Nærmere opplysninger om tap fremgår av noter, samt styrets vurdering under avsnittene kredittrisiko og forventet tapsutvikling.

Verdipapirer som føres over totalresultatet

Det ble over konsernresultatet i 2023 bokført netto verdiøkning på aksjer som føres over totalresultatet på 60,5 mill. kroner, mot en verdiøkning på 136,9 mill. kroner i 2022.

Aksjene i Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS inngår i kategorien aksjer som føres over totalresultatet. Disse aksjene omsettes ikke i et aktivt marked og verddivurderingen av aksjene er basert på emisjons- og omsetningskurser, samt bankens egne vurderinger. Eika Gruppen AS har hatt et godt resultat i 2023, samt at fusjonen av Eika Forsikring med Fremtind Forsikring har økt verdien av Eika aksjene. Verdsettelsen av aksjen er basert på en verddivurdering av gruppen som verdsatte selskapet til 306 kr pr aksje. Eika Boligkreditt AS omsettes årlig mellom eierbankene til en kurs tilnærmet lik bokført egenkapital per aksje. Opp- eller nedskrivninger av disse aksjene føres over totalresultatet og inngår ikke i driftsresultatet.

Disponering av årsresultatet

Styret foreslår at årsresultatet i morbanken blir disponert som følger (tall i hele 1.000 kroner):

Utbytte på egenkapitalbevis	89 234
Gaver til allmennyttige formål	94 830
Overført til utjevningsfondet	44 507
Overført til grunnfondet	47 297
Renter på fondsobligasjoner	9 621
Totalt disponert	285 490

Fri egenkapital som kan utdeles som utbytte til egenkapitalbeviserne utgjør 562 mill. kroner. Dette består av utjevningsfondet på 429 mill. kroner og egenkapitalbevisernes frie andel av totalresultatet for 2023 på 133 mill. kroner. Av dette er 89,2 mill. kroner foreslått utbetalt som kontantutbytte. Dette tilsvarer kr. 14,57 i kontantutbytte pr. egenkapitalbevis. Det ble av resultatet i 2022 utbetalt kr. 11,00 i kontantutbytte.

I henhold til fusjonsplanen vedtatt av styrene i Totens Sparebank («TOTG») og Sparebank 1 Østlandet («SPOL»), som annonsert 15. januar 2024, er overskudds-disponeringen i SPOL førerde, og angir maksimal overskuddsdisponering som etter fusjonsplanen kan vedtas av TOTG. Totens Sparebanks har som målsetting at over tid skal minst halvparten av egenkapitalbevisernes andel av årsoverskuddet utbetales som utbytte. Dette forutsetter at bankens soliditet er på et tilfredsstillende nivå. Bankens styre foreslår å utbetale kr. 14,57 i kontantutbytte som tilsvarer 65,1 % av resultatet per egenkapitalbevis i konsernet.

Som gaver til allmennyttige formål har Totens Sparebank årlig delt ut mellom 7 og 12 millioner kroner til lokale formål de siste årene. Som følge av fusjonsplanen er overføringen økt betydelig for 2023 til 94,8 mill. kroner

Forvaltningskapital

Konsernets forvaltningskapital økte i 2023 med 349 mill. kroner, til 22 323 mill. kroner, mot en vekst på 1 131 mill. kroner i 2022. Dette tilsvarer en økning i 2023 på 1,6 prosent, mot 5,4 prosent i 2022.

Utlån

Konsernets netto utlån etter tapsavsetninger til kunder utgjorde ved årsskiftet 18 522 mill. kroner. Dette er en nedgang på 243 mill. kroner fra 2022. Målt i prosent er nedgangen på 1,7 prosent, mot en økning på 6,2 prosent i 2022. Banken økte porteføljen av lån formidlet via Eika Boligkreditt AS med 1 608 mill. kroner i løpet av 2023, til 4 191 mill. kroner.

Tar man hensyn til lån formidlet til Eika Boligkreditt AS er veksten i personmarkedet totalt på 5,5 prosent i 2023. Utlån til bedriftsmarkedet har hatt en økning i løpet av 2023 på 7,6 prosent.

Økningen i konsernets netto utlån etter tapsavsetninger var på 6,0 prosent inkludert lån formidlet via Eika Boligkreditt AS. Dette er høyere enn den generelle kredittveksten i Norge, som var på 3,4 prosent i 2023.

Innskudd

Kundeinnskuddene i konsernet utgjorde ved årsskiftet 10 712 mill. kroner. Dette er en økning på 61 mill. kroner i 2023, eller 0,6 prosent. Økningen i 2022 var på 6,2 prosent. Innskuddsdekningen har økt fra 56,6 til 57,8 prosent. Banken vektlegger bl.a. likviditetskrav og utviklingen i finansieringskostnader når det settes mål for innskuddsutviklingen.

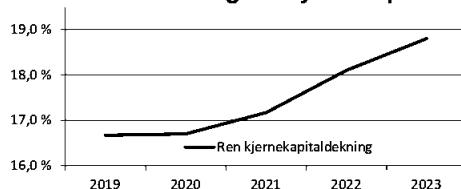
Soliditet

Konsernets egenkapital pr. 31.12.2023 utgjorde 2 757 mill. kroner etter at årets overskudd er tillagt egenkapitalen.

Konsernets tellende ansvarlige kapital ved beregning av kapitaldekningen utgjorde ved årsskiftet 2 348 mill. kroner, mot 2 250 mill. kroner ved utgangen av 2022. Økningen skyldes i dels tilbakeholdt overskudd og dels verdikningen på aksjer ført over total resultatet.

I henhold til myndighetenes retningslinjer utgjør kapitaldekningen i konsernet ved årsskiftet 21,8 prosent, hvorav kjernekapitalen utgjør 20,0 prosent og ren kjernekapitaldekning 18,8 prosent. Fra 2018 er det krav om at ansvarlig kapital også skal måles inkludert selskaper i samarbeidende gruppe. Ansvarlig kapital inkludert selskaper i samarbeidende gruppe er 22,4 prosent, hvorav kjernekapitalen utgjør 20,5 prosent og ren kjernekapitaldekning 19,3 prosent. Tilleggsinformasjon om bankens ansvarlige kapital og risikoprofil er offentliggjort på bankens hjemmeside (Pilar 3).

Utvikling ren kjernekapital

Finansiell risiko

Bankens finansielle risiko gjennom året knytter seg til alle finansielle instrumenter banken er eksponert for, men spesielt til utlån/garantier og aktiviteter i penge- og kapitalmarkedet. Risiko forbundet med utlån og garantier er omtalt i eget avsnitt.

Bankens virksomhet skal holdes innenfor de rammer for moderat til lav risiko som styret har vedtatt. Konkretiserte rammer fremgår av bankens finansstrategi. Det er bankens finansavdeling som innenfor rammene av finansstrategien er ansvarlig for finansforvaltningen. Finansavdelingen rapporterer direkte til adm.

banksjef. Virkelig eksponering i forhold til vedtatte rammer blir regelmessig fulgt opp og rapportert til styret. Rapporten blir utarbeidet av bankens uavhengige kontrollfunksjon. Bankens finansielle risiko splittes i markedsrisiko, kredittrisiko og likviditetsrisiko.

Markedsrisikoen kan bestå av renterisiko, valutarisiko og aksjekursrisiko.

Renterisiko oppstår når det er forskjeller i rentebindingstid mellom aktiva og passiva. Det benyttes en standardisert modell for beregning av total renterisiko knyttet til bankens balanse og utenombalanseposter. Total renterisiko blir regelmessig rapportert til styret og har gjennom hele året vært innenfor rammene av det relativt lave nivået styret anser for å være ønskelig. Andelen fastrentelån er relativt lav og volumet på fastrenteinnskudd er ubetydelig. I tillegg til ramme for total renterisiko er det fastsatt separat ramme for renterisiko knyttet til porteføljen av sertifikater og obligasjoner. Porteføljen består av obligasjoner med flytende rente og medfører liten renterisiko knyttet til endringer i rentekurven. Uroen i kredittmarkedene har imidlertid påvirkning på investorenes marginkrav, og denne spreadutgangen kan medføre betydelige kurstap på porteføljen. Slike urealiserte kurstap på sertifikater og obligasjoner vil reversere frem mot forfall på det enkelte papir dersom utsteder er betalingsdyktig. Banken inngår avtaler om sikringsforretninger for å holde renterisikoen innenfor ønskede rammer. Det er bankens nettopposisjoner som legges til grunn når det besluttes å inngå avtale om sikringsforretning.

Banken skal ikke påta seg **valutarisiko** utover eventuelle rammer vedtatt av styret. Banken har valutarisiko knyttet til kontantbeholdninger, depositumskonto og pengekrav i fremmed valuta. Eksponeringen er relativt begrenset.

Aksjekursrisiko er knyttet til porteføljen av aksjer, aksjefond og egenkapitalbevis. Eksponeringen blir fortløpende fulgt opp og regelmessig rapportert til styret. Disse verdipapirene er vurdert til markedsverdi og et fall i kursene vil medføre at banken må bokføre et tilsvarende kurstap. Markedsverdien av konsernets portefølje av aksjer, aksjefond og egenkapitalbevis til virkelig verdi over resultatet utgjorde 45,0 mill. kroner ved utgangen av 2023.

Kredittrisiko er risiko for at låntaker ikke vil eller ikke er i stand til å betale lån tilbake. Med unntak for utlån og garantier til kunder er bankens kredittrisiko hovedsakelig knyttet til plassering av midler i sertifikater, obligasjoner og som innskudd i andre finansinstitusjoner. Det er fastsatt rammer som skal begrense risikoen knyttet til slike plasseringer, og ved årsskiftet var alle plasseringene i papirer som vektet 20 prosent eller mindre.

Likviditetsrisiko er risiko for manglende likviditet til å kunne innfri forpliktelser ved forfall. Banken prioriterer langsiktige innlån med hensiktsmessig spredning av forfallstidspunkter.

Banken har trekkrettigheter som ved utgangen av året ikke var trukket opp.

Konsernet hadde ved utgangen av 2023 en LCR (Liquidity Coverage Ratio) på 274 og NSFR (Net Stable Funding Ratio) på 147. Dette er godt over både offentlige krav og bankens interne mål.

Kontantstrømoppstillingen viser anskaffelsen og anvendelsen av likvide midler. Denne skal sammen med øvrige regnskapsopplysninger gi informasjon om konsernets evne til å generere likvider og bankens behov for finansiering. Kontantstrømmen deles i følgende hovedaktiviteter: Operasjonelle aktiviteter, investeringsaktiviteter og finansieringsaktiviteter.

Operasjonelle aktiviteter gjenspeiler bankens innteks- og kostnadsside fra driften. Konsernets operasjonelle aktiviteter i 2023 medførte en positiv kontantstrøm på 522 mill. kroner, og en positiv kontantstrøm på 175 mill. kroner i 2022. Konsernet har netto negativt kontantstrøm på 46,9 mill. kroner i investeringsaktiviteter i 2023, mens konsernet betalte 30,2 mill. kroner i investeringsaktiviteter i 2022. Netto kontantstrøm fra finansaktiviteter var negativ i 2023 med 50 mill. kroner og negativ 51 mill. kroner totalt i 2022.

Samlet har konsernets kontantbeholdning inkludert innskudd i finansinstitusjoner økt med 424 mill. kroner fra forrige årsskifte, til 648 mill. kroner. I tillegg har banken ubenyttede trekkrettigheter på 400 mill. kroner. Bankens likviditet karakteriseres som tilfredsstillende ved inngangen til 2024.

Risikostyring og organisering av denne

Gjennom den daglige virksomheten må banken fortløpende ta stilling til forhold som innebærer risiko. Styret har fastsatt rammer som innebærer moderat til lav risiko på viktige områder, og banken har en bevisst holdning til hvordan de enkelte disposisjoner påvirker risikoen. Gjennom finansstrategien har styret definert ansvarsforholdene med hensyn til oppfølging av rammene i denne. Videre er det utarbeidet en detaljert rapporteringsstruktur som inneholder en spesifisert oversikt over hvilke rapporter som skal utarbeides, frekvens, ansvarlige og mottaker. Styret mener at etablerte rammer og rutiner gir god styring med risikoen, men det vil hele tiden være fokus på å tilpasse finansstrategien til endrede rammebetingelser.

Kredittrisiko og forventet tapsutvikling

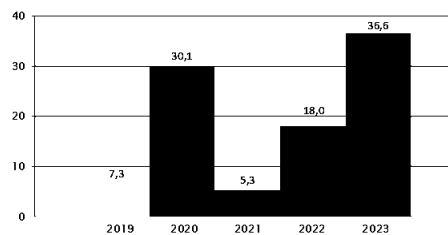
Banken har en kontinuerlig oppfølging av utlån og garantier med sikte på å redusere tap på utlån og garantier. Kredittrisiko knyttet til utlån og garantier overvåkes blant annet gjennom rapportering av misligholdte og tapsutsatte

engasjementer, samt risikoklassifisering og individuell vurdering av enkeltengasjementer.

Målt i kroner har nivået på engasjementer misligholdt over 90 dager økt fra brutto 65 mill. kroner ved utgangen av 2022 til 126 mill. kroner ved utgangen av 2023. Øvrige misligholdte engasjementer har økt fra 99 mill. kroner i 2022 til 161 mill. ved utgangen av 2023.

Det ble totalt ført 36,6 mill. kroner i netto tap i 2023. Dette tilsvarer 0,20 prosent av brutto utlån.

Tap på utlån og garantier siste 5 år (tall i hele mill.)

Banken gjennomfører fortløpende en grundig vurdering av utvalgte engasjementer for å avdekke mulige individuelle tap og gjør avsetninger i henhold til dette. Det har totalt sett vært en relativt stabil utvikling i kredittrisikoprofilen året sett under ett.

Per 31.12.2023 har ikke banken identifisert forhold i utlånsporteføljen eller i den økonomiske utviklingen som tilsier annet enn et tilfredsstillende nivå på tap i de kommende kvartaler. For kommende treårsperiode forventer banken at konsernets tap på utlån og garantier vil være på nivå med historiske tap mål i prosent av brutto utlån.

Rating

Scope Ratings bekreftet i 2023 Totens Sparebanks utsteder-rating på A- med Stable Outlook. Kreditrvurderingen reflekterer bankens sterke markedsmessige stilling i vårt markedsområde samt stabile drift, med god aktivkvalitet og solid kapitalbase. Morselskapet Totens Sparebank og selskapets senior usikrede gjeld er tildelt rating A- med «stable outlook». Totens Sparebank Boligkreditts obligasjoner med fortrinnsrett er tildelt AAA med «stable outlook».

Organisasjon

Konsernet ledes av adm. banksjef Rolf E. Delingsrud, som tiltrådte stillingen ved inngangen til 2011.

Ved utgangen av 2023 sysselsatte både morbanken og konsernet Totens Sparebank samlet 90

medarbeidere i hel- eller deltidstillinger, mens det i utgangen av 2022 var 92 ansatte. Målt i gjennomsnittlig antall årsverk sysselsatte både morbanken og konsernet samlet 88 årsverk i 2023, det samme som i 2022.

Det er ikke gjennomført aktiviteter definert som forsknings- og utviklingsarbeider i 2022.

Banken er representert med ett avdelingskontor i hver av kommunene Østre Toten, Vestre Toten, Gjøvik, Eidsvoll og Hamar.

Redegjørelse om samfunnsansvar

Totens Sparebanks arbeid med samfunnsansvar er gjenspeilet i bankens strategiske rammeverk, vår misjon, visjon, verdier, retningslinjer og rutiner. Det strategiske rammeverket tar hensyn til konsekvensene av bankens virksomhet, og banken tar samfunnsansvar basert på en aktiv holdning til tradisjonelle sparebankverdier. Som sparebank skal banken representere det trygge og sikre. Banken skal i denne sammenheng både ta samfunnsmessige og bedriftsøkonomiske hensyn. Bankens soliditet med god inntjening er den beste garanti for at banken skal kunne dekke sin fremtidige funksjon i samfunnet.

Menneskerettigheter og etiske retningslinjer

Det er nedfelt i bankens forretningsetikk at Totens Sparebank ikke skal bidra til forretninger og prosjekter som utgjør en uakseptabel risiko for at vi medvirker til uetiske handlinger eller unnlatelser. Eksempler på dette er krenkelsers av humanitære prinsipper, krenkelsers av menneskerettigheter, korrupsjon eller miljødeleggelsers. Banken forvalter kundenes midler og skal fremstå som en troverdig samarbeidspartner både for kunder og andre forbindelser. Banken er derfor i særlig grad avhengig av omverdenens tillit. Alle medarbeidere gjøres kjent med og signerer på de etiske retningslinjene ved ansettelse. De etiske retningslinjene blir regelmessig oppdatert, og vesentlige endringer blir informert om spesielt.

Arbeidstakerrettigheter og sosiale forhold

Strategiplanen angir at Totens Sparebank skal være en av regionens beste og mest spennende arbeidsplasser. Det er et ønske å etablere langsiktige ansettelsesforhold gjennom å gi konkurransedyktige, forutsigbare og trygge vilkår. For å måle om banken er på rett vei gjennomføres årlig en medarbeidertilfredshetsundersøkelse. Ved siste måling i 2022 ga de ansatte en score på 86 på hvor fornøyde de var med jobben alt i alt. Målet som er nedfelt i strategiplanen er en score på minimum 87. Måltallet som er satt gjenspeiler at banken skal være bedre enn snittet for bankene i Eika Alliansen. Det er et ambisiøst mål, og banken vil fortsette arbeidet for å nå målsettingen fremover.

I forbindelse med gjennomføring av internkontrollforskriften for HMS blir det gjennomført en årlig kartlegging av arbeidsmiljøet. Gjennomgangen er integrert i den generelle internkontrollen, og resultatet inngår i grunnlaget for å iverksette forbedringstiltak. Det blir ved behov også utført en arbeidsplassundersøkelse hvor det blir sett på arbeidsforholdene til hver enkelt ansatt med hensyn til ergonomi. Siste undersøkelsene viste at de fysiske arbeidsforholdene generelt er gode. Arbeidsplassene er godt tilrettelagt. Der det ble påpekt relevante forbedringsmuligheter ble det gjennomført tiltak. Banken har avtale om bedriftshelsetjeneste med tilbud om årlig legekontroll for alle ansatte.

Banken har i samarbeid med de tillitsvalgte utarbeidet egne målsettinger for arbeidet for et inkluderende arbeidsliv, med tilhørende handlingsplan. Her er det nedfelt en målsetning om å ha ett sykefravær under 4,0 prosent. Statistikken over sykefravær i morbanken i 2023 viser et fortsatt lavt sykefravær på 4,2 prosent, mot 3,6 prosent i 2022. Sykefraværet i 2023 utgjorde totalt 977 dagsverk. Banken er fornøyd med at sykefraværet holder seg på et lavt nivå selv om nivået var marginalt over målsettingen for 2023. Banken fortsetter prioriteringen av oppfølging av langtidssykemeldte med arbeidsplassvurdering og tilrettelegging, for å få sykmeldte raskere tilbake i arbeid, og ikke minst forebygge nye sykefravær. Banken har eget bedriftsrettsslag, og aktiviteten her er variert med hensyn til å stimulere til økt fysisk aktivitet. Det har ikke vært skader eller ulykker på arbeidsplassen i løpet av året.

Gjennom bankens bedriftsavtale er det lagt til rette for at seniormedarbeiderne skal finne det attraktivt å arbeide helt frem til ordinær pensjonsalder. Styrets vurdering er at arbeidsmiljøet gjennomgående er godt.

Likestilling og diskriminering

Medarbeidere, uavhengig av kjønn, skal behandles likt og gis like muligheter til utvikling og banken er bevisst på aktivitetsplikten som følger av likestillings- og diskrimineringsloven, med hensyn til å fremme likestilling og hindre diskriminering og trakassering. Totens sparebank har offentliggjort en egen redegjørelse om likestilling og ikke-diskriminering, som ligger på bankens hjemmesider.
https://totenbanken.no/omoss/investor_relations/diverse-dokumenter

Utdanning

Riktig og høyt kompetansenivå er et av våre viktigste konkurransefortrinn i banken. Utvikling og vedlikehold av kompetansenivået i banken er derfor et prioritert område. Eika Skolen er bankenes egen skole for utvikling av medarbeidere og der tilbys et bredt spekter av kurs, samlinger, e-læringer og web-baserte treningsmoduler. Det fremgår også av strategiplanen at banken skal ha kontinuerlig fokus på kompetanse og

utvikling tilpasset den ansattes og bankens behov og planer. Det skal være en kultur i organisasjonen for å dele kunnskap med hverandre. Kravene til kompetanse hos bankens rådgivere er store, og banken har ved utgangen av 2023 40 rådgivere som er autorisert finansiell rådgiver (AFR), 44 rådgivere som er autorisert i kreditt (AIK), 33 som er autorisert i skadeforsikring (SF), 33 rådgivere som er autorisert i personforsikring (PF), 4 rådgivere som er autorisert personforsikring næringsliv og 7 rådgivere som er autorisert i skadeforsikring næringsliv (SFN). Totalt har banken 54 rådgivere med minst en form for autorisasjon. I tillegg er en rekke medarbeidere internsertifisert på sine fagområder.

Viktige bidrag til lokalsamfunnet

Totens Sparebank har i alle år hatt et nært og godt samarbeid med lokalsamfunnets lag, organisasjoner og kultur- og idrettsliv.

Vi har nedfelt i våre retningslinjer at det skal kanaliseres midler tilbake til lokalsamfunnet, noe som i dag hovedsakelig skjer gjennom vår sponsorvirksomhet, den årlige gaveutdelingen og talentstipender.

I løpet av bankens 170-årige historie, har Toten, Gjøvik og etter hvert Eidsvoll og Hamar kunnet nytte godt av mangfoldige millioner kroner i tilbakeføring til lokalmiljøet. Banken er glad for at den kan gi disse betydelige bidragene til oppbygging og utvikling av en svært viktig del av lokalsamfunnet.

Gaver til allmennyttige formål

Siden 1891 har Totens Sparebank delt ut gaver til allmennyttige formål til små og store lag og foreninger i vårt lokalsamfunn. Årlig får banken inn rundt 350 søknader. Midlene blir delt ut i de kommunene der banken er representert, dvs. Østre Toten, Vestre Toten, Gjøvik, Eidsvoll og Hamar. Styret har i forbindelse med årsregnskapet for 2023 foreslått avsatt 94,8 millioner kroner til gaveordningen som utdeles påfølgende år. Økningen er stor og må ses i sammenheng med fusjonsplanen med SpareBank 1 Østlandet. Deler av midlene er planlagt lagt over til Totens Sparebankstiftelse.

En administrativt oppnevnt komité står for fordelingen av gavene til allmennyttige formål. I tillegg vedtar styret tildeling av gaver i større enkeltsaker.

I henhold til bankens gaverstrategi ønsker banken å støtte gode tiltak som kommer allmenheten til gode. Barn og unge er en viktig del av målgruppen for bankens gavetildelinger. Gode vilkår for barn og unge gir gode vilkår for regionen. Det skal satses på bredde fremfor smale målgrupper, og lag fremfor enkeltutøvere.

Gavene klassifiseres innenfor disse kategoriene:

- Kunst/kultur,
- Kompetanse/utdanning/forskning,
- Idrett/fysisk aktivitet/friluftsliv,
- Humanitære tiltak/helseformål,
- Samfunn/utvikling/sosiale tiltak,
- Klima/miljø/naturvern,
- Næringsutvikling,
- Annet

I tillegg deles det ut talentstipend innenfor kategoriene idrett, kultur og utdanning.

Fram mot 2030 skal Norge gjennom en omfattende omstilling, der klimakutt, klimaendringer og nye krav vil legge føringer for norske lokalsamfunn og bedrifter. Finansnæringen er et viktig verktøy for omstillingen til det grønne skiftet. Banken skal bidra til et mer bærekraftig lokalsamfunn gjennom tildeling av gavemidler. Vi har tatt miljøaspektet og FNs bærekraftsmål inn i vår strategi og støtter særlig opp der søkeren bidrar til en bærekraftig omstilling sammen med oss. Det skal ikke gis gavemidler til miljøskadelige formål eller til organisasjoner med uryddig økonomi.

I bankes egen bærekraftstrategi viser vi spesielt til FN's bærekraftsmål nr 10; «Mindre ulikhet» når det gjelder bankens gaveutdeling. Vi har et ønske om at alle skal ha like muligheter, særlig i ung alder. Mestring innenfor et område kan ha positiv effekt på andre områder. Det er naturlig at banken gjennom gaveinstituttet støtter opp under aktiviteter som bidrar til mindre ulikhet og utenforskap.

Talentstipend

Totens Sparebanks talentstipend har årlig blitt utdelt siden 2016. Talentstipendet er tredelt og deles ut innenfor kategoriene idrett, kultur og utdanning. Totalt blir det delt ut 150.000 kroner til søkere fra vårt primære markedsområde.

Sponsorvirksomhet

Totens Sparebanks sponsorvirksomhet strekker seg helt tilbake til 1970-tallet. I dag har banken sponsoravtaler med ca. 70 organisasjoner, og med det støtter banken en stor andel av det som finnes av idrett og kultur i regionen. Banken gir årlig ca. 4,0 millioner kroner tilbake til lokalsamfunnet i form av sponsoravtaler.

Vår sponsorstrategi går hovedsakelig ut på å støtte aktiviteter blant barn og unge, med fokus på idrett, kultur og kunnskap. I tillegg bidrar vi til aktiviteter vi mener vil være berikende for lokalmiljøet. Derfor har vi blant annet vært med som samarbeidspartnere for «Urbane Tøtninger» og «Sommerslagere på Gjøvik Gård» både ved oppstart og etter at de er blitt godt etablert.

Vårt samfunnsengasjement setter banken i en særstilling i vår region, og er et viktig bidrag til at lokalsamfunnet kan utvikle seg og være et godt sted å leve og virke for oss som bor her.

Vekst og utvikling i regionen

Et overordnet strategisk mål for Totens Sparebank er at banken skal bidra til vekst og utvikling av regionen.

Bærekraft og ytre miljø

Verden står i dag overfor store klima-, miljø- og sosiale utfordringer. Selv om utfordringene er globale, krever de også lokale løsninger. Bærekraft og samfunnsansvar blir stadig viktigere både for Norge og i vårt lokalsamfunn. Som en solid og lokal sparebank kan Totens Sparebank bidra til bærekraftig lokal vekst og verdiskaping, for våre kunder og vårt lokalsamfunn.

Banken har en egen bærekraftstrategi som tydeliggjør og er retningsgivende i det videre arbeidet knyttet til miljø, sosiale forhold og eierstyring (ESG), slik at dette blir en integrert del av bankens virksomhet. Arbeidet med bærekraft skal medvirke til at bankens konkurransekraft styrkes og at risikoen i bankvirksomheten reduseres. I strategien viderefører vi de fire områdene der banken i særlig grad har påvirkningsmulighet og kan være en bidragsyter, disse er:

- Vektlegge bærekraft i kredittgivingen og i samtaler med kunder i den hensikt å dokumentere nytteverdi for kundene ved å sette fokus på bærekraft i egen virksomhet.
- Tilby eksisterende grønne produkter samt utvikle nye som muliggjør bærekraftige prosjekter med fokus på energiøkonomisering og miljø.
- Jobbe for økt mangfold og likestilling blant egne ansatte
- Støtte opp under aktiviteter som bidrar til mindre ulikhet og utenforskap blant barn og unge via gaver og sponsorat

Banken er i ferd med å etablere en modell for sine SMB kunder som rettleier og bidrar til økt fokus på bærekraft. Modellen skal engasjere den enkelte virksomhet i den hensikt å ende opp i en bærekraftsplan som skal sikre en merverdi for den enkelte bedrift.

Arbeidet som retter seg mot SMB kundene er et samarbeidsprosjekt med Eika Alliansen, hvor Totens Sparebank var initiativtaker.

Totens Sparebank etablerte medio 2023 et grønt rammeverk for å hente inn kapital for bruk til «grønne prosjekter» innen både person- og bedriftsmarkedet. Dette ble gjennomført med bistand fra Nordea som ekstern rådgiver og Cicero som second opinion. Rammeverket har fått karakteren «Light Green». Pr. dato er det ikke utstedt noen grønne obligasjoner.

Bankens største påvirkning på det ytre miljøet er relatert til scope 3 – de finanserte utslippene. Det er derfor – sammen med andre alliansebanker i Eika – blitt utviklet 6 ulike maler i den hensikt å skape både forståelse og eierskap i den enkelte SMB virksomhet, som skal initieres av de ulike kundeansvarlige innen bedriftsmarkedet i alliansebankene. Her må det jobbes med

hele verdikjeden – fra råvare til produktet er resirkulert.

Bærekraftsdirektivet (Corporate Sustainability Reporting Directive) skal sikre samme kvalitet på bærekraftsinformasjon som for øvrig finansiell rapportering via pålitelige og konsistente data. Totens Sparebank har deltatt i et prosjekt initiert av Eika alliansen for å gjennomføre en dobbel vesentlighetsanalyse, som er første steg for å oppfylle direktivet. Det er så langt kartlagt ulike områder som bankene i prosjektet er enige om å jobbe videre med.

Banken har de siste årene hatt fokus på miljø- og energibesparende tiltak for å redusere miljøbelastningen fra virksomheten. Bankens opererer nå fra moderne, energieffektive lokaler, hvor flere er lokalisert helt i nærheten av jernbane og annen offentlig kommunikasjon. Bankens hovedkontor vil i løpet av 2023 også bli ferdig renoveret. Vinduer er byttet og ventilasjon justert med mål om enda mer effektiv bruk av energi. Vår virksomhet ble i løpet av 2022 sertifisert som miljøfyrtårn, noe som har bidratt til økt fokus på kildesortering av avfall. Det har gjennom en egen aktivitet «Bærekraftuke» blitt gjennomført grunnleggende opplæring og forståelse av bærekraftområdet for alle bankens ansatte. Her ble bl.a. områder innen ESG risiko gjennomgått, investering og lønnsomhet ved bruk av solceller samt ulike vurderinger og lønnsomhetsvurderinger ved kjøp av elbil.

Banken bestreber seg på å etterleve reiseveilederen som har til formål å fremme klimavennlig transport samt at nødvendigheten av reisen skal vurderes. Videomøter er blitt en effektiv måte å gjennomføre både interne og eksterne møter på. I de tilfeller fysiske møter vurderes som nødvendig, er det innkjøpt elbil til bruk for ansatte. Der tog kan benyttes anbefales dette.

Majoriteten av våre kunder mottar nå all kundeinformasjon digitalt, og de fleste kundeavtalene kan nå signeres digitalt. Dette bidrar til mindre ressursbruk, mer fornøyde kunder og ikke minst rasjonell drift. Innkjøp av gave- og reklameartikler omhandles i innkjøpsveileder, som har fokus på klima og bærekraft.

I henhold til åpenhetsloven av 01.07.23 gjennomførte Totens Sparebank innen fristen den 30.06.23 aktsomhetsvurderinger av de leverandørene som er definert som vesentlige iht. vår vedtatte innkjøpspolicy. Dette er gjort gjennom skriftlige kartlegginger og analyser av leverandører som kommer inn under definisjonen «vesentlige». Dette kan gjelde både i forhold til omsetning og bransje.

Den offentlige redegjørelsen som ble lagt tilgjengelig på våre hjemmesider viser at det ikke ble påvist negative avsløringer innen områdene miljøpolicy, etisk forretningsdrift eller sosiale forhold.

I sentrale strategier, bl.a. knyttet til kredittgiving og finansforvaltning, er det beskrevet at konsernet skal ha et aktivt forhold til samfunn

og miljø ved utøvelse av virksomheten. Dette innebærer at det skal vurderes om selskaper konsernet har forretningsforbindelser med, eller investerer i, driver bærekraftig virksomhet.

Banken tilbyr sine kunder fond fra blant annet Eika Kapitalforvaltning. Eika Kapitalforvaltning forvalter og tilbyr et utvalg av bærekraftige og grønne fond. Selskapet praktiserer stadig strengere ESG-kriterier for sine investeringer og følger anerkjente prinsipper og initiativer som omhandler bærekraft og samfunnsansvar. Selskapet følger også oljefondets investeringsprofil som har tydelige retningslinjer når det gjelder ansvarlige investeringer. Det investeres heller ikke i selskaper som gjør seg skyldig i grove krenkelses av menneskerettigheter, alvorlig miljøskade, alvorlige krenkelses av individers rettigheter i krig og konflikt, grov korrupsjon og andre grove brudd på grunnleggende etiske normer.

Eika Kapitalforvaltning har også valgt å ekskludere selskaper innen industriene kull, tobakk, våpenproduksjon og gambling i tillegg til selskaper som produserer klasevåpen, kjernevåpen, landminer og salg av militært materiell til visse stater fra investeringsuniverset. Eika Kapitalforvaltning utelukker selskaper basert på produktinvolvement som f.eks. palmeolje, pornografi og oljesand.

Bekjempelse av korrupsjon

Antihvitvask

Totens Sparebank har utarbeidet interne rutiner i henhold til Hvitvaskingsloven. Loven pålegger rapporteringspliktige å etablere forsvarlige interne kontroll- og kommunikasjonsrutiner som sikrer oppfyllelse av loven. Etterlevelse av rutineverket blir aktivt fulgt opp og banken overvåker mistenkelige transaksjoner og rapporterer om nødvendig til Økokrim.

Etikk

De etiske retningslinjene omhandler tema som habilitet, godtgjørelse, aktsomhet og varsling. De etiske retningslinjene er godt innarbeidet og alle ansatte har enten gått på kurs eller blitt orientert om dem ved nyansettelse. Strategiplanen sier videre at «Vi er ærlige og redelige i ord og handling. Vi informerer hverandre når det er relevant, og vi misbruker ikke intern informasjon».

Finansstrategien

Finansstrategien omhandler blant annet ansvarlige investeringer. Bankens ønsker at finansforvaltningen skal opptre som en ansvarlig investor, det vil si at midlene skal forvaltes på en slik måte at en bidrar til mer velfungerende, legitime og effektive markeder, samt tar hensyn til miljø, sosiale forhold, god selskapsstyring og en bærekraftig utvikling i vid forstand. Verktøyet for å nå de etiske forpliktelsene er utelukkelse av selskaper fra bankens investeringsunivers.

Egenkapitalbevis

Banken gjennomførte ikke offentlige fortrinnsrettsemisjoner eller rettede emisjoner av

egenkapitalbevis i 2023. Ved utgangen av året besto bankens eierandelskapital av 6 124 534 egenkapitalbevis pålydende kroner 60,-, totalt 367,5 mill. kroner. Egenkapitalbevisene er fritt omsettelige.

Ved inngangen til året var egenkapitalbevisernes andel av egenkapitalen 48,5 prosent. Egenkapitalbevisernes andel på 137,1 mill. kroner av selskapsresultatet i 2023 blir foreslått disponert ved at 89,2 mill. kroner utdeles som kontantutbytte og 44,5 mill. kroner overføres til utjevningsfondet. Foreslått kontantutbytte utgjør kroner 14,57 per egenkapitalbevis, og tilsvarer ca. 65 prosent av egenkapitalbevisernes andel av konsernresultatet som utgjør kroner 22,38 per egenkapitalbevis.

Finansieringsvirksomhetsloven og regulatoriske krav til soliditet gir føringer for disponeringen av bankens årsresultat, og følgende er bankens utbyttepolitikk:

Totens Sparebank har som mål å forvalte konsernets ressurser på en måte som gir egenkapitalbeviserne en tilfredsstillende langsiktig avkastning i form av utbytte og kursstigning på egenkapitalbevisene. Bankens årsoverskudd vil bli fordelt mellom egenkapitalbeviserne og grunnfondskapitalen i samsvar med deres andel av bankens egenkapital. Totens Sparebank har som målsetting at over tid skal minst halvparten av egenkapitalbevisernes andel av årsoverskuddet utbetales som utbytte. Dette forutsetter at bankens soliditet er på et tilfredsstillende nivå. Ved fastsettelse av størrelsen på utbytte vil det bli tatt hensyn til hva som er forenlig med forsiktig og god forretningsmessig, eksterne rammebetingelser og bankens soliditet.

Det er bankens vurdering at den løpende inntjeningen i kommende 2-årsperiode vil være tilstrekkelig til å holde kapitaldekningen på et nivå som tilfredsstiller både myndighetenes og markedets forventede krav.

Egenkapitalbevisernes andel av bankens egenkapital, eksklusive andel av fond for urealiserte gevinster, utgjør totalt 1 039,7 mill. kroner. Egenkapitalbevisernes andel består av eierandelskapitalen på 367,5 mill. kroner, overkursfond på 110,0 mill. kroner, utjevningsfond på 473 mill. kroner og foreslått kontantutbytte på 89,2 mill. kroner. Fond for urealisert gevinst utgjør 31.12.2023 345,2 MNOK, og legges gjeldende eierbrøk på 48,48% til grunn for fordelingen av fondet, er egenkapitalbevisernes andel av dette fondet 167,4 MNOK.

I løpet av året 2023 steg hovedindeksen med ca. 8,8 prosent, mens i 2022 falt hovedindeksen med ca. 1 prosent. Egenkapitalbevisindeksen på Oslo Børs økte med ca. 18 prosent i 2023. Bankens egenkapitalbevis TOTG utviklet seg negativt i 2023, og ga i 2023 en effektiv avkastning på -1,4 prosent. Det ble i 2023 utbetalt kroner 11,00 i kontantutbytte for regnskapsåret 2021, mens kursen falt fra 220,- ved inngangen av året til kroner 206,- som siste notering i 2023.

Antall egenkapitalbeveiere har minket noe i 2023 fra 1.864 ved starten av året til 1.849 per 31.12.2023.

Eierstyring og selskapsledelse

Bankens styre tillegger eierstyring og selskapsledelse stor betydning, og følger opp at banken følger "Norsk anbefaling for eierstyring og selskapsledelse" fra NUES, sist endret 14. oktober 2021. Særtrekk ved organiseringen av sparebanker tilsier imidlertid at enkelte elementer i anbefalingen er tilpasset banken.

Anbefalingen klargjør rolledelingen mellom egenkapitalbeveiere, styre og daglig ledelse utover det som følger av lovgivningen. Anbefalingen skal bidra til å styrke tilliten til selskapet blant egenkapitalbeveiere, i kapitalmarkedet og hos andre interessenter. Gode relasjoner til samfunnet og de interessenter som berøres av bankens virksomhet har stor betydning.

Det er utarbeidet en samlet redegjørelse for konsernets eierstyring og selskapsledelse som er tilgjengelig på bankens hjemmeside under følgende link:
www.totenbanken.no/om_oss/investor_relations/diverse_dokumenter.

Det er av Eika Gruppen AS forhandlet frem en felles styreansvarsforsikring for banker i gruppen. Totens Sparebank har tegnet seg i denne forsikringen. Denne dekker styrets medlemmer og ledelsen i banken for deres mulige ansvar overfor foretaket og tredjepersoner. Samlet ramme på forsikringsdekningen er på 250 MNOK.

Fremtidig utvikling

Styrene i Totens Sparebank og SpareBank1 Østlandet vedtok 15. januar 2024 en avtale om sammenslåing av de to bankene (fusjonsplan). Representantskapet og generalforsamlingen i de to bankene vedtok i møter den 22. februar 2024 at de ønsker å gjennomføre fusjonen. Fusjonen er avhengig av godkjenning av Finanstilsynet, men vil gitt denne godkjenningen bli gjennomført i løpet av 2024. Det tas sikte på å gjennomføre fusjonen i løpet av 4. kvartal i 2024.

Høy inflasjon gjennom året har medført at Norges Bank har økt styringsrenten for å dempe etterspørselen og redusere prispress. Som en følge av økte renter og innstramminger i finanspolitikken er det forventet at den økonomiske veksten vil bli moderat i 2024.

Norges Bank hevet i løpet av 2023 styringsrenten med 1,75 prosentpoeng til 4,50 prosent. Økningen medførte økte pengemarkedsrenter og tilhørende økte kostnader knyttet til bankens innlån. Banken har varslet sine kunder om en økning i utlån- og innskuddsrenter på bakgrunn av Norges Bank sine hevinger av styringsrenten. Varslingsfristene medfører en del av renteendringene ikke vil ha effekt før i 2024. De varslede renteendringene forventes i utgangspunktet å øke bankens rentemargin noe.

Konsernet var fornøyd med utlånsvæksten inklusive Eika Boligkreditt i 2023 på ca. 6 prosent, og konsernet styrer i utgangspunktet mot en balansert utlånsvækt i 2024.

Utviklingen i rentenettoen og rentemarginen de nærmeste kvartalene vil i stor grad påvirkes av rentesettingen fra Norges Bank, nivået på pengemarkedsrentene og konkurransesituasjonen. Totens Sparebank vil løpende følge utviklingen i rentemarkedet og konkurransesituasjonen og tilpasse prisene på sine produkter.

Konsernets portefølje av verdipapirer består hovedsakelig av godt sikrede obligasjoner med lav taprisiko, i tillegg til de strategiske investeringene i Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS. Bankens portefølje av verdipapirer vurdert til virkelig verdi vil være utsatt for svingningene i verdipapirmarkedene. Større kurssvingninger i markedet for rentebærende papirer vil kunne påvirke konsernets totalresultat relativt mye. Porteføljen av aksjer til virkelig verdi med verdiendring over resultatet er relativt liten, og selv store kursendringer vil ha relativt liten innvirkning på driftsresultatet. Med hensyn til effekten fra verdipapirer forventer banken å holde en portefølje med tilnærmet uendret risiko sammenlignet med årsskiftet.

Konsernet forventer at underliggende kostnader de kommende kvartalene vil stige mer enn de siste årene. Dette skyldes høyere generelle pris- og kostnadsvekst. Konsernets strategiske mål er at kostnadene skal utgjøre mindre enn 40 prosent av inntektene. Det er derfor løpende fokus på effektivisering og kostnadsutvikling.

Det forventes et moderat nivå på tap på utlån og garantier i 2024. Tapkostnaden i 2023 steg fra 0,08% av forvaltningskapitalen i 2022 til 0,16% i 2023. Tapkostnaden i årene forut for 2023 har vært spesielt lave og var i 2023 på et mer normalisert nivå.

Konsernet er solid og har ved inngangen til 2023 en ren kjernekapital i prosent som ligger godt over det regulatoriske minimumskravet og konsernets interne kapitalmål. Konsernets interne kapitalmål inkludert styringsbuffer per 31.12.2023 for ren kjernekapital, kjernekapital og ansvarlig kapital er fastsatt til henholdsvis 16,0, 17,5 og 19,5 prosent. Motsyklisk buffer økte til 2,5 prosent gjennom 2023 og systemrisikobufferen økte fra 3,0 prosent til 4,5 prosent. I tillegg til interne målsetninger, tilfredsstillt konsernet per dato alle nåværende og kjente fremtidige myndighetskrav til kapitaldekning med god margin. Med et resultat på nivå med konsernets mål om egenkapitalavkastning på 10 prosent, samt eksisterende kapitalkrav og utbyttepolitikk, kan forventet vekst kapitaliseres gjennom løpende drift.

Banken har lang tradisjon som ansvarlig samfunnsaktør og bidragsyter til vekst og utvikling i sitt virksomhetsområde. Bankens bærekraftstrategi tydeliggjør og skal være retningsgivende i det videre arbeidet knyttet til miljø, sosiale forhold og eierstyring (ESG), slik at dette i større grad blir en integrert del av bankens virksomhet.

Takk

Styret vil rette en velfortjent takk til engasjerte medarbeidere og tillitsvalgte for godt samarbeid og god innsats i året banken har lagt bak seg. Styret ønsker også å takke bankens kunder og øvrige forbindelser for godt samarbeid.

Lena, 11. mars 2024
i styret for Totens Sparebank

ERKLÆRING I HENHOLD TIL LOV OM VERDIPAPIRHANDEL § 5-5

Styret og daglig leder har i dag behandlet og godkjent årsberetning og årsregnskap for Totens Sparebank, konsern og morselskap, for kalenderåret 2023 og per 31.12.2023.

Regnskapene er avlagt i samsvar med de EU-godkjente IFRSer og tilhørende fortolkningsuttalelser, samt ytterligere norske opplysningskrav som følger av regnskapsloven, og som skal anvendes per 31.12.2023.

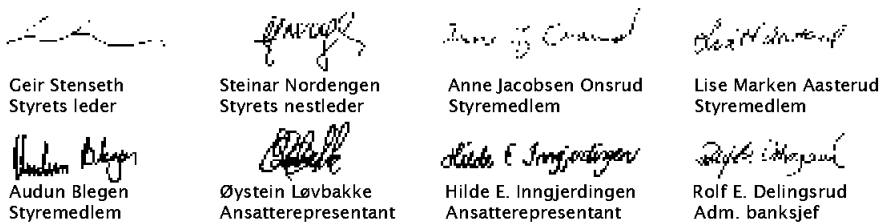
Utover transaksjonene med datterselskaper som er vist i note til regnskapet er det ingen transaksjoner med nærstående som har hatt vesentlig betydning på virksomhetens stilling eller resultat i løpet av rapporteringsperioden.

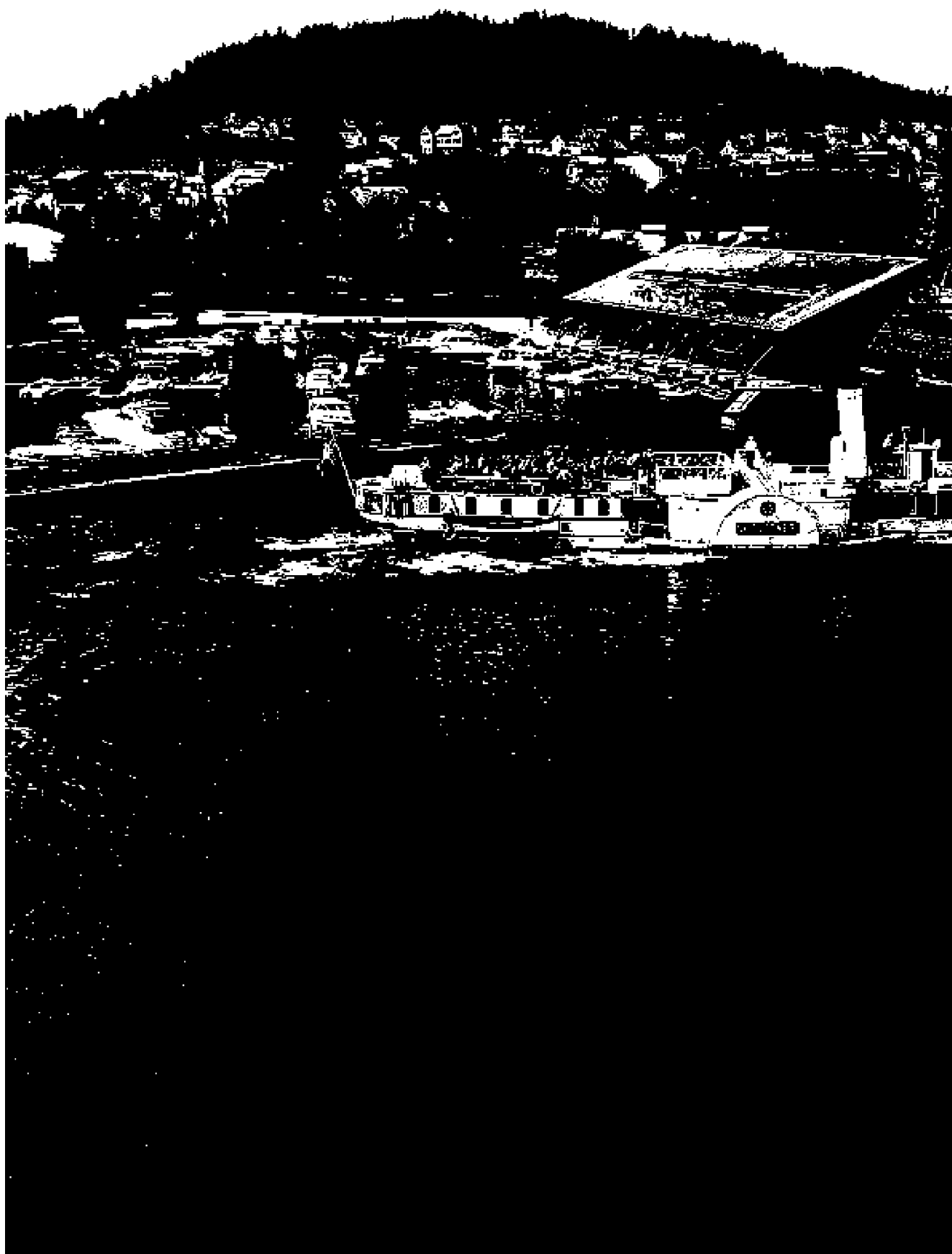
Vi erklærer at årsregnskapet, etter vår beste overbevisning, er utarbeidet i samsvar med gjeldende regnskapsstandarder og at opplysningene i regnskapet gir et rettvise bilde av foretakets og konsernets eiendeler, gjeld, finansielle stilling og resultat som helhet, samt at årsberetningen gir en rettvise oversikt over utviklingen, resultatet og stillingen til foretaket og konsernet, sammen med en beskrivelse av de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer foretakene står overfor.

Vi bekrefter at det er gitt en rettvise oversikt over de mest sentrale risiko- og usikkerhetsfaktorer virksomheten står ovenfor i neste regnskapsperiode

Lena, 11. mars 2024

i styret for Totens Sparebank

Resultatregnskap

Resultatregnskap

Oppstilling over totalresultatet

Morbanken		(Alle tall i hele 1.000 kroner)	Note	Konsern	
2023	2022			2023	2022
856.928	520.061	Renteinntekter - eiendeler målt til amortisert kost	5	1.053.268	650.692
96.580	48.015	Renteinntekter - eiendeler målt til virkelig verdi over resultatet	5	107.855	51.843
478.810	192.933	Rentekostnader	5	642.554	285.250
474.698	375.143	Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter		518.569	417.285
46.132	43.210	Utbytte		30.293	39.410
100.944	90.851	Provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester	8	94.666	89.831
11.382	8.912	Provisjonskostnader og kostnader ved banktjenester		11.382	8.912
2.083	-14.219	Netto verdiendringer og gevinst/tap på valuta og verdipapirer til virkelig verdi over resultatet	6	861	-17.128
1.265	860	Andre inntekter	7	1.100	904
139.042	111.790	Netto andre driftsinntekter		115.538	104.105
109.376	97.765	Lønn og andre ordinære personalkostnader	9,10	109.410	97.800
11.814	11.818	Avskrivninger	21	10.584	7.553
91.924	85.905	Andre driftskostnader	11	100.888	87.396
213.114	195.488	Driftskostnader		220.882	192.749
400.626	291.445	Driftsresultat før tap og skatt		413.225	328.641
36.636	17.632	Netto tap på utlån og garantier	12	36.038	18.037
363.990	273.813	Driftsresultat		377.187	310.604
78.500	57.009	Skattekostnad	13	84.830	65.985
285.490	216.804	Resultat for regnskapsåret		292.357	244.619
Elementer som ikke omklassifiseres over resultatet på et senere tidspunkt:					
60.450	136.903	Verdiendring på aksjer som er ført direkte mot egenkapitalen	19,36	60.450	136.903
345.940	353.707	Totalresultat		352.807	381.522
21,83	17,13	Resultat per egenkapitalbevis	14	22,38	19,40

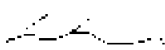

Balanse

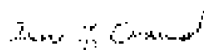
Morbanken			Konsern		
31.12.2023	31.12.2022	(Alle tall i hele 1.000 kroner)	Note	31.12.2023	31.12.2022
		Eiendeler			
94.586	89.129	Kontanter og fordringer på sentralbanken		94.586	89.129
852.319	434.353	Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	15	553.345	134.324
14.882.691	14.026.414	Netto utlån og fordringer på kunder	12,16,17	18.521.994	18.836.624
2.131.624	2.029.909	Sertifikater og obligasjoner	18	2.361.806	2.209.565
45.019	44.770	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter (FVTPL)	19	45.019	44.770
611.113	541.921	Aksjer, andeler og andre egenkapitalinstrumenter (FVOCI)	19	611.113	541.921
290.978	290.978	Eierinteresser i andre konsernselskaper	3,20		
35.973	21.116	Finansielle derivater	22	35.973	21.116
34.291		Immaterielle eiendeler		37.179	
55.215	71.540	Varige driftsmidler	21	54.258	67.960
7.931	25.291	Andre eiendeler		8.047	28.906
19.041.740	17.575.421	Sum eiendeler		22.323.320	21.974.315
		Gjeld og egenkapital			
266.014	176.634	Gjeld til kredittinstitusjoner	15	0	4.406
10.715.457	10.660.952	Innskudd fra og gjeld til kunder		10.712.434	10.651.205
4.992.550	3.917.694	Verdipapirgjeld	24	8.434.679	8.394.478
59.889	60.773	Finansielle derivater	22	59.889	60.773
64.194	75.101	Annen gjeld	25	61.699	76.410
118.433	118.962	Avsetninger for forpliktelser	12,16,26	96.926	96.114
200.876	200.710	Ansvarlig lånekapital	27	200.876	200.710
16.417.413	15.210.826	Sum gjeld		19.566.503	19.484.096
125.000	125.000	Fondsobligasjoner	27	125.000	125.000
367.472	367.472	Eierandelskapital	29	367.472	367.472
109.992	109.992	Overkursfond		109.992	109.992
2.021.863	1.762.132	Annen egenkapital		2.154.353	1.887.755
2.624.327	2.364.596	Sum egenkapital inkl. minoritetsinteresser		2.756.817	2.490.219
19.041.740	17.575.421	Sum gjeld og egenkapital		22.323.320	21.974.315

Andre forpliktelser og betingede forpliktelser, se note 28.

Lena, 11. mars 2024

Geir Stenseth
Styrets leder

Steinar Nordengen
Styrets nestleder

Anne J. Ønsrud
Styremedlem

Lise Marken Aasterud
Styremedlem

Audun Blegen
Styremedlem

Øystein Løvbakke
Ansattrepresentant

Hilde E. Inngjeringen
Ansattrepresentant

Rolf E. Delingsrud
Adm. banksjef

Endring i egenkapitalen

Morbanken	Innskutt egenkapital		Opptjent egenkapital				Fonds- obligasjoner	Sum
	Eierandels- kapital	Overfonds- kurs	Grunn- fondet	Utgjevnings- fond	Fond for urealisert gevinst	Annen egenkapital		
Egenkapital per. 31.12.2021	367.472	109.992	869.599	390.989	147.836	75.343	125.000	2.086.231
Utbytte, renter på fondsobligasjoner og gaver						-75.343		-75.343
Totalresultat			93.045	37.550	136.903	86.209		353.707
Egenkapital per. 31.12.2022	367.472	109.992	962.644	428.539	284.739	86.209	125.000	2.364.596
Utbytte, renter på fondsobligasjoner og gaver						-86.209		-86.209
Totalresultat			47.297	44.507	60.450	193.686		345.940
Egenkapital per. 31.12.2023	367.472	109.992	1.009.941	473.046	345.189	193.686	125.000	2.624.327

Konsern	Innskutt egenkapital		Opptjent egenkapital				Fonds- obligasjoner	Sum
	Eierandels- kapital	Overfonds- kurs	Grunn- fondet	Utgjevnings- fond	Fond for urealisert gevinst	Annen egenkapital		
Egenkapital per. 31.12.2021	367.472	109.992	869.599	390.989	147.842	173.144	125.000	2.184.038
Utbytte, renter på fondsobligasjoner og gaver						-75.341		-75.341
Totalresultat			93.045	37.550	136.903	114.024		381.522
Egenkapital per. 31.12.2022	367.472	109.992	962.644	428.539	284.745	211.827	125.000	2.490.219
Utbytte, renter på fondsobligasjoner og gaver						-86.209		-86.209
Totalresultat			47.297	44.507	60.450	200.553		352.807
Egenkapital per. 31.12.2023	367.472	109.992	1.009.941	473.046	345.195	326.171	125.000	2.756.817

Egenkapitalbeveiseiernes andel av egenkapitalen består av egenkapitalbeviskapital, overkurs og utjevningsfond. Utjevningsfondet er akkumulert overskudd som kan benyttes til fremtidig kontantutbytte eller fondsemisjon. Vedtektsfestet eierandelskapital i Totens Sparebank er TNOK 367 472 fordelt på 6 124 534 egenkapitalbevis, hvert pålydende 60 kroner. Overkursfond er på TNOK 109.992. Øvrig egenkapital består av sparebankens fond (Grunnfondet), fond for urealiserte gevinster, annen egenkapital. I tillegg er et fondsobligasjonslån regnskapsmessig behandlet som hybridkapital og inngår i konsernets egenkapital. Fond for urealiserte gevinster er urealiserte gevinster på aksjer som er ført direkte mot egenkapitalen. Fondet fordeles ikke mellom egenkapitaleiere og grunnfondet før en eventuell realisering av gevinster.

Kontantstrømoppstilling

Morbanken			Konsern	
2023	2022	(Alle tall i hele 1.000 kroner)	2023	2022
		Operasjonelle aktiviteter		
-895.857	-1.108.614	Netto økning utlån/garantier til kunder	275.648	-1.128.961
54.505	730.159	Netto økning innskudd fra kunder	61.229	727.989
2.944	4.321	Innbetalinger på tidligere avskrevne fordringer	2.944	4.321
960.556	602.910	Renteinnbetalinger, provisjonsinnbetalinger og gebyrer fra kunder	1.153.936	731.891
-238.539	-85.397	Renteutbetalinger, provisjonsutbetalinger og gebyrer til kunder	-238.269	-85.266
-240.271	-107.536	Utbetalinger av renter på andre lån	-404.285	-199.984
96.580	48.015	Innbetalinger av renter på andre lån	107.855	51.843
46.132	43.210	Innbetalinger av utbytte	30.293	39.410
1.265	860	Innbetalinger fra andre driftsinntekter	1.100	904
-115.627	-89.199	Utbetalinger til andre leverandører for varer og tjenester	-127.052	-77.463
-120.059	-113.804	Utbetalinger til ansatte, pensjonsinretninger, arbeidsgiveravgift, skattetrekk mv.	-119.900	-113.824
-68.245	-45.426	Utbetalinger av skatter	-74.575	-54.402
-95.585	335.630	Netto utbetaling ved kjøp av verdipapirer for kortsiktige formål	-147.348	278.399
-612.201	215.129	Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	521.576	174.857
		Investeringsaktiviteter		
0	0	Innbetaling ved salg av aksjer	0	0
-12.789	-15.578	Utbetalinger ved kjøp av aksjer og andeler i andre foretak	-12.789	-15.578
0	0	Inn/utbetaling ved kjøp av aksjer og andeler i konsernselskaper	0	0
0	0	Innbetalinger ved salg av driftsmidler m.v.	0	0
-29.780	-7.319	Utbetalinger ved kjøp av driftsmidler m.v.	-34.061	-14.607
-42.569	-22.897	Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-46.850	-30.185
		Finansieringsaktiviteter		
89.380	172.115	Netto økning innskudd fra Norges Bank og andre finansinstitusjoner	-4.406	43
166	520	Innbetalinger/utbetalinger av ansvarlig lånekapital	166	520
1.074.856	-198.885	Innbetaling/utbetaling ved utstedelse av obligasjonsgjeld	40.201	24.118
-86.209	-75.343	Utbetalinger av utbytte/gaver	-86.209	-75.343
1.078.193	-101.593	Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	-50.248	-50.662
423.423	90.639	Netto kontantstrøm for perioden	424.478	94.010
523.482	432.843	Beholdning kontanter og kontantekvivalenter 01.01	223.453	129.443
946.905	523.482	Beholdning kontanter og kontantekvivalenter 31.12	647.931	223.453
423.423	90.639	Endring i perioden	424.478	94.010
		AVSTEMMING		
363.990	278.638	Resultat før skattekostnad	377.188	315.429
-68.245	-45.426	Periodens betalte skatter og avgifter	-74.575	-54.402
86.209	75.343	Gaver/utbytte	86.209	75.343
11.814	11.818	Ordinære avskrivninger	10.584	7.553
36.636	12.807	Andre ikke-kontantposter	36.038	13.213
-97.668	349.849	Netto utbetaling ved kjøp av verdipapirer for kortsiktige handelsformål	-148.209	295.527
-106.529	-93.766	Endring i andre tidsavgrensningsposter	-105.480	-81.155
-895.857	-1.108.614	Netto økning utlån/garantier til kunder	275.648	-1.128.961
54.505	730.159	Netto økning innskudd fra kunder	61.229	727.989
2.944	4.321	Innbetalinger på tidligere avskrevne fordringer	2.944	4.321
-612.201	215.129	Netto kontantstrøm for operasjonelle aktiviteter	521.576	174.857
		Sum kontanter og kontantekvivalenter er medtatt:		
94.586	89.129	- kontanter, innskudd på postgiro og Norges Bank	94.586	89.129
852.319	434.353	- innskudd i finansinstitusjoner	553.345	134.324

Noter

Note 1 Generelle regnskapsprinsipper Opplysninger om selskapet:

Totens Sparebank sin hovedvirksomhet er bank og finans tjenester. Via datterselskapet Vallehaven AS er også drift og utleie av eiendom virksomheter i konsernet. Vallehaven AS eier lokalet hvor banken har sitt hovedkontor og leier ut lokalet til banken.

Bankens hovedkontor er lokalisert på Lena, og postadressen er: Totens Sparebank, Postboks 34, 2851 Lena. Totens Sparebank er en norsk bank og er ikke etablert i andre land og har ikke mottatt offentlige tilskudd/subsidier i 2023.

1.1 Generelle regnskapsprinsipper

Bankens og konsernets regnskap er avlagt i samsvar med EU-godkjente IFRS'er og tilhørende fortolkningsuttalelser som skal anvendes per 31.12.2023 samt de ytterligere norske opplysningskrav som følger av regnskapsloven per 31.12.2023. Bankens og konsernets årsregnskap er også avlagt i overensstemmelse med de særskilte krav som stilles i lover og forskrifter for sparebanker.

1.2 Grunnlag for regnskapsutarbeidelsen

Regnskapet er presentert i norske kroner, avrundet til nærmeste hele tusen, så sant det ikke spesifikt er angitt noe annet. Det er utarbeidet basert på historisk kostprinsippet, med unntak av at følgende eiendeler og forpliktelser er balanseført til virkelig verdi: finansielle derivater, finansielle instrumenter til virkelig verdi over resultatet og finansielle instrumenter til virkelig verdi over total resultatet.

Regnskapsprinsippene som fremkommer nedenfor, er anvendt konsistent for alle periodene som presenteres i konsernregnskapet.

1.3 Konsolidering

Konsernregnskapet omfatter sparebanken og datterselskaper hvor banken alene eller sammen med datterselskaper eier mer enn 50 % og/eller har bestemmende innflytelse. Datterselskaper som er kjøpt eller solgt i løpet av året, konsolideres resultatmessig for den del av året selskapet har vært en del av konsernet.

Datterselskaper er i morbankens regnskap regnskapsført til skaffelseskost. Dette medfører at bokført verdi av datterselskaper er kostpris på aksjene.

Datterselskapenes bokførte verdi, kostpris og nedskrivninger er vist i egen note (20).

Konserninterne saldoer og eventuelle urealiserte gevinster og tap eller inntekter og kostnader knyttet til konserninterne transaksjoner, elimineres ved utarbeidelsen av konsernregnskapet.

Konsernregnskapet utarbeides etter overtakelsesmetoden, og det anvendes like regnskapsprinsipper for de selskapene som

inngår i konsernet. Alle identifiserbare eiendeler og forpliktelser tas opp i balansen til verdien på oppkjøpstidspunktet. Hvis kostpris på aksjene overstiger denne verdien, og det skyldes forventning om fremtidig inntjening, er den ført opp i balansen som goodwill.

1.4 Utenlandsk valuta

Transaksjoner i utenlandsk valuta omregnes til valutakursen på transaksjonstidspunktet. Valutakursdifferanse som fremkommer ved omregning av pengeposter, innregnes i resultatregnskapet.

1.5 Kontanter og kontantekvivalenter.

Kontanter og kontantekvivalenter består av kontantbeholdninger og innskudd i Norges Bank og finansinstitusjoner uten løpetid. Bankens policy er å ha så mye som mulig av kontanter og kontantekvivalenter i rentebærende innskudd, men banken må ha en del kontantbeholdning for å betjene sine kunder.

1.6 Finansielle instrumenter

Finansielle instrumenter omfatter finansielle eiendeler og forpliktelser, samt finansielle derivater. Finansielle eiendeler omfatter hovedsakelig utlån og verdipapirer med fast og variabel avkastning. Finansielle derivater er avtaler som inngås med eksterne forbindelser om fastsettelse av fremtidige rentevilkår, valutakurser og verdi av egenkapitalinstrumenter for en bestemt periode.

Finansielle eiendeler og forpliktelser innregnes på handelsdagen, det vil si det tidspunkt banken blir part i instrumentenes kontraktmessige betingelser. Finansielle eiendeler fraregnes når de kontraktmessige rettighetene til kontantstrømmene fra de finansielle eiendelene er utløpt, eller når rettighetene til kontantstrømmene fra eiendelene er overført på en slik måte at risiko og avkastning knyttet til eierskapet i det alt vesentligste er overført. For finansielle forpliktelser fraregnes disse når de kontraktmessige betingelsene er innfridd, utløpt eller kansellert.

Klassifisering av finansielle instrumenter

Ved første gangs innregning blir finansielle instrumenter klassifisert i en av følgende kategorier avhengig av formålet med investeringen (jfr reglene for IFRS). Enkelte av kategoriene er ikke benyttet i Totens Sparebank og er derfor ikke nærmere omtalt.

Finansielle instrumenter til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet.

Finansielle derivater klassifiserte som sikringsinstrumenter. Lån og fordringer, balanseført til amortisert kost.

Finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi med verdiendringer ført over totalresultatet.

Lån og fordringer, balanseført til amortisert kost Utlån og garantier:

Utlån måles ved første gangs innregning til virkelig verdi. Renteinstrumenter som inngår i en portefølje med formål å motta kontraktsmessige kontantstrømmer i form av renter og avdrag, skal måles til amortisert kost. Totens sparebank vurderer utlån og garantier til å inngå i en slik portefølje og vurderer utlån til amortisert kost med bruk av effektiv rente metode. Den effektive renten fastsettes ved diskontering av kontraktsfestede kontantstrømmer innenfor forventet løpetid. Kontantstrømmene inkluderer etableringsgebyrer og direkte transaksjonskostnader. Banken har utarbeidet egne retningslinjer for nedskrivning for tap på utlån i samsvar med IFRS9. Dette beskrives nærmere i note 2. Overtatte eiendeler blir vurdert i henhold til vurderingsregler for den enkelte eiendel.

Banken har anledning til å overføre utlån med pant i boligeiendom til Eika Boligkreditt som har belåningsgrad under 75 %. Banken overfører utlån fra egen balanse kun unntaksvis og kun med uvesentlig volum. Banken har derfor klassifisert utlån som kan overføres til Eika Boligkreditt til amortisert kost.

Finansielle eiendeler til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet

Målekategori bestemmes ved førstegangs regnskapsføring av eiendelen. Ved fastsettelse av målekategori skiller IFRS 9 mellom ordinære renteinstrumenter og egenkapitalinstrumenter. Med ordinære renteinstrumenter menes det renteinstrumenter der avkastning utgjør kompensasjon for tidsverdi av penger, kredittrisiko og andre relevante risikoen som følger av ordinære renteinstrumenter. Egenkapitalinstrumenter faller i målekategorien virkelig verdi over resultat. For egenkapitalinstrumenter som ikke er derivater og ikke holdes for omsetning, er det anledning til å velge å føre disse til virkelig verdi over utvidet resultat. For ordinære renteinstrumenter bestemmes målekategorien etter virksomhetsmodellen til investeringen.

Selskapets likviditetsportefølje er klassifisert til virkelig verdi over resultatet iht. til den forretningsmodellen som styrer forvaltningen av likviditetsporteføljen. Forretningsmodellen gir et avkastningsmål for likviditetsporteføljen. Kjøp og salg gjøres ut fra et mål om maksimal fortjeneste. Salg utføres for å dekke uventede likviditetsbehov.

Finansielle instrumenter vurdert til virkelig verdi med verdiendringer ført over totalresultatet

Andre finansielle eiendeler som konsernet eier, er klassifisert til virkelig verdi med verdiendringer ført over totalresultatet og vurdert til virkelig verdi. Gevinster eller tap føres direkte mot egenkapitalen. For Totens Sparebank gjelder dette aksjene i Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS. Disse aksjene er vurdert til å være aksjer av strategisk interesse for banken og vil ikke omsettes i vanlig handel. Banken har vurdert det slik at verdiendringer i disse eierinteressene ikke ansees som en del av driften og derfor valgt å føre verdiendringer på eierpostene mot totalresultatet.

Finansielle derivater klassifiserte som sikringsinstrumenter

Banken bruker finansielle derivater for å kunne sikre eksponeringen mot rente- valuta- og aksjekursrisiko som oppstår gjennom bankens aktiviteter. Det er hovedsakelig renteswapper

som benyttes. Eksponeringen mot finansiell risiko er beskrevet i styrets årsberetning. I henhold til bankens finansstrategi, kjøpes eller utstedes ikke finansielle derivater for handelsformål.

Finansielle derivater innregnes første gang til kostpris. I etterfølgende perioder vurderes finansielle derivater til virkelig verdi over resultatet.

Finansielle derivater og sikringsbokføring

Banken har valgt å videreføre sikringsbokføring etter IAS 39. Bankens sikringsinstrumenter er i hovedsak rentebytteavtaler, hvor fast rente byttes i flytende. Banken har i disse tilfellene byttet fastrente/opsjonene mot flytende rente slik at banken ikke har noen rente/eller markedsrisiko knyttet til disse posisjonene. (se note 22). Sikringene er gjort for å sørge for at banken ikke har en renterisiko som overstiger de mål som er satt i banken sin risikostyringsstrategi. Note 22 spesifiserer sikringsbokføringen og hvilke balanseposter den påvirker. Endringer i virkelig verdi på sikret objekt og sikringsinstrumentet innregnes i Netto gevinster og tap i resultatregnskapet. Eventuell sikringsineffektivitet innregnes således i resultatregnskapet.

Hvis kravet for å benytte sikringsbokføring ikke oppfylles vil sikringsbokføringen opphøre. Derivatet vil da fortsatt bli innregnet til virkelig verdi, mens sikret objekt vil bli innregnet til amortisert kost. Endringer i verdien på derivatet vil bli ført løpende mot resultatet som tap/gevinst på verdipapirer som er omløpsmidler.

Virkelig verdi

For finansielle instrumenter som handles i et aktivt marked fastsettes virkelig verdi på bakgrunn av observerte markedsverdier. For øvrige finansielle instrumenter blir det brukt interne eller eksterne estimater basert på blant annet sist kjente omsetningskurs og nåverdiregninger. For finansielle instrumenter med dårlig likviditet knytter det seg usikkerhet til beregningene. Der det ikke finnes observerbare markedspriser for finansielle eiendeler skal virkelig verdi av de finansielle eiendeler estimeres. Eventuell usikkerhet knyttet til innfrielse blir tatt hensyn til (kredittrisiko). Se note 36 for mer opplysninger om mer informasjon om hvilke verdsettelsesmetoder som er brukt.

1.7 Varige driftsmidler

Varige driftsmidler innregnes i balansen til anskaffelseskost, fratrukket akkumulerte avskrivninger og eventuelt tap ved verdifall. Når deler av eiendom, anlegg og utstyr har forskjellig utnyttbar levetid, regnskapsføres de som separate eiendommer, anlegg og utstyr.

Pådratte utgifter til utskiftning av deler av driftsmidler innregnes i balanseført verdi for en enhet av eiendom, anlegg og utstyr når slike utgifter antas å gi foretaket fremtidige økonomiske fordeler relatert til utskiftningene og utgiftene for de utskiftede deler kan måles pålitelig. Alle andre utgifter innregnes i resultatregnskapet i den perioden de påløper. Avskrivninger beregnes lineært over estimert utnyttbar levetid for driftsmiddelet og belastes resultatregnskapet. Tomter avskrives ikke. Estimert økonomisk levetid fremgår i note 21. Restverdi revideres årlig for de poster som er av betydning.

1.8 Kundefordringer og andre fordringer

Kundefordringer og andre fordringer regnskapsføres til anskaffelseskost fratrukket forventet kredittap.

1.9 Rentebærende lån og kreditter

Rentebærende lån og kreditter innregnes første gang til virkelig verdi, fratrukket direkte henførbare transaksjonsutgifter. I etterfølgende perioder måles rentebærende forpliktelse til amortisert kost, ved å bruke effektiv rente metoden.

1.10 Utbytte

Utbytte innregnes som forpliktelse i den perioden de blir vedtatt.

1.11 Leverandørgjeld og andre kortsiktige forpliktelse

Leverandørgjeld og andre betalingsforpliktelse innregnes til kost.

1.12 Avsetning

En avsetning innregnes i balansen når konsernet har en eksisterende rettslig forpliktelse eller underforstått plikt, som følge av en tidligere hendelse og det er sannsynlig at det vil kreves en strøm av økonomiske fordeler fra foretaket for å innfri forpliktelsen. Dersom effekten er betydelig, beregnes avsetningen ved å neddiskontere forventede fremtidige kontantstrømmer med en diskonteringsrente før skatt som reflekterer markedets prissetting av tidsverdien av penger og, hvis relevant, risikoer spesifikt knyttet til forpliktelsen.

1.13 Pensjonsforpliktelse

Totens Sparebank avvirket i 2021 ordningen med ytelsesbasert pensjon og har gått over til en ordning med innskuddsbasert pensjon.

1.14 Egenkapitalbevis

Ved tilbakekjøp av egne egenkapitalbevis innregnes kjøpesummen inklusive direkte henførbare kostnader som endring i egenkapitalen. Egne egenkapitalbevis presenteres som en reduksjon i egenkapitalen.

1.15 Periodisering - inntektsføring/kostnadsføring

Renter inntektsinnregnes/kostnadsføres etter effektiv rente-metode. Provisjoner innregnes i resultatregnskapet etter hvert som disse opptjenes som inntekter eller påløper som kostnader. Utbytteinntekter innregnes i resultatet på det tidspunktet banken får et krav på å motta utbetaling av utbytte. Leieinntekter innregnes i resultatregnskapet lineært over avtalt leieperiode. Totens Sparebank har ikke vesentlige inntekter fra utførte tjenester og de tilfeller det faktureres inntektsføres dette ved fakturering. Leiebetalinger under operasjonelle leieavtaler innregnes i resultatregnskapet lineært over leieperioden. Renteelementet i betalinger under finansielle leieavtaler innregnes i resultatet basert på effektiv rente-metode.

Forskuddsbetalte inntekter og påløpte ikke betalte kostnader periodiseres og innregnes som gjeld i balansen (note 25). Opptjente ikke betalte inntekter inntektsføres og innregnes som et tilgodehavende i balansen.

1.16 Skatt

Inntektsskatt på periodens resultat består av periodeskatt og utsatt skatt. Inntektsskatt innregnes i resultatet med unntak av skatt på poster som er innregnet direkte mot egenkapitalen. Skatteeffekten av sistnevnte poster innregnes direkte mot egenkapitalen. Periodeskatt utgjør forventet betalbar skatt på årets skattepliktige resultat til gjeldende skattesatser på balansedagen, og eventuelle korrigeringer av utsatt skatt/skattefordel for tidligere år. Utsatt skatt avsettes basert på balanseorientert gjeldsmetode ved å ta hensyn til midlertidige forskjeller mellom balanseført verdi av eiendeler og forpliktelse i den finansielle rapporteringen og skattemessige verdier. Avsetningen for utsatt skatt er basert på forventninger om realisasjon av eller oppgjør for balanseførte verdier av eiendeler og forpliktelse, og er beregnet med skattesatser som er kjent for fremtidige år. Ved utsatt skatt innregnes eiendeler kun i den grad det er sannsynlig at eiendelen kan utnyttes gjennom fremtidige skattemessige resultater. Ved utsatt skatt reduseres eiendelene i den grad det ikke lenger er sannsynlig at skattefordelen vil bli realisert.

Formuesskatt regnes ikke som skatt etter IAS 12 og er ført som driftskostnad.

1.17 Segmentrapportering

Et segment utgjør en identifiserbar del som enten leverer produkter eller tjenester (virksomhetssegment), eller leverer produkter eller tjenester innenfor et særskilt økonomisk miljø (geografisk segment), og som har en risiko og avkastning som er forskjellig fra andre segmenter. I tillegg vises de ufordelte postene. Det rapporteres ikke geografisk segment.

1.18 Anvendelse av IFRS-Standarder

Nye og endrede regnskapsstandarder og fortolkninger utgitt av IASB vil kunne påvirke konsernets fremtidige rapportering. Alle mulige effekter av de nye standardene er ikke gjennomgått, men i det følgende vil de endringer som kan tenkes å påvirke konsernets fremtidige rapportering i vesentlig grad omtales.

IASB har publisert enkelte nye eller endrede standarder som er vurdert til ikke å ha innvirkning på banken og konsernet.

1.19 Alternative resultatmål

Totens Sparebank har utarbeidet alternative resultatmål (APMer) som benyttes i bankens kvartalsrapportering og årsrapport. En beskrivelse av disse og hvordan de er beregnet ligger på bankens hjemmeside. https://www.totenbanken.no/omoss/investor_relations/diverse-dokumenter. Banken har i 2021 og 2022 endret noe på beregningsmetodikk for beregning av gjennomsnittlige balanseverdier og benytter nå gjennomsnitt basert på tall fra hver måned. Tidligere beregnet banken gjennomsnitt ut fra verdier ved start og slutt av aktuell periode. Totens Sparebank har endret praksis fordi dette gir mer korrekte beregninger.

2 Finansiell risiko

Banken har gruppert risiko knyttet til sine finansielle instrumenter i tre grupper. Dette er kredittrisiko, likviditetsrisiko og markedsrisiko. Det vises også til beskrivelse av finansiell risiko i styrets årsberetning.

2.1 Kredittrisiko

Kredittrisiko er risiko knyttet til at kunder eller andre motparter ikke kan oppfylle sine kontraktsmessige forpliktelse. For

banken er dette i stor grad knyttet til risiko knyttet til tap på utlån. Vurdering av risiko og metoder som benyttes for å måle behov for avsetninger til tap på utlån og garantier er beskrevet nærmere i note 2, i et eget avsnitt. Det vises også til note 16 hvor metode for risikoklassifisering og nedskrivningsbeløp vises. Her vises også utvikling i tap, og hvilke nedskrivninger som er gjennomført.

Banken har ikke endret sin generelle praksis for kredittvurdering, men har tatt i bruk en sannsynlighetsbasert risikoklassifiseringsmodell, som er nærmere beskrevet i note 16. Endrede generelle økonomiske utsikter i forhold til forrige år kan allikevel medføre noe endring ved vurderingen nye utlån. En stor andel av bankens utlån er gitt med sikkerhet i boliger i bankens primærrområde. Historisk sett har banken lite tap på disse utlånene, og det er fortsatt bankens vurdering at det er lite sannsynlige med vesentlige tap knyttet til disse utlånene. Det er også bankens vurdering at bankens primærrområde er mindre preget av opp og nedgangstider enn generelt i Norge, og kredittrisikoen derfor er mer stabil her enn i pressområdene.

Banken har en betydelig obligasjonsportefølje (se note 18). Banken har en policy om å investere i obligasjoner med god kredittverdighet, og i hovedsak i papirer med flytende rente. Banken har også en øvre ramme for hvor mye av forvaltningskapitalen som kan plasseres i obligasjoner (per 31.12.21 maksimalt 2 750 mill. kroner).

En generell økning i kredittisiko knyttet til obligasjoner, vil påvirke verdivurderingen av denne porteføljen. Generelt vil en økning i kredittisikoen redusere verdien av obligasjonsporteføljen. I tillegg vil kredittverdigheten til den enkelte obligasjonsutsteder påvirke verdien av obligasjonen. En generell økning i kredittisikopremien på 1,5 % på en portefølje på ca. 1 600 millioner med i snitt 3 års løpetid vil ha en negativ effekt på verdien av porteføljen med ca. 90 mill. kroner.

2.2 Likviditetsrisiko

Likviditetsrisiko er risiko knyttet til om banken kan betale sine forpliktelser når de forfaller. Det vises til note 31 som viser en oppstilling for når balansepostene forfaller og omtaler bankens strategi knyttet til likviditetsrisiko. Banken har som strategi på å hente mye av sin funding gjennom langsiktige lån. Banken har også løpende arbeidet for å ha god likviditet, og har en målsetning om å ha likvider for å dekke forfall på innlån 1 år frem i tid. Likviditetsrisikoen følges løpende opp gjennom måling og rapportering av LCR, NSFR og stresstester. Banken har fastsatt interne mål her som er noe strengere enn de offisielle krav og har som mål å ha en lav likviditetsrisiko. Det er hverken i foretakets OMF-avtaler eller i noen styrefastsatt strategi satt konkrete rating krav for foretakets OMFer eller øvrig utstedt verdipapirgjeld.

2.3 Markedsrisiko

Markedsrisiko er risiko knyttet til endringer i markedspriser. For banken gjelder dette i hovedsak endringer i rentenivå, og dels endringer i aksje/obligasjonsverdier. Note 32 viser en oversikt over balansepostene og når en renteendring vil kunne gjennomføres. Banken har som målsetting å være minimalt utsatt for risiko knyttet til endringer i rentenivå. Banken benytter seg derfor av rentebytteavtaler for å sikre seg mot renterisiko knytte til fastrenteavtaler på utlån eller innlån, en oversikt over de samlede rentebytteavtaler og deres verdi vises i note 22.

Når det gjelder bankens obligasjoner er dette for alle vesentlige poster godt sikrede obligasjoner med flytende rente (note 18), som i liten grad er utsatt for markedsrisiko.

Banken har markedsrisiko knyttet til aksjekurser, denne er begrenset gjennom at styret har definert en fastsatt en ramme for investering i aksjer, grunnfond og aksjefond, som er klassifisert som omløpsmidler, til maksimalt 45 mill. kroner. For en oversikt

over bankens investeringer i aksjer/fond se note 19, og note 6. I perioder med store svingninger er det større risiko knyttet til investeringer i verdipapirer med variabel avkastning, enn alternative plasseringer. Verdien av aksjer og andel klassifisert til virkelig verdi over resultatet var 45,0 mill. kroner 31.12.2023, dette inkluderer ca. 39 mill. kroner plassert i Eika VBB AS. En oversikt over bankens aksjer er spesifisert i note 19.

Note 2 Kritiske estimater og vurderinger.

Tap på utlån og garantier (note 16)

Totens Sparebank bruker et system for risikoklassifisering, hvor kundene gis en score etter hvor sikkert engasjementet er og sannsynligheten for mislighold. Banken vurderer om det skal nedskrives for verdifall på individuelle lån dersom det foreligger informasjon på redusert kredittkvalitet i form av redusert betalingsevne eller sikkerhetsverdi etter at lånet har blitt bevilget. Redusert kredittkvalitet er definert som en nedgradering i risikoklassifiseringssystemet. Slik informasjon kan være betalingshistorikk, og informasjon om debitors betalingsevne.

Under IFRS 9 skal tapsavsetningene innregnes basert på forventet kredittap. Den generelle modellen for nedskrivninger av finansielle eiendeler omfatter finansielle eiendeler som måles til amortisert kost eller til virkelig verdi med verdiendringer over utvidet resultat. I tillegg er også lånetilsagn, finansielle garantikontrakter som ikke måles til virkelig verdi over resultatet og fordringer på leieavtaler omfattet. Forventet tap på kredittforringede lån beregnes som forskjellen mellom lånets bokførte verdi og nåverdien av diskontert kontantstrøm basert på effektiv rente.

Banken innregner tapsavsetning for forventet kredittap på alle lån fra tidspunktet for førstegangsinnregning. For lån hvor kredittisikoen ikke har økt vesentlig siden første gangs innregning måles tapet til et beløp som tilsvarer forventet kredittap over 12 måneder. Lån hvor det ikke har vært vesentlig endring i kredittisiko og som ikke er misligholdte inngår er plassert i gruppen «stage 1».

For lån hvor kredittisikoen har økt vesentlig siden første gangs innregning måles tap til et beløp som tilsvarer forventet kredittap i levetiden. Vesentlig økning i kredittisiko er definert som en nedgradering i risikoklassifiseringssystemet, betalingshistorikk og informasjon om debitors betalingsevne. Hva som ansees som en vesentlig økning i kredittisiko varierer noe etter den opprinnelige klassifiseringen. Et engasjement som er klassifisert med svært lav risiko ved førstegangsregistrering vil ikke nødvendigvis få en vesentlig økning i kredittisikoen selv om det rates dårligere, mens engasjement med høy risiko vurderes strengere. Dersom kredittisikoen for en eiendel eller gruppe av eiendeler er ansett å ha økt vesentlig siden første gangs innregning, eller engasjementet er misligholdt over 30 dager blir engasjementet plassert i gruppen «stage 2».

I modellen som brukes i Totens Sparebank er følgende parametere satt for når et engasjement går fra stage 1 til stage 2 som følge av økning i kredittisiko.

$PD-12 > 0,2\%$ og $(PD-12 > PD-ini + 0,5\%$ eller $PD-12 > 2 * PDini$)

PD-12 angir her sannsynligheten for at engasjementet går i mislighold per dato, mens PDini angir den beregnede sannsynligheten for at engasjementet skulle gå i mislighold når kreditten ble gitt. For engasjement i «stage 2» avsettes det en tapsavsetning tilsvarende hele den forventede levetiden til eiendelen.

Engasjement som er individuelt vurdert, og hvor det er avsatt for tap, er plassert i gruppen «stage 3». Engasjement som er individuelt vurdert, og hvor det er avsatt for tap, er plassert i gruppen «stage 3». Misligholdte engasjement er kategorisert i stage 3. Banken benytter lik definisjon på Steg 3 og regulatorisk mislighold. Misligholdte engasjement er kategorisert i stage 3. Selskapet har utarbeidet kriterier for å identifiser engasjement som er aktuelle

for individuell vurdering av tap. Kriteriene som legges til grunn ved vurderingen er: betalingslettelser, mislighold over 30 dager, engasjement i risikoklasse 10, 11 og 12, engasjement over 5 MNOK og engasjement over 100TNOK hvor risikoklassen øker med 3 klasser eller mer. Disse engasjementene gjennomgås av kunderådgiver som beslutter om engasjementet skal individuelt vurderes. Hvis engasjementet ikke individuelt vurderes avsettes det for forventet kredittap i henhold til IFRS 9 modellen. Dette kan i noen tilfeller gi høyere avsetninger enn en individuell vurdering ville gitt, og i noen tilfeller lavere. Dersom det oppstår et kredittap, skal renteinntekter innregnes basert på bokført beløp etter justering for tapsavsetning.

Når banken har innskudd i en annen finansinstitusjon regnes dette som en kredittsporing med risiko. Risikoen for tap på innskudd er svært liten og ECL-modellen beregner i dag for høye tapsavsetninger for slike eksponeringer. Innskudd i bank og sentralbank er derfor overstyrert til steg 1 med en fast nedskrivning på kr 1000 og 100.

Note 12 viser engasjement i de ulike stage, bevegelser mellom gruppene og hvor mye som er nedskrevet på engasjement i de ulike gruppene. Engasjement som er plassert i stage 2 tilbakeføres til stage 1 når kriteriene for steg 2 ikke lenger er tilstede. Engasjement som er plassert i stage 2 tilbakeføres til stage 1 når de i risikoklassifiseringssystemet får en klassifisering som er lik eller bedre en klassifiseringen de fikk når engasjementet ble gitt. Engasjement i stage 3 forblir i dette staget til de ikke lenger kvalifiserer til stage 3. Da plasseres de i stage 1 eller 2 etter de kriterier som er beskrevet ovenfor.

Engasjement med svært god sikkerhet plasseres i stage 1 selv om de er individuelt vurdert. I Totens Sparebank gjelder dette kun engasjement mot Norges Bank og andre kredittinstitusjoner.

Tap anses som konstatert ved stadfestet akkord eller konkurs, ved at utleggsforretninger ikke har ført fram, ved rettskraftig dom, eller for øvrig ved at banken har gitt avkall på hele eller deler av engasjementet, eller at engasjementet vurderes som endelig tapt av banken.

Nedskrivningsmodell i Totens Sparebank

Eika Gruppen har i utviklet modeller for beregning av sannsynlighet for mislighold (PD) og tap gitt mislighold (LGD). Det er også utviklet en løsning for eksponering ved mislighold (EAD), beregning av tap og modell for vurdering om et engasjement har hatt vesentlig økning i tapsrisiko siden første gangs innregning, som Totens Sparebank har valgt å benytte. Forventet kredittap (ECL) beregnes som $EAD \times PD \times LGD$, neddiskontert med opprinnelig effektiv rente.

Forventet kredittap basert på forventninger til fremtiden

IFRS 9 krever at framoverskuende informasjon inkluderes i vurdering av forventede kredittap. Forventninger til fremtiden er tatt hensyn til gjennom PD-prognoser for henholdsvis PM- og BM-porteføljen i tre scenarier – basis (normal makroøkonomiske situasjon), nedside (vesentlig økonomisk nedgangskonjunktur) og oppside (et scenario i høykonjunktur). Prognosene i de enkelte scenariene er utledet ved å se på historiske sammenhenger mellom noen makrofaktorer og relasjon mellom disse og konkurser og mislighold. De makroøkonomiske faktorene som er benyttet er prosentvis endring i BNP fastlands-Norge og arbeidsledighetsrate. For personmarkedet benyttes arbeidsledighet og pengemarkedsrente. Makroøkonomiske parametere i basis-scenariet baserer seg på SSB sine prognoser per desember 2023 med justeringer etter skjønnsmessige vurderinger. Makrovariabler i nedside og oppside er satt ut fra et gitt antall standardavvik utgang fra SSB sin basisprognose. Fra år 1-3 er det forutsatt 0,5 standardavvik i utslag i makrovariablene. Fra år 4 0,25 standardavvik og i år 5 0,125 standardavvik. Fra år 6 er det lagt til

grunn 0 standardavvik utslag og de tre scenariene møtes i det som forventes å være det langsiktige gjennomsnittet.

Eika Gruppen sin modell har ved de angitte forutsetninger for økonomisk vekst utledet makrofaktor for fremtidig utvikling i PD gitt ulike scenarier. Nedenfor vises en tabell som angir makrofaktorene for bedrifter og personmarked for 2023 og 2022.

PM	Basis (70%)			Nedside (20%)			Oppside (10%)			Vektet		
	2022	2023	End.%	2022	2023	End.%	2022	2023	End.%	2022	2023	End.%
1	1,3	1,2	-8%	2,5	2,0	-16%	0,3	0,7	133%	1,4	1,3	-8%
2	1,2	1,2	0%	2,0	2,0	0%	0,4	0,7	75%	1,3	1,3	2%
3	1,2	1,1	-8%	1,5	1,8	20%	0,9	0,6	-33%	1,2	1,2	-3%
4	1,1	1,0	-9%	1,2	1,3	8%	1,0	0,8	-20%	1,1	1,0	-6%
5	1,1	1,0	-9%	1,1	1,1	0%	1,1	0,8	-27%	1,1	1,0	-9%
6	1,1	0,9	-18%	1,1	0,9	-18%	1,1	0,9	-18%	1,1	0,9	-18%

BM	Basis (70%)			Nedside (20%)			Oppside (10%)			Vektet		
	2022	2023	End.%	2022	2023	End.%	2022	2023	End.%	2022	2023	End.%
1	1,3	1,1	-15%	1,7	2,3	35%	0,8	0,6	-25%	1,3	1,3	-3%
2	1,3	1,0	-23%	1,5	2,0	33%	1,0	0,5	-50%	1,3	1,2	-12%
3	1,3	0,8	-38%	1,4	1,7	21%	1,2	0,4	-67%	1,3	0,9	-28%
4	1,2	0,8	-33%	1,3	1,1	-15%	1,2	0,5	-58%	1,2	0,8	-32%
5	1,2	0,8	-33%	1,2	1,0	-17%	1,2	0,7	-42%	1,2	0,8	-31%
6	1,2	0,9	-25%	1,2	0,9	-25%	1,2	0,9	-25%	1,2	0,9	-25%

Scenariene er gitt følgende sannsynlighetsvektning; basis 70 %, nedside 20 % og oppside 10 %. I alle tre scenariene antas økonomien å vende tilbake til et felles snitt mot slutten av en femårs prognoseperiode.

Utlån til kunder utgjør en svært vesentlig del av bankens samlede eiendeler og en økning i tap knyttet til denne posten vil derfor ha betydelige effekter på bankens resultater. Totens Sparebank har gjennomført noen sensitivetsanalyser for å se effekter av mulige scenarier på bankens avsetninger for forventet tap. Effekten av ulike scenarier er vist i tabellen nedenfor. Anvendt viser avsetninger i IFRS 9 modellen for konsernet etter de forutsetninger som er brukt i årsregnskapet for 2023. I oppstillingen nedenfor er det angitt sensitivetsberegninger for konsernets forventet kredittap i ulike scenarier, herunder inkludert beregninger hvor henholdsvis nedside- og oppsidescenariet er sannsynlighetsvektet 100 %.

	Med forutsettning om gjennomsnittlig regnskapsår	Faktor for forventninger til fremtiden satt til 1	PD opp 10%	PD ned 10%	30% fall i boligpriser	Nedside 100%	Oppside 100%
Stage 1	11.329.478	10.079.085	11.731.025	11.870.780	15.153.802	19.517.666	5.578.226
Stage 2	41.367.992	36.763.134	43.798.544	38.197.314	55.394.064	60.157.082	27.042.151
SUM	52.697.470	46.842.219	55.529.569	48.068.094	70.547.866	79.674.748	32.620.377

I scenariet «Faktor for forventninger til fremtiden satt til 1» er det forventet at fremtidig økonomisk utvikling vil bli som i de årene som gir input til modellen. Det vil si at dette scenariet viser avsetningen ved en tilnærmet lik utvikling som i foregående år. I scenariet pd opp 10 % er det lagt til grunn en økning i PD på kundene med 10%, mens det i scenariet pd ned 10% er lagt til grunn en nedgang i PD med 10%. Scenarioet nedside 100% vil ha størst negativ effekt på modellens tapsavsetninger som i dette scenariet vil øke med ca 27. mill. kroner.

Virkelig verdi egenkapitalinteresser (note 19 og 36)

Eiendeler som vurderes til virkelig verdi over resultatregnskapet vil normalt omsettes i aktive markeder og verdien vil således kunne fastsettes med rimelig grad av sikkerhet. Tilsvarende vil markedsverdier kunne være estimater basert på diskonterte forventede kontantstrømmer, multiplikatoranalyser eller andre beregningsmetoder. Slike vil kunne være beheftet med betydelig usikkerhet. Med unntak for noen få aksjer er det norske aksjemarket lite likvid. Aksjekurser vil i de fleste tilfeller være sist omsatte kurs.

Verdien av bankens verdipapirer med variabel avkastning er vurdert til 656 mill. kroner ved årsskiftet. Herav utgjør aksjer i Eika Gruppen AS 446 mill. kroner og Eika Boligkredit AS 165 mill. kroner. Ved en endring i verdisetningen av disse selskapene vil derfor banken være utsatt for risiko av betydning. Verdsettelsen av Eika Gruppen AS tar utgangspunkt i en verddivurdering av de enkelte

selskapene som inngår i gruppen, og en samlet verdi for konsernet totalt, basert på relevante verdsettelsesmetoder. Denne verddivurderingen blir vurdert opp imot sist kjente emisjons- og/eller omsetningskurs, hensyntatt bankens egne vurderinger av hendelser frem til balansedagen. Aksjene i Eika Boligkreditt AS er vurdert med basis i siste emisjonskurs og egenkapital per aksje i selskapet.

Virkelig verdi av derivater (note 22)

Virkelig verdi av derivater fremkommer vanligvis ved bruk av verddivurderingsmodeller der prisen på underliggende, eksempelvis renter og valuta innhentes i markedet. For opsjoner vil volatiliteter være observerte implisitte volatiliteter eller beregnede volatiliteter basert på historiske kursbevegelser for underliggende. I de tilfeller bankens risikoposisjon er tilnærmet nøytral, vil midtkurser bli anvendt. Med nøytral risikoposisjon menes eksempelvis at renterisiko innenfor et løpetidsbånd er tilnærmet null. I motsatt fall brukes den relevante kjøps eller salgskurs for å vurdere nettoposisjonen.

Bankens derivater er i stor grad sikringsinstrumenter og en endring i verdien på disse vil derfor i stor grad samsvare med verdiendringer på sikringsobjektet og ha begrenset effekt på bankens finansielle stilling.

Note 3 Endringer i konsernstruktur

Totens Sparebank sine datterselskaper er nærmere beskrevet i note 20.

Note 4 Segmentinformasjon

Banken har to strategiske forretningsområder som rapporteres til ledelsen. Dette er privatmarkedet og bedriftsmarkedet. I noten vises tilsvarende segmentinformasjon som rapporteres til ledelsen i banken. Personkunder som følges opp via næringsavdelingen inngår i bedriftsmarkedet. Det er vår vurdering at det ikke foreligger vesentlig forskjeller i risiko og avkastning på produkter og tjenester som inngår i bankens hovedmarkeder.

Note 4 Segmentinformasjon

Konsern 2023

	Privat- marked	Bedrifts- marked	Ufordelt	Sum
Resultatregnskap				
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	252.655	227.617	38.297	518.569
Netto andre driftsinntekter	50.539	20.821	44.178	115.538
Driftskostnader	49.659	13.526	157.697	220.882
Fordelte driftskostnader	25.592	19.194	-44.786	
Driftsresultat før tap	227.943	215.718	-30.436	413.225
Tap på utlån	533	35.506		36.039
Driftsresultat før skatt	227.410	180.212	-30.436	377.186
Skatt	56.853	45.053	-17.076	84.830
Resultat etter skatt	170.558	135.159	-13.360	292.357
Balanse				
Netto utlån til kunder	11.405.098	6.766.395	350.501	18.521.994
Andre eiendeler			3.801.326	3.801.326
Sum eiendeler per segment	11.405.098	6.766.395	4.151.827	22.323.320
Innskudd fra og gjeld til kunder	7.607.433	2.916.673	188.328	10.712.434
Annen gjeld			8.854.069	8.854.069
Sum gjeld	7.607.433	2.916.673	9.042.397	19.566.503
Egenkapital			2.756.817	2.756.817
Sum gjeld og egenkapital per segment	7.607.433	2.916.673	11.799.214	22.323.320

Konsern 2022

	Privat- marked	Bedrifts- marked	Ufordelt	Sum
Resultatregnskap				
Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter	197.996	176.874	42.415	417.285
Netto andre driftsinntekter	42.892	14.209	47.003	104.104
Driftskostnader	39.942	11.622	141.185	192.749
Fordelte driftskostnader	48.269	21.849	-70.118	
Driftsresultat før tap	152.677	157.612	18.351	328.640
Tap på utlån	-3.558	21.594	1	18.037
Driftsresultat før skatt	156.235	136.018	18.350	310.603
Skatt	39.059	34.005	-7.078	65.985
Resultat etter skatt	117.176	102.014	25.428	244.619
Balanse				
Netto utlån til kunder	11.967.175	6.600.143	269.306	18.836.624
Andre eiendeler			3.137.691	3.137.691
Sum eiendeler per segment	11.967.175	6.600.143	3.406.997	21.974.315
Innskudd fra og gjeld til kunder	7.305.885	3.093.417	251.903	10.651.205
Annen gjeld			8.832.891	8.832.891
Sum gjeld	7.305.885	3.093.417	9.084.794	19.484.096
Egenkapital			2.490.219	2.490.219
Sum gjeld og egenkapital per segment	7.305.885	3.093.417	11.575.013	21.974.315

Note 5 Netto rente- og kredittprovisjonsinntekter

	Morbank		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	26.371	9.298	13.067	1.800
Renter og lignende inntekter av utlån til og fordringer på kunder	829.341	509.470	1.038.974	647.599
Renter og lignende inntekter av sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	96.580	48.015	107.855	51.843
Andre renteinntekter og lignede inntekter	1.216	1.293	1.227	1.293
Sum renteinntekter	953.508	568.076	1.161.123	702.535
Renter og lignende kostnader på gjeld til kredittinstitusjoner	12.193	1.547	6.371	117
Renter og lignende kostnader på innskudd fra og gjeld til kunder	238.539	85.397	238.269	85.266
Renter og lignende kostnader på utstedte verdipapirer	205.037	88.650	375.004	182.063
Renter og lignende kostnader på ansvarlig lånekapital	13.575	6.927	13.575	6.927
Andre rentekostnader og lignende kostnader	9.466	10.412	9.335	10.877
Sum rentekostnader	478.810	192.933	642.554	285.250
Netto rente- og kredittprovisjoner	474.698	375.143	518.569	417.285
Herav inntektsførte renter og provisjoner på engasjement hvor det er foretatt nedskrivninger	2.560	1.982	2.560	1.982

Note 6 Netto verdiendringer og gevinst/tap på valuta og verdipapirer til virkelig verdi over resultatet og driftsresultat fra ordinær drift.

	Morbank		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
Sertifikater, obligasjoner og andre rentebærende verdipapirer	-1.249	-17.790	-2.471	-20.700
Aksjer og andre verdipapirer med variabel avkastning	2.340	-4.736	2.340	-4.736
Valuta og finansielle derivater	992	8.307	992	8.307
Sum	2.083	-14.219	861	-17.128

Bankens verdiendringer knytter seg til verdipapirer i kategorien virkelig verdi over resultatet. I tillegg er verdiendringer knyttet til derivater ført mot resultatet.

Finansielle verdipapirer som måles til virkelig verdi over resultatet har stor betydning for Totens Sparebank sitt resultat og stilling. Bankens resultater påvirkes i av svingninger i verdiene på aksje- og obligasjonsporteføljen.

	Morbank	
	2023	2022
Driftsresultat	363.990	273.813
Netto verdiendringer og gevinst/tap på verdipapirer til virkelig verdi over resultatet.	2.083	-14.219
Netto tap/gevinst på langsiktige investeringer i verdipapirer		
Utbytte	46.132	43.210
Driftsresultat fra ordinær bankdrift	315.775	244.823

Note 7 Andre driftsinntekter

	Morbank		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
Andre inntekter	1.265	862	745	362
Driftsinntekter faste eiendommer			355	542
Sum andre driftsinntekter	1.265	862	1.100	904

Note 8 Spesifikasjon av provisjonsinntekter og inntekter fra banktjenester

	Morbank		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
Betalingsformidling	33.874	33.493	33.874	33.493
Provisjon spare- og plasseringsprodukter	9.961	9.520	9.961	9.520
Provisjon fra boligkreditt	20.459	11.268	14.179	10.249
Provisjon forsikringstjenester	29.740	27.548	29.740	27.548
Garantiprovisjon	3.677	4.004	3.677	4.004
Annen virksomhet	3.233	5.017	3.235	5.017
Sum inntekter	100.944	90.851	94.666	89.831

Fordelt etter markedsområde (konsern 2023)

	Person-marked	Bedrifts-marked	SUM
Betalingsformidling	28.101	5.773	33.874
Provisjon spare- og plasseringsprodukter	9.957	4	9.961
Provisjon fra boligkreditt	14.028	151	14.179
Provisjon forsikringstjenester	24.417	5.323	29.740
Garantiprovisjon		3.677	3.677
Annen virksomhet	1.904	1.331	3.235
Sum inntekter	78.407	16.259	94.666

Fordelt etter markedsområde (konsern 2022)

	Person-marked	Bedrifts-marked	SUM
Betalingsformidling	27.933	5.560	33.493
Provisjon spare- og plasseringsprodukter	9.512	8	9.520
Provisjon fra boligkreditt	10.178	71	10.249
Provisjon forsikringstjenester	22.709	4.839	27.548
Garantiprovisjon		4.004	4.004
Annen virksomhet	3.586	1.431	5.017
Sum inntekter	73.918	15.913	89.831

Note 9 Lønn og personalkostnader

	2023	2022	2023	2022
Lønn	81.364	72.845	81.398	72.880
Pensjoner (note 10)	9.274	8.911	9.274	8.911
Sosiale kostnader	18.738	16.008	18.738	16.008
Sum	109.376	97.765	109.410	97.800
Antall ansatte pr 31.12	90	92	90	92
Gjennomsnittlig årsverk	88	88	88	88

Oversikt over lån, lønn og andre godtgjørelser til bankens ledelse og styret 2023

	Morbank				Konsern			
	Lønn	Annen godtgjørelse	Årlig premie i opptjente pensjonsrettigheter	Lån og sikkerhetsstilleser	Lønn	Annen godtgjørelse	Årlig premie i opptjente pensjonsrettigheter	Lån og sikkerhetsstilleser
Samlet ledende ansatte:	10.161	806	1.638	11.644	10.161	806	1.638	11.644
Adm. banksjef, Rolf Endre Delingsrud	2.606	230	534	2.300	2.606	230	534	2.300
Viseadministrerende banksjef, Stig Håvard Blikseth	1.705	134	221		1.705	134	221	
Banksjef Økonomi og Finans, Johan Øverseth Røstøen	1.535	107	212	4.000	1.535	107	212	4.000
Banksjef Forretningsstøtte, Geir Sindre Nyborg	1.367	85	203	2.829	1.367	85	203	2.829
Banksjef Bedriftsmarked, Jan Sverre Seierstad	1.217	136	187		1.217	136	187	
Banksjef Personmarked, Ase Charlotte Øye	1.307	105	219	2.515	1.307	105	219	2.515
Banksjef Forretningsutvikling, Svein Håvard Sørum (til 30.04.23)	425	9	61		425	9	61	
Styret samlet (inkl. varamedlemmer):		1.368		13.945		1.368		18.464
Leder Geir Stenseth		330		3.600		330		3.600
Nestleder Steinar Nordengen		212				212		4.518
Styremedlem Audun Blegen (fra 01.04.23)		80		400		80		400
Styremedlem Lise Aasterud		159				159		
Styremedlem Anne Jacobsen Onsrud		157				157		
Styremedlem Øystein Løvbakke (ansattes representant) 1)		155		2.511		155		2.511
Styremedlem Hilde E Inngjerdingen (ansattes representant) 1)		155		3.261		155		3.261
Varamedlem Tove Beate S. Karlsen		10				10		
Varamedlem Øyvind Hansebråten		12				12		
Varamedlem Nina Dyste (ansattes representant) 1)		10		2.252		10		2.252
Varamedlem Erik E.Evensen (ansattes representant) 1)		10		1.672		10		1.672
Tidligere styremedlem Erland Opsahl		77		250		77		250
Risiko- og revisjonsutvalg:		150				150		
Leder av revisjonsutvalget Steinar Nordengen		55				55		
Medlem Anne Jacobsen Onsrud		45				45		
Medlem Geir Stenseth		50				50		
Godtgjørelsesutvalg:		42				42		
Leder av godtgjørelsesutvalget Geir Stenseth		12				12		
Medlem Lise Aasterud		10				10		
Medlem Erland Opsahl		10				10		
Medlem Øystein Løvbakke (ansattes representant) 1)		10				10		
Generalforsamlingen:		110		12.766		110		12.766
Generalforsamlingens leder Roar Løken Lunder		30		130		30		130
Ansatte som i hht. godtgjørelsesforskriften omfattes av særlige regler:								
Banksjef Risk & Compliance, Håkon Kvam	1.307	125	199	2.550	1.307	125	199	2.550
Lån til andre ansatte				169.907				169.907
Samlet innberettet rentefordel for ansatte				536				536

1) For ansattvalgte styremedlemmer er kun godtgjørelse for det gjeldende verv oppgitt.
 *Annen godtgjørelse viser også kompensasjon for overgang til innskuddsbasert pensjon

Oversikt over lån, lønn og andre godtgjørelser til bankens ledelse og styret 2022

	Morbank				Konsern			
	Lønn	Annen godtgjørelse	Årlig premie i opptjente pensjonsrettigheter	Lån og sikkerhetsstilleler	Lønn	Annen godtgjørelse	Årlig premie i opptjente pensjonsrettigheter	Lån og sikkerhetsstilleler
Samlert ledende ansatte:	9.719	929	1.609	15.407	9.719	929	1.609	15.407
Adm. banksjef, Rolf Endre Delingsrud	2.472	284	518	2.300	2.472	284	518	2.300
Viseadministrerende banksjef, Stig Håvard Blikseth	1.618	141	214		1.618	141	214	
Banksjef Økonomi og Finans, Johan Øverseth Røstøen	1.448	117	202	4.000	1.448	117	202	4.000
Banksjef Forretningsstøtte, Geir Sindre Von Schantz Nyborg	1.293	108	199	4.015	1.293	108	199	4.015
Banksjef Bedriftsmarked, Jan Sverre Seierstad	1.151	139	179	2.403	1.151	139	179	2.403
Banksjef Personmarked, Ase Charlotte Øye	1.236	116	223	2.688	1.236	116	223	2.688
Banksjef Forretningsutvikling, Svein Håvard Sørum (fra 01.08.22)	500	24	75		500	24	75	
Styret samlet (inkl. varamedlemmer):		1.682		14.000		1.682		18.609
Leder Geir Stenseth		380		3.600		380		3.600
Nestleder Steinar Nordengen		255				255		4.609
Styremedlem Erland Opsahl		218		250		218		250
Styremedlem Lise Aasterud		218				218		
Styremedlem Anne Jacobsen Onsrud		218				218		
Styremedlem Øystein Løvbakke (ansattes representant) 1)		178		2.511		178		2.511
Styremedlem Hilde E Inngjerdingen (ansattes representant) 1)		104		3.652		104		3.652
Varamedlem Tove Beate S. Karlsen		10				10		
Varamedlem Øyvind Hansebråten		12				12		
Varamedlem Nina Dyste (ansattes representant) 1)		80		2.262		80		2.262
Varamedlem Erik E.Evensen (ansattes representant) 1)		10		1.726		10		1.726
Risiko- og revisjonsutvalg:		140				140		
Leder av revisjonsutvalget Steinar Nordengen		60				60		
Medlem Anne Jacobsen Onsrud		40				40		
Medlem Geir Stenseth		40				40		
Godtgjørelsesutvalg:		34				34		
Leder av godtgjørelsesutvalget Geir Stenseth		10				10		
Medlem Lise Aasterud		8				8		
Medlem Erland Opsahl		8				8		
Medlem Øystein Løvbakke (ansattes representant) 1)		8				8		
Tidligere medlem Heidi C. Ekrem								
Generalforsamlingen:		115		15.466		115		15.466
Generalforsamlingens leder Roar Løken Lunder		30		130		30		130
Ansatte som i hht. godtgjørelsesforskriften omfattes av særlige regler:								
Banksjef Risk & Compliance, Håkon Kvam	1.236	134	196	2.550	1.236	134	196	2.550
Lån til andre ansatte				167.171				167.171
Samlet innberettet rentefordel for ansatte				919				919

1) For ansattvalgte styremedlemmer er kun godtgjørelse for det gjeldende verv oppgitt.

Styreleder har et fleksilån og en kassekreditt med en ramme på til sammen 3,6 mill. kroner, og det er benyttet kroner 1,5 mill. kroner per 31.12.2023. Renten på kassekreditten er 12,0% og renten på lånet er 5,8% 31.12.2023. Lånene er gitt på vanlige markedsmessige vilkår.

Hovedprinsipper for bankens lederlønnspolitikk, vedtatt av bankens styre.

Styret fastsetter lønn og annen godtgjørelse til administrerende banksjef. Administrerende banksjef fastsetter lån og annen godtgjørelse til andre ledende ansatte innenfor retningslinjer for avlønning av ledende ansatte. Fastlønn skal til enhver tid være den viktigste delen av lederlønn. Lederlønnen skal være konkurransedyktig, men ikke ledende i bankens område. Ledende ansatte tar del i de generelle ordninger som til enhver tid gjelder for bankens ansatte. Ledergruppen inkludert adm. banksjef har samme pensjonsordning som gjelder generelt i foretaket. Tillitsvalgte har ikke pensjonsordning. Adm. banksjef har ved oppsigelse fra selskapets side rett til etterlønn i 12 mnd. utover oppsigelsestiden på 6 mnd. Inntekt fra lønnet arbeid i etterlønnperioden skal komme til fradrag i etterlønnen. Ingen øvrige ansatte eller tillitsvalgte har avtale om etterlønn ved fratredelse eller egen særskilt avtale om vilkår for oppsigelse. Ledende ansatte er ikke gitt avtaler av banken som gir de rett til å kjøpe egen kapitalbevis til annet enn markedsverdi. Rentesubsidiering av lån til ansatte er beregnet til 0,54 mill. kroner. Ved beregningen av rentesubsidiering på lån til ansatte er det tatt utgangspunkt i differansen mellom lånerenten og den rentesats som gir grunnlag for fordelsbeskatning. Ordningen er felles for alle ansatte. Under gitte betingelser er det en generell bonusordning i banken hvor de ansatte får utbetalt en bonus. For regnskapsåret 2023 utgjør dette kroner 50.000,- per ansatt og kroner 50.000,- for regnskapsåret 2022. Beløpet blir forholdsmessig redusert for de som har en lavere stillingsandel, eller har vært ansatt deler av året. Totens Sparebank har utarbeidet en egen rapport om godtgjørelse til ledende personer som ligger på bankens hjemmesider. Rapporten kan leses her: https://totenbanken.no/omoss/investor_relations/diverse-dokumenter

	Morbank		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
Godtgjørelse til valgt revisor				
Lovpålagt revisjon	1.175	848	1.383	986
Lovpålagt revisjon/gransking i OMF selskaper			303	78
K- helix		100		100
Annen bistand	246	52	255	52
Sum godtgjørelse til revisor	1.421	1.000	1.941	1.216
Godtgjørelse til revisor inkluderer merverdiavgift.				

Note 10 Pensjonsforpliktelser overfor ansatte og tillitsvalgte

Banken har en innskuddsbasert pensjonsordning. I tillegg har de ansatte mulighet til å benytte avtalefestet pensjon og gå ut i pensjon fra 62 år. Banken benytter DNB Livsforsikring ASA til å administrere og drifte bankens pensjonsordning, unntatt for avtalefestet pensjon hvor banken selv løpende finansierer ordningen. Totens Sparebank er pliktig til å ha obligatorisk tjenestepensjon etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Den ovenfor beskrevne ordningstilfredsstiller de krav som stilles i lov om obligatorisk tjenestepensjon.

AFP

Konsernet har en generell avtale om førtidspensjonering gjennom AFP-ordningen. Staten dekker en andel av pensjonen. Bankens andel av avtalen finansieres direkte over drift. Banken har pr. 31.12.2023 ingen førtidspensjonerte på AFP etter gammel ordning. Banken kostnadsfører innbetalingen til AFP ordningen løpende, det vil si at den regnskapsmessig føres som en innskuddsordning, selv om det er en ytelsesordning. AFP-ordningen er fremforhandlet av LN-NHO og gir arbeidstakere rett til å gå ut i pensjon fra 62 år. Premien som betales er et tilskudd til en fellesordning for alle som omfattes av ordningen. Banken kan i liten grad påvirke den årlige premien.

	Morbank		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
Periodens pensjonskostnad				
Innbetalt premie inkl arbeidsgav og finansskatt	7.843	7.616	7.843	7.616
Resultatført premie AFP	1.431	1.295	1.431	1.295
Resultatført pensjonskostnad	9.274	8.911	9.274	8.911

Note 11 Andre driftskostnader

	Morbank		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
Husleie og kostnader leide lokaler	5.437	7.770	5.437	7.770
IKT-kostnader	42.347	37.582	42.347	37.582
Markedsaktiviteter	8.360	7.949	8.360	7.949
Avgift sentrale organisasjoner	1.602	1.602	1.602	1.602
Driftskostnader faste eiendommer			8.047	667
Andre kostnader	34.178	31.002	35.094	31.826
Sum andre driftskostnader	91.924	85.905	100.887	87.396

Note 12 Netto tap på utlån og garantier

	Morbank			
	Utlån		Garantier/Ubenyttede rammekreditter	
	2023	2022	2023	2022
Utlån				
Periodens endring i forventet kredittap på engasjementer i stage 3	31.883	13.354	918	14
+Periodens endring i forventet kredittap på stage 1 og 2	6.024	-1.835	-542	-246
+Konstaterte tap hvor det tidligere år er gjort avsetninger i stage 3	1.105	6.841		
+Konstaterte tap hvor det tidligere år ikke er gjort avsetninger i stage 3	119	3.825	75	
- Inngang på tidligere konstaterte tap	-2.944	-4.321		
Periodens tapskostnader	36.187	17.864	451	-232

Konsern

Utlån	Utlån		Garantier/Ubenyttede rammekreditter	
	2023	2022	2023	2022
Periodens endring i forventet kredittap på engasjementer i stage 3	31.883	13.354	918	14
+Periodens endring i forventet kredittap på stage 1 og 2	5.425	-1.430	-542	-246
+Konstaterte tap hvor det tidligere år er gjort avsetninger i stage 3	1.105	6.841		
+Konstaterte tap hvor det tidligere år ikke er gjort avsetninger i stage 3	119	3.825	75	
- Inngang på tidligere konstaterte tap	-2.944	-4.321		
Periodens tapskostnader	35.589	18.269	451	-232

Tap anses som konstatert ved stadfestet akkord eller konkurs, ved at utleggsforretninger ikke har ført fram, ved rettskraftig dom, eller forøvrig ved at banken har gitt avkall på hele eller deler av engasjementet, eller at engasjementet vurderes som endelig tapt av banken.

	2023	2022
Konstaterte tap utlån	1.225	10.665
Konstaterte tap garantier		
Sum	1.225	10.665

Konstaterte tap er de samme i konsern som i morbank

Forventet tap på engasjementer i stage 3

Forventet tap på utlån i stage 3 er avsetning til dekning av inntråtte tap på engasjement som er identifisert som tapsutsatte på balansedagen.

	Morbank				Konsern			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Sum avsatt	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Sum avsatt
Forventet kredittap pr. 01.01.23	11.132	31.092	40.826	83.050	11.622	32.704	40.826	85.152
Overført til trinn 1	4.319	-4.205	-114		4.813	-4.699	-114	
Overført til trinn 2	-2.324	2.748	-424		-2.363	2.787	-424	
Overført til trinn 3	-809	-1.524	2.332	-1	-809	-1.524	2.333	
Netto endring	-4.687	9.039	25.995	30.347	-5.185	9.437	25.994	30.246
Nye tap	5.112	6.437	6.101	17.651	5.131	6.469	6.101	17.701
Fraregnet tap	-2.296	-6.330	-2.677	-11.303	-2.443	-6.732	-2.677	-11.852
Forventet kredittap 31.12.23	10.448	37.258	72.039	119.744	10.767	38.442	72.039	121.247
Brutto utlån, garantier og ubenyttede kreditter til og fordringer på kredittinstitusjoner og kunder 31.12.23 tapsvurdert i de ulike stage	14.617.218	2.672.432	287.619	17.577.269	17.346.011	2.984.444	287.619	20.618.074

	Morbank				Konsern			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Sum avsatt	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Sum avsatt
Forventet kredittap pr. 01.01.22	8.355	35.979	27.457	71.791	8.830	37.200	27.457	73.487
Overført til trinn 1	1.275	-4.291	4.132	1.116	1.298	-4.695	4.132	736
Overført til trinn 2	-1.210	9.405	-106	8.089	-1.255	10.202	-106	8.841
Overført til trinn 3	-72	-537	11.419	10.810	-72	-537	11.419	10.810
Netto endring	4.278	-14.102	9.276	-545	4.450	-13.796	9.276	-69
Nye tap	1.361	440	520	2.321	1.375	446	520	2.342
Fraregnet tap	-2.855	4.197	-11.874	-10.532	-3.004	3.883	-11.874	-10.995
Forventet kredittap 31.12.22	11.132	31.092	40.826	83.050	11.622	32.704	40.826	85.152
Brutto utlån, garantier og ubenyttede kreditter til og fordringer på kredittinstitusjoner og kunder 31.12.22 tapsvurdert i de ulike stage	14.454.268	2.231.011	160.169	16.845.448	18.308.094	2.589.469	160.169	21.057.731

Note 13 Skattekostnad

	Morbank		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
Årets betalbare skatt	71.704	64.594	79.323	73.438
Justering for tidligere år	16	-184	16	-184
Endring utsatt skatt	6.780	-7.400	5.491	-7.269
Sum skattekostnad i resultatregnskapet	78.500	57.010	84.830	65.985

	Morbank		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
Avstemming av skattekostnad mot resultat før skatt	363.990	273.813	377.187	310.604
Resultat før skattekostnad	90.998	68.453	97.277	76.547
Skatt basert på gjeldende skattesats (25%)	1.124	925	1.124	925
Ikke fradragsberettigede kostnader	-2.412	-1.710	-2.412	-1.710
Fradragsberettigede renter fondsobligasjoner	-11.306	-10.507	-11.306	-9.625
Skattefrie inntekter	16	-184	16	-184
For mye(-)/lite avsatt tidligere år	80	32	131	32
Effekt avrundning og eliminerings	78.500	57.010	84.830	65.985
Skattekostnad	78.500	57.010	84.830	65.985
Effektiv skattesats	22%	21%	22%	21%

Skattefrie inntekter er i all hovedsak utbytte og gevinster ved verdistigning og realisasjon av aksjer.

Utsatt skatt og skattefordel

Netto utsatt skatt eller skattefordel beregnes på grunnlag av de forskjeller mellom regnskapsmessige og skattemessige verdier som eksisterer ved utgangen av regnskapsåret. Det er beregnet utsatt skatt vedrørende forskjeller knyttet til:

	Morbank		Konsern	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Positive forskjeller:				
Gevinst- og tapskonto	295	368	295	368
Finansielle instrumenter	9.309	10.942	10.942	10.942
Sum	9.604	11.310	11.237	11.310
Negative forskjeller:				
Varige driftsmidler	5.316	6.128	13.305	13.092
Obligasjoner	24.965	31.978	25.845	32.277
Avsetning IT kostnader		21.000	21.000	21.000
Fremførbart underskudd			4.257	
Sum negative forskjeller	30.281	59.106	64.407	66.369
Netto forskjeller etter utligning	-20.677	-47.796	-53.170	-55.059
Endring midlertidige forskjeller	27.119	-26.425	1.889	-26.838
Balansført utsatt skatt (-) / skattefordel(+)	5.169	11.949	8.057	13.547

Ved beregning av utsatt skatt per 31.12.2023 er det benyttet skattesats 25 % i Totens Sparebank, mens det er benyttet 22 % i Totens Sparebank Boligkreditt AS og Vallehaven AS.

Note 14 Resultat per egenkapitalbevis

Overskudd fratrukket rente på hybridkapital fordeles mellom egenkapitalbeviserne og grunnfondet i forhold til deres andel av bankens egenkapital korrigeret for fond for urealiserte gevinster. Egenkapitalbeviserens andel av egenkapitalen utgjøres av summen av eierandelskapital, overkursfond og utjevningfond i prosent av total egenkapital fratrukket fond for urealiserte gevinster. For 2023 var egenkapitalbeviserens andel 48,48%, for 2022 var tilsvarende andel 49,97%.

Egenkapitalbeviserens andel av årsresultatet i 2023 utgjør totalt 133,7 mill. kroner. Dette tilsvarer i 2023 kroner 21,83 per egenkapitalbevis. Egenkapitalbeviserens andel av konsernets årsresultat er kr 137,1 mill. kroner, og tilsvarer 22,38 kr pr egenkapitalbevis. Det er i morbanken foreslått at det overføres 44,5 mill. kroner til utjevningfond, og at det utbetales 89,2 mill. kroner i utbytte for 2023. Det tilsvarer 14,57 kr per egenkapitalbevis

Tall i hele kroner	Morbank		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
Årets resultat	285.489.949	216.803.737	292.357.000	244.618.622
Herav renter på fondsobligasjoner	9.620.972	6.838.849	9.620.972	6.838.849
Egenkapitalbeviserens andel i %	48,48%	49,97%	48,48%	49,97%
Egenkapitalbeviserens andel av resultatet	133.728.924	104.919.455	137.058.071	118.818.553
Antall egenkapitalbevis (veid snitt)	6.124.534	6.124.534	6.124.534	6.124.534
Resultat per egenkapitalbevis	21,83	17,13	22,38	19,40

Note 15 Kredittinstitusjoner - fordring og gjeld

	Morbank		Konsern	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner				
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	852.319	434.353	553.345	134.324
Sum	852.319	434.353	553.345	134.324
Gjennomsnittrente kredittinstitusjoner (%)	4,10	2,19		
Gjeld til kredittinstitusjoner				
Lån/innskudd fra kredittinstitusjoner	266.014	176.634		4.406
Sum	266.014	176.634		4.406
Gjennomsnittrente kredittinstitusjoner (%)	4,36	1,71		

Av bankes utlån til kredittinstitusjoner er 300 mill. kroner lån til datterselskapet Totens Sparebank Boligkreditt AS. Av gjelden til kredittinstitusjoner er tilsvarende 266,0 mill. kroner gjeld til Totens Sparebank Boligkreditt AS.

Morbank 2023

Analyse av endringer i finansiering gjennom året

	Verdipapir-gjeld	Andre lån	Ansvarlig lån	Fonds-obligasjoner	Eier-andels-kapital	Overkurs	Annen egenkapital	Totalt
Balanse 01.01.2023	3.917.694	176.634	200.710	125.000	367.472	109.992	1.762.132	6.659.634
Netto økning i gjeld.	1.074.856	89.380	166					1.164.402
utbytte/gaver og renter på fondsobligasjoner						-86.209	-86.209	
Totale endringer i kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	1.074.856	89.380	166	0	0	0	-86.209	1.078.193
Endringer i egenkapital							345.940	345.940
Balanse 31.12.2023	4.992.550	266.014	200.876	125.000	367.472	109.992	2.021.863	8.083.767

Konsern 2023

Analyse av endringer i finansiering gjennom året

	Verdipapir-gjeld	Andre lån	Ansvarlig lån	Fonds-obligasjoner	Eier-andels-kapital	Overkurs	Annen egenkapital	Totalt
Balanse 01.01.2023	8.394.478	4.406	200.710	125.000	367.472	109.992	1.887.755	11.089.813
Netto økning i gjeld.	40.201	-4.406	166					35.961
utbytte/gaver og renter på fondsobligasjoner							-86.209	-86.209
Totale endringer i kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	40.201	-4.406	166	0	0	0	-86.209	-50.248
Endringer i egenkapital							352.807	352.807
Balanse 31.12.2023	8.434.679	0	200.876	125.000	367.472	109.992	2.154.353	11.392.372

Morbank 2022

Analyse av endringer i finansiering gjennom året

	Verdipapir-gjeld	Andre lån	Ansvarlig lån	Fonds-obligasjoner	Eier-andels-kapital	Overkurs	Annen egenkapital	Totalt
Balanse 01.01.2022	4.116.576	4.519	200.190	125.000	367.472	109.992	1.483.767	6.407.516
Netto økning i gjeld.	-198.885	172.115	520					-26.250
utbytte/gaver og renter på fondsobligasjoner						-75.343	-75.343	
Totale endringer i kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	-198.885	172.115	520	0	0	0	-75.343	-101.593
Endringer i egenkapital							353.707	353.707
Balanse 31.12.2022	3.917.691	176.634	200.710	125.000	367.472	109.992	1.762.131	6.659.630

Konsern 2022

Analyse av endringer i finansiering gjennom året

	Verdipapir-gjeld	Andre lån	Ansvarlig lån	Fonds-obligasjoner	Eier-andels-kapital	Overkurs	Annen egenkapital	Totalt
Balanse 01.01.2022	8.370.360	4.363	200.190	125.000	367.472	109.992	1.581.574	10.758.951
Netto økning i gjeld.	24.118	43	520					24.681
utbytte/gaver og renter på fondsobligasjoner							-75.343	-75.343
Totale endringer i kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	24.118	43	520	0	0	0	-75.343	-50.660
Endringer i egenkapital							381.522	381.522
Balanse 31.12.2022	8.394.478	4.406	200.710	125.000	367.472	109.992	1.887.755	11.089.813

Note 16 Utlån og garantier, tap, mislighold og nedskrivninger

	Morbank		Konsern	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Utlån fordelt på fordringstype	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Utlån fordelt på fordringstype	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Kasse/drifts- og brukskreditter	2.132.643	1.820.678	2.132.643	1.820.678
Byggelån	1.193.778	1.293.232	1.193.778	1.293.232
Nedbetalingslån	11.672.936	10.992.841	15.313.742	15.805.153
Sum lån før nedskrivninger	14.999.358	14.106.751	18.640.164	18.919.063

Bankens maksimale eksponering for kredittrisiko på utlån til kunder og kredittinstitusjoner

Det beløp som best representerer bankens maksimale eksponering for kredittrisiko på utlån pr 31.12.2023 uten å ta hensyn til sikkerhetsstillelser eller andre kredittforbedringer er bokført verdi av utlån hensyntatt tapsavsetninger, garantier og ikke optrukne kredittrammer.

	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Bokført verdi utlån (netto etter forventet kredittap)	14.882.691	14.026.414	18.521.994	18.836.624
Utlån og fordringer på kredittinstitusjoner	852.319	434.353	553.345	134.324
Garantier (netto etter tapsavsetninger)	261.961	342.106	261.961	342.106
Ikke optrukne kredittrammer	1.463.631	1.662.239	1.463.631	1.662.239
Ikke optrukne kredittrammer i kredittinstitusjoner	300.000	300.000		
Maksimal eksponering for kredittrisiko	17.760.602	16.765.112	20.800.931	20.975.293

Sikkerheter

Banken benytter sikkerheter for å redusere risiko avhengig av marked og type transaksjon. Sikkerheter kan for eksempel være i form av fysisk sikkerhet, garantier, kontantdepot eller avtale om motregning. Fysisk sikkerhet skal som hovedregel være forsikret og kan for eksempel være bygninger, boliger eller varelager. Ved vurdering av sikkerhetens verdi legges til grunn en forutsetning om fortsatt drift. Unntak fra dette gjelder i situasjoner hvor det er foretatt nedskrivning. Det tas videre hensyn til forhold som kan påvirke sikkerhetens verdi, for eksempel konsesjonsbetingelser eller servitutter. Ved vurdering av sikkerheter i form av verdipapirer og ved vurdering av motpartsrisiko tas det hensyn til estimert effekt av tvangssalg og salgskostnader.

	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Beregnet virkelig verdi av sikkerhetene for utlån	41.467.035	35.485.108	45.102.528	40.295.882

Sikkerheter i forhold til totalt engasjement per markedssegment

	Morbank		Konsern	
	Engasjement	Sikkerhet	Engasjement	Sikkerhet
Personmarked	10.028.057	29.233.238	13.668.863	32.868.730
Bedriftsmarked	6.696.893	12.233.798	6.696.893	12.233.798

I all hovedsak er banken sine lån sikret med pant i eiendom, hvorav boligeiendom utgjør hoveddelen. Det gjøres en rullerende verdvurdering av sikkerhetene for utlån, og verdien av sikkerheter skal som et minimum vurderes hvert 3. år.

	Morbank		Konsern	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Belåningsgrad 0 - 40 %	8.062.851	7.221.419	10.847.846	10.860.220
Belåningsgrad 40 - 50 %	1.153.540	1.261.606	1.590.523	1.861.814
Belåningsgrad 50 - 60 %	771.868	963.427	1.049.807	1.352.866
Belåningsgrad 60 - 70 %	475.732	657.667	595.250	817.409
Belåningsgrad 70 - 80 %	251.172	394.104	265.269	409.167
Belåningsgrad 80 - 90 %	92.308	109.940	93.632	113.573
Belåningsgrad 90 - 100 %	29.717	31.764	30.179	32.881
Belåningsgrad over 100 %	155.403	118.028	155.576	118.028
Sum	10.992.592	10.757.955	14.628.083	15.565.958

Oppstillingen ovenfor viser lån hvor banken har pant i boligeiendom, og hvilken andel av disse lånene som ligger innenfor ulike intervaller av boligens vurderte verdi. I tillegg til sikkerheter i boligeiendom har banken også sikkerheter i næringseiendommer, driftsløse, varelager m.m. Disse sikkerhetene er inkludert i de totale sikkerheter som opplyses tidligere i noten.

Utlån og garantier, tap, mislighold og nedskrivninger fordelt på næring

	Utlån kunder				Garantier		Potensiell eksponering ved f.ks. trekkfasiliteter		Misligholdte engasjementer		Øvrig tapsutsatte engasjementer	
	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22
Personmarked	9.216.639	8.732.190	2.006	5.865	809.412	783.793	55.367	31.539	12.909	6.159		
Jordbruk, skogbruk	1.253.439	1.109.946	2.338	5.049	151.962	141.433	1.942		11.795			
Industri	80.024	72.673	4.338	25.064	35.556	46.173			2.596	3.965		
Bygg og anlegg	1.537.207	1.633.902	141.341	149.185	319.115	510.109	14.934	7	76.240	52.991		
Varehandel	139.418	117.008	16.489	17.026	27.669	24.781		5.839	3.254	100		
Transport	115.329	96.278	15.184	14.373	8.143	9.751	3.653	155				
Overnattings- og serveringsvirksomhet	19.867	26.273	57	559	1.732	1.154	2	1	750	3.582		
Omsetning og drift av fast eiendom	2.268.591	1.914.929	17.368	62.048	82.030	119.035	47.809	27.596	52.039	32.363		
Faglig og finansiell tjenesteyting	50.175	141.637	474	1.401	9.260	10.017			1.574			
Forretningsmessig tjenesteyting	63.060	62.204	1.961	271	9.391	7.186	945					
Tjenesteytende næringer ellers	230.119	174.737	58.448	57.901	8.210	6.816	1.810					
Øvrige	25.490	24.973	2.431	3.366	1.150	1.991						
Sum	14.999.357	14.106.751	261.960	342.106	1.463.631	1.662.239	126.463	65.138	161.155	99.160		
Personmarked boligkreditt	3.640.806	4.812.312										
Sum konsernet	18.640.164	18.919.063	261.960	342.106	1.463.631	1.662.239	126.463	65.138	161.155	99.160		

Noten inkludere ikke utlån, garantier og trekkrettigheter til kredittinstitusjoner.

	Tap på utlån og garantier		Tap i % av utlån		Total engasjement stage 1		Total engasjement stage 2		Total engasjement stage 3	
	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22
Personmarked	1.724	-3.432	0,02%	-0,04 %	9.011.060	8.544.582	948.721	938.949	68.276	33.299
Jordbruk, skogbruk	2.244	1.754	0,18%	0,16 %	1.163.069	1.011.918	230.934	238.711	13.737	4.899
Industri	549	-484	0,69%	-0,67 %	101.555	136.066	15.767	3.880	2.596	3.965
Bygg og anlegg	17.708	17.637	1,15%	1,08 %	1.101.393	1.692.453	805.096	549.508	91.174	54.065
Varehandel	2.158	2.234	1,55%	1,91 %	134.040	117.869	46.282	34.658	3.254	6.289
Transport	231	-76	0,20%	-0,08 %	128.872	108.777	6.131	11.470	3.654	155
Overnattings- og serveringsvirksomhet	-608	-1.566	-3,06%	-5,96 %	12.597	8.673	8.307	15.732	752	3.582
Omsetning og drift av fast eiendom	11.671	3.949	0,51%	0,21 %	1.707.470	1.678.855	560.671	365.211	99.848	51.946
Faglig og finansiell tjenesteyting	491	-2.383	0,98%	-1,68 %	50.493	122.097	7.368	29.516	1.574	1.441
Forretningsmessig tjenesteyting	84	-75	0,13%	-0,12 %	66.413	56.858	7.054	12.803	945	
Tjenesteytende næringer ellers	379	-75	0,16%	-0,04 %	262.903	223.826	32.064	18.185	1.810	528
Øvrige	8	148	0,03%	0,59 %	25.033	17.943	4.038	12.388		
Sum	36.638	17.632	0,24%	0,12 %	13.764.899	13.719.916	2.672.431	2.231.011	287.619	160.169
Personmarked boligkreditt	-599	405			3.328.794	4.454.043	312.012	358.269		
Sum konsernet	36.039	18.037			17.093.693	18.173.959	2.984.443	2.589.279	287.619	160.169

	Akkumulerte forventet kredittap på utlån og fordringer på kunder 31.12.2023				Akkumulerte forventet kredittap på garantier og ubenyttede rammekreditter 31.12.2023			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Personmarked	1.690	8.044	11.237	20.971	33	74		107
Jordbruk, skogbruk	1.849	4.807	2.558	9.213	78	128	64	270
Industri	84	197	1.063	1.344	12	63	487	562
Bygg og anlegg	2.222	9.139	29.546	40.907	611	762	364	1.737
Varehandel	122	1.342	2.946	4.410	30	26		56
Transport	212	52	279	544	12	26		38
Overnattings- og serveringsvirksomhet	28	97	701	826	2	8	17	27
Omsetning og drift av fast eiendom	2.829	11.679	21.501	36.010	96	32		129
Faglig og finansiell tjenesteyting	129	80	1.068	1.278	5	0		5
Forretningsmessig tjenesteyting	66	161	66	292	6			6
Tjenesteytende næringer ellers	109	354	142	605	5	118		122
Øvrige	216	52	268	536	0	16		17
Sum	9.557	36.003	71.106	116.667	889	1.254	933	3.076
Personmarked boligkreditt	318	1.185		1.503				
Sum konsernet Totens Sparebank	9.875	37.188	71.106	118.170	889	1.254	933	3.076

	Akkumulerte forventet kredittap på utlån og fordringer på kunder 31.12.2022				Akkumulerte forventet kredittap på garantier og ubenyttede rammekreditter 31.12.2022			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Personmarked	1.599	6.641	9.228	17.469	52	92		145
Jordbruk, skogbruk	2.161	4.191	421	6.774	67	113		180
Industri	23	620	750	1.393	20	32		52
Bygg og anlegg	2.462	6.512	16.061	25.035	572	1.129		1.701
Varehandel	83	1.007	2.059	3.149	35	18	8	61
Transport	126	204	108	438	8	13		21
Overnattings- og serveringsvirksomhet	20	859	1.300	2.179	0	11		11
Omsetning og drift av fast eiendom	2.983	7.107	10.782	20.871	392	79		471
Faglig og finansiell tjenesteyting	283	490	101	875	23	1	7	30
Forretningsmessig tjenesteyting	63	702		765	3	1		4
Tjenesteytende næringer ellers	141	1.031		1.172	7	18		24
Øvrige	9	209		218	2	12		14
Sum	9.953	29.573	40.811	80.337	1.180	1.518	15	2.712
Personmarked boligkreditt	490	1.612		2.102				
Sum konsernet Totens Sparebank	10.443	31.186	40.811	82.440	1.180	1.518	15	2.712

Forventet kredittap i stage 3 i noten omfatter forventet tap på utlån og forventet kredittap relatert til garantier og ubenyttede rammekreditter.

Utlån og garantier fordelt på risikoklasser Totens Sparebanks risikoklassifisering *)

Sannsynlighet for mislighold (prosent)		
f.o.m.	til	
1	0,01	0,10
2	0,10	0,25
3	0,25	0,50
4	0,50	0,75
5	0,75	1,25
6	1,25	2,00
7	2,00	3,00
8	3,00	5,00
9	5,00	8,00
10	8,00	100,00
11	Mislighold	
12	Tapsutsatt	

Modellbeskrivelse

Totens Sparebank benytter en sannsynlighetsbasert (PD - probability of default) risikoklassifiseringsmodell på alle kunder der det er risiko for tap for banken. Det betyr at alle kunder med lån, kreditt eller garanti blir risikoklassifisert, i tillegg til kunder med overtrett over NOK 1.000,-. Risikoklassifiseringsmodellene er delt i to hovedmodeller - en for personmarked og en for bedriftsmarked. Hovedmodellene er igjen delt i ulike undermodeller. Det gjøres også et modellmessig skille mellom eksisterende og nye kunder. Risikoklassifiseringsmodellen beregner sannsynlighet for at kunden går i mislighold i løpet av de neste 12 måneder.

*) Basert på Totens Sparebanks risikoklassifiseringssystem, hvor 1 representerer lavest og 12 høyest risiko.

Fordeling på risikoklasse 2023:

Engasjement fordelt på risikogrupper personmarked

Risikogruppe basert på sannsynlighet for mislighold	Brutto utlån til kunder	Garanti-ansvar	Udisponerte kredittrammer	Sum engasjement i Totens Sparebank	Forventet kredittap stage 3	Lån i Totens Sparebank Boligkreditt AS	Sum konsern
1-3	7.173.158	1.242	782.327	7.956.726		3.075.827	11.032.553
4-7	1.295.410	494	20.173	1.316.077		448.051	1.764.129
8-10	679.795	271	6.912	686.978		116.250	803.228
11-12	68.276			68.276	11.237	678	68.953
Totale engasjementer per 31.12 2023	9.216.639	2.006	809.412	10.028.057	11.237	3.640.806	13.668.863

Engasjement fordelt på risikogrupper bedriftsmarked

Risikogruppe basert på sannsynlighet for mislighold	Brutto utlån til kunder	Garanti-ansvar	Udisponerte kredittrammer	Sum engasjement i Totens Sparebank	Forventet kredittap stage 3	Lån i Totens Sparebank Boligkreditt AS	Sum konsern
1-3	1.497.052	169.257	274.502	1.887.766			1.887.766
4-7	2.071.275	54.773	174.769	2.300.817			2.300.817
8-10	2.005.305	31.782	192.758	2.229.845			2.229.845
11-12	209.087	4.143	12.190	225.420	60.802		225.420
Totale engasjementer per 31.12 2023	5.782.719	259.955	654.219	6.643.848	60.802		6.643.848

Engasjement fordelt på risikogrupper totalt

Risikogruppe basert på sannsynlighet for mislighold	Brutto utlån til kunder	Garanti-ansvar	Udisponerte kredittrammer	Sum engasjement i Totens Sparebank	Forventet kredittap stage 3	Lån i Totens Sparebank Boligkreditt AS	Sum konsern
1-3	8.670.210	170.498	1.056.829	9.844.492		3.075.827	12.920.319
4-7	3.366.685	55.267	194.942	3.616.894		448.051	4.064.945
8-10	2.685.099	32.053	199.670	2.916.822		116.250	3.033.072
11-12	277.363	4.143	12.190	293.696	72.039	678	294.374
Totale engasjementer per 31.12 2023	14.999.357	261.961	1.463.631	16.671.905	72.039	3.640.806	20.312.710

Fordeling på risikoklasse 2022

Risikogruppe basert på sannsynlighet for mislighold	Brutto utlån til kunder	Garanti-ansvar	Udisponerte kredittrammer	Sum engasjement i Totens Sparebank	Forventet kredittap stage 3	Lån i Totens Sparebank Boligkreditt AS	Sum konsern
1-3	8.198.573	174.554	1.044.868	9.417.995		4.072.204	13.490.199
4-7	4.039.876	147.797	450.758	4.638.431		597.402	5.235.833
8-10	1.718.840	11.445	162.068	1.892.353		142.706	2.035.059
11-12	149.462	8.310	4.546	162.318	40.826		162.318
Totale engasjementer per 31.12 2022	14.106.751	342.106	1.662.239	16.111.097	40.826	4.812.312	20.923.409

Engasjement fordelt på stage og risikogrupper totalt morbank:

Risikogruppe	Brutto utlån til kunder				Garantier og udisponerte kredittrammer kunder			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
1-3	8.600.779	69.431		8.670.210	1.227.327			1.227.327
4-7	2.964.452	402.233		3.366.685	234.156	16.052		250.209
8-10	613.657	2.071.442		2.685.099	124.527	107.196		231.723
11-12		5.628	271.735	277.363		450	15.883	16.333
Totalt per 31.12 2023	12.178.888	2.548.734	271.735	14.999.357	1.586.011	123.698	15.883	1.725.592

Risikogruppe	Brutto utlån til kunder				Garantier og udisponerte kredittrammer kunder			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
1-3	8.099.502	99.071		8.198.573	1.216.628	2.794		1.219.422
4-7	3.363.904	675.972		4.039.876	508.339	90.217		598.555
8-10	451.049	1.267.791		1.718.840	80.495	93.018		173.513
11-12		218	149.244	149.462		1.930	10.925	12.855
Totalt per 31.12 2022	11.914.455	2.043.052	149.244	14.106.751	1.805.462	187.959	10.925	2.004.346

Engasjement fordelt på stage og risikogrupper totalt konsern:

	Brutto utlån til kunder				Garantier og udisponerte kredittrammer kunder			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Risikogruppe								
1-3	11.647.330	98.707		11.746.037	1.227.327			1.227.327
4-7	3.236.317	578.420		3.814.737	234.156	16.052		250.209
8-10	624.035	2.177.314		2.801.349	124.527	107.196		231.723
11-12		6.305	271.735	278.040		450	15.883	16.333
Totalt per 31.12 2023	15.507.683	2.860.746	271.735	18.640.164	1.586.011	123.698	15.883	1.725.592

	Brutto utlån til kunder				Garantier og udisponerte kredittrammer kunder			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Risikogruppe								
1-3	12.140.769	130.007		12.270.777	1.216.628	2.794		1.219.422
4-7	3.758.128	879.150		4.637.278	508.339	90.217		598.555
8-10	469.601	1.391.945		1.861.546	80.495	93.018		173.513
11-12		218	149.244	149.462		1.930	10.925	12.855
Totalt per 31.12 2022	16.368.498	2.401.320	149.244	18.919.063	1.805.462	187.959	10.925	2.004.346

Utlån og garantier fordelt etter geografiske områder 31.12.2023

	Morbank		Konsern	
	Utlån	Garanti	Utlån	Garanti
Primærområder	12.195.660	184.331	14.869.101	184.331
Øvrige områder	2.803.698	77.630	3.771.063	77.630
Sum	14.999.358	261.961	18.640.164	261.961

Utlån og garantier fordelt etter geografiske områder 31.12.2022

	Morbank		Konsern	
	Utlån	Garanti	Utlån	Garanti
Primærområder	11.398.244	289.792	14.918.571	289.792
Øvrige områder	2.708.507	52.314	4.000.492	52.314
Sum	14.106.751	342.106	18.919.063	342.106

Note 17 Forfalte/misligholdte og tapsutsatte engasjementer

Misligholde engasjementer

	Morbank		Konsern	
	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22
Forfalte beløp fra 1 - 89 dager				
Forfalte beløp 01 - 29 dager	24.722	18.905	24.864	18.952
Forfalte beløp 30 - 89 dager	2.676	251	2.755	267
Brutto forfalte beløp på ikke nedskrevne engasjement fra 1- 90 dager	27.398	19.156	27.619	19.219

Et engasjement anses som misligholdt når kunden ikke har betalt forfalt termin innen 90 dager etter forfall, eller når overtrekk på rammekreditt ikke er inndekket innen 90 dager etter at rammekreditten ble overtrukket.

	31.12.23	31.12.22
Misligholdte engasjementer over 90 dager		
Misligholdte engasjement 90 - 179 dager	41.878	23.031
Misligholdte engasjement 180 - 269 dager	19.781	2.811
Misligholdte engasjement 270 - 360 dager	20.909	11.155
Misligholdte engasjement over 360 dager	43.896	28.141
Brutto misligholdte engasjement over 90 dager	126.463	65.138
Forventet kreditt tap stage 3	28.828	15.025
Netto misligholdte engasjement over 90 dager	97.635	50.112

Misligholdte engasjementer over 90 dager er de samme i konsern som i morbank.

Øvrige misligholdte engasjementer

Engasjementer som ikke er misligholdte over 90 dager, men hvor det på grunn av kundens økonomiske situasjon er ført nedskrivninger.

	31.12.23	31.12.22
Tapsutsatte engasjementer	161.155	99.160
Forventet kreditt tap stage 3	43.195	25.801
Netto tapsutsatte engasjementer	117.960	73.359

Banken har ikke utlån hvor det er reforhandlet rentevilkår som følge av manglende betalingsevne hos kunder. Noe kunder har fått betalingsutsettelse/endret avdragsprofil som følge av manglende betalingsevne. Disse rapporteres etter reglene for betalingslettelser (forbearance).

Morbank	31.12.2023				31.12.2022			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Brutto utlån med forberance markering		91.203	35.267	126.471		129.984	4.088	134.073

Konsern	31.12.2023				31.12.2022			
	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total	Stage 1	Stage 2	Stage 3	Total
Brutto utlån med forberance markering		133.576	35.267	168.843		166.912	4.088	171.000

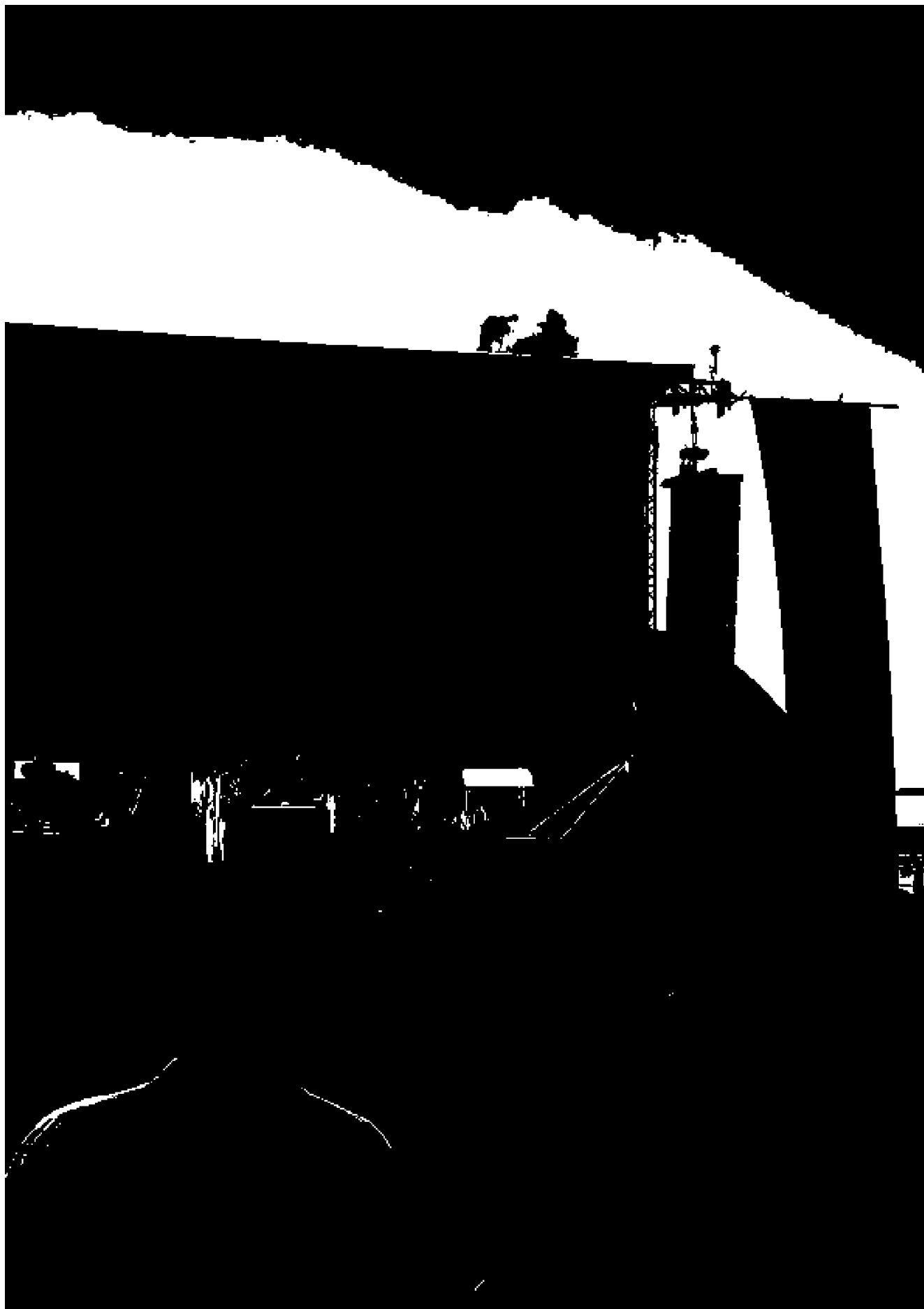
Engasjement i stage 3	Morbank		Konsern	
	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22
Engasjement i stage 3 engasjementer brutto	287.619	160.169	287.619	160.169
Forventet kreditt tap stage 3	72.039	40.826	72.039	40.826
Nettoverdi engasjementer i stage 3	215.580	119.343	215.580	119.343
Forventet kreditttap på engasjementer i stage 1 og 2	47.704	42.224	49.207	44.326

Forventet kreditt tap stage 3 i noten dekker forventet kreditt tap på utlån og forventet tap relatert til garantier.

Note 18 Sertifikater og Obligasjoner

	31.12.23					Balanseført 31.12.22
	Risiko-vekt	Ansk. kost	Balanseført verdi	Markeds-verdi	Gj.snittlig eff.rentev.	
Omløpsmidler - til virkelig verdi over resultatet:						
Obligasjoner/sertifikater:						
- Utstedt av det offentlige	0%	402.738	399.072	399.072	2,70%	385.484
- Utstedt av det offentlige	10%					
- Utstedt av det offentlige	20%	90.036	90.196	90.196	5,08%	151.589
- Utstedt av andre	0%	379.628	365.503	365.503	6,32%	305.568
- Utstedt av andre	10%	1.271.928	1.276.852	1.276.852	5,17%	1.176.241
- Utstedt av andre	100%					3.036
SUM		2.144.330	2.131.624	2.131.624	4,88%	2.029.909

Kolonnen risikovekt viser hvilken vekt obligasjonene har i kapitaldekningsberegningen. Lav vekt betyr at obligasjonen ansees å ha lav kreditt risiko. I konsernet inngår i tillegg obligasjoner på for 230,2 mill. kroner, herav 152,1 mill. kroner i OMF og 78,1 mill i statsgaranterte papirer. Verdien av obligasjonene er for alle vesentlige poster basert på kvoterte priser. Av totale utlån i obligasjoner utgjør ansvarlig kapital 0 mill. kroner. Gjennomsnittlig effektiv rente er beregnet som et veid gjennomsnitt av de enkelte verdipapirenes effektive rente, basert på markedsverdi og gjenværende løpetid.

Note 19 Aksjer, andeler og egenkapitalbevis

31.12.23							
	Aksje- kapital	Antall	Eierandel i %	Ansk.- kostnad	Balanseført verdi	Markeds- verdi	Balanseført verdi 31.12.22
Aksjer eid av morbanken							
Verdipapirer til virkelig verdi med verdiendringer over resultatet:							
Unoterte aksjer:							
Eiendomskreditt AS	536.149	15.072		1.581	1.835	1.835	
VISA		202			1.701	1.701	
Visa VN Norge	1.000	*	0,30 %		2.398	2.398	
EKA VBB AS		7.772		30.861	39.073	39.073	
Diverse aksjer		228.065		690	12	12	
Aksjer, andeler og egenkapitalbevis (hvor verdiendring føres over resultatet)				33.132	45.019	45.019	44.770
Verdipapirer til virkelig verdi med verdiendringer over totalresultatet:							
Eika Gruppen AS	24.725	1.458.151	5,90 %	143.356	446.194	446.194	
Eika Boligkreditt AS	1.248.902	38.600.525	2,70 %	140.187	164.919	164.919	
Aksjer, andeler og egenkapitalbevis (hvor verdiendring føres over totalresultatet)				283.543	611.113	611.113	541.921
Totalt				316.675	656.132	656.132	586.691

* Antall aksjer i Visa VN Norge er 3.009.879.479.935.910 stk

Verdien av omløpsaksjer er for alle vesentlige poster basert på kvoterte priser (basert på kurser på Oslo Børs). Verdsettelsen av Eika Boligkreditt AS er basert på siste salgskurs, samt en vurdering av egenkapitalen i selskapet. Verdsettelsen av Eika Gruppen AS tar utgangspunkt i en verddivurdering av de enkelte selskaper som inngår i gruppen, og en samlet verdi for konsernet totalt, basert på relevante verdsettelsesmetoder. Denne verddivurderingen blir vurdert opp i mot sist kjente emisjons- og/eller omsetningskurs, hensyntatt bankens egne vurderinger av hendelser frem til balansedagen. Banken har mottatt 207,5 TNOK i utbytte fra Eika Boligkreditt AS og 29.892 TNOK i utbytte fra Eika Gruppen AS i 2023.

Note 20 Opplysninger om konsernselskaper/datterselskaper

	Forret. kontor	Stemme- /eierandel 31.12.23	Stemme- /eierandel 31.12.22	Bokført verdi 31.12.23	Selskapets egenkapital 31.12.23	Selskapets resultat 2023
Datterselskaper:						
Vallehaven AS, org. nr. 991704167	Lena	100,00 %	100,00 %	21.751	22.707	-4.135
Totens Sparebank Boligkreditt AS, org. nr. 995883422	Lena	100,00 %	100,00 %	269.227	391.753	26.584

Aksjene i selskapene er ikke børsnoterte, men Totens Sparebank Boligkreditt AS har obligasjoner som er notert på Oslo Børs. Datterselskapene er bokført til anskaffelseskost. Dette medfører at bokført verdi på datterselskap er kostpris på aksjer, redusert for eventuelle nedskrivninger.

Note 21 Varige driftsmidler

	Morbank					Konsern				
	Maskiner, inventar, transportm.	Bygninger etc.	Immater. eiendeler	Påbegynte, ikke aktiverte prosjekter	Totalt	Maskiner, inventar, transportm.	Bygninger etc.	Immater. eiendeler	Påbegynte, ikke aktiverte prosjekter	Totalt
Anskaffelseskost 31.12.21	22.110	5.309		2.312	29.731	22.110	64.107		2.312	88.502
Tilgang 2022	1.682			12.925	14.607	1.682			12.925	14.607
Avgang 2022	-3.230				-3.230	-3.230				-3.230
Anskaffelseskost 31.12.22	20.562	5.309	0	15.237	41.108	20.562	64.107	0	15.237	99.879
Tilgang 2023	7.481		32.122		39.603	7.481	1.392	32.122		40.995
Avgang 2023	-6.483			-14.880	-21.363	-6.483			-14.880	-6.483
Anskaffelseskost 31.12.23	21.560	5.309	32.122	357	59.348	21.560	65.499	32.122	357	134.391
Akkumulerte av og nedskriv. per 31.12.21	17.526	3.760			21.286	17.526	32.266			49.792
Årets avskrivninger	1.336	225			1.561	1.336	2.185			3.521
Tilgang akk. avskrivninger										
Avgang, akk. avskrivninger	-3.230				-3.230	-3.230				-3.230
Akkumulerte av og nedskr. per 31.12.22	15.631	3.985	0		19.616	15.631	34.451	0		50.082
Årets avskrivninger	1.485	218	3.000		4.703	1.485	2.178	3.000		6.663
Tilgang akk. avskrivninger										
Avgang, akk. avskrivninger	-6.482				-6.482	-6.482				-6.482
Akkumulerte av og nedskr. per 31.12.23	10.634	4.203	3.000		17.837	10.634	36.629	3.000		47.232
Bokført verdi 31.12.21	4.584	1.549		2.312	8.446	4.584	31.970		2.312	38.739
Bokført verdi 31.12.22	4.931	1.324		28.162	34.538	5.278	27.471		28.162	60.910
Bokført verdi 31.12.23	10.926	1.106	29.122	357	41.511	10.926	28.870	29.122	357	69.275
Avskrivningssats	10-33%	2-25%	20%			10-33%	2-25%	20%		

Morbanken eier to bedriftshytter på totalt 225 kvadratmeter og med bokført verdi på ca 1,1 mill. kroner. Bedriftshyttene disponeres på like vilkår av alle ansatte i banken. Imatrielle eiendeler inkluderer aktiverte kostnader ved skifte av kjernesystem fra SDC til Evry. Posten inkluderer både kostnader påløpt i 2023 og kostnader som i 2022 var bokført som påløpte ikke aktiverte prosjekter. Totens Sparebank innførte IFRS 16 fra 01.01.2019. Ved innføringen balanseførte Totens Sparebank samme beløp som bruksrett og forpliktelse slik at innføringen ikke hadde noen effekt på egenkapitalen. I oversikten nedenfor vises postene ved innføringen, samt hvilke effekter IFRS 16 har hatt på regnskapet. Postene som er innarbeidet gjelder husleieavtaler som banken er part i. Banken har ingen andre vesentlige leiekontrakter.

	Morbank	Konsern
Bruksrett Eiendeler leide lokaler IFRS 16		
Balanse 01.01.22	28.393	22.167
Årets avskrivninger 2022	10.257	4.030
Tilgang 2022	31.912	
Bokført verdi 31.12.22	50.048	18.136
Årets avskrivninger 2023	7.222	4.031
Tilgang 2023		
Bokført verdi 31.12.23	42.826	14.105
Leieforpliktelse på leide lokaler		
Balanse 01.01.22	29.080	22.798
Reduksjon av leieforpliktelsen i løpet av 2022	10.177	4.120
Tilgang 2022	31.912	
Bokført verdi 31.12.22	50.815	18.678
Reduksjon av leieforpliktelsen i løpet av 2023	7.003	3.995
Tilgang 2023		
Bokført verdi 31.12.23	43.812	14.683

Det er bokført 1294 TNOK som rentekostnad i løpet av året i morbank og 337 TNOK i konsernet. Samlet har IFRS 16 i 2023 medført negativ resultat effekt på 401 TNOK i morbank og en positiv effekt på 6 TNOK i konsern.

Opplysninger om leieavtaler som er inkludert i under IFRS 16	Morbank		Konsern	
	2023	2022	2023	2022
Sum netto leiekostnad i året	10.040	12.084	5.896	5.304
Fremtidig minimumsleie knyttet til ikke kansellerbare leieavtaler forfaller som følger:				
Innen ett år	8.115	8.115	5.896	4.374
Mellom ett og fem år	29.479	28.189	12.906	13.225
Over fem år	20.650	20.845	4.076	3.210
Sum	58.244	57.149	22.878	20.809

Note 22 Finansielle derivater

Derivater som er benyttet i regnskapsmessig sikring 31.12.2023

	Nominelt beløp	Markedsverdi uten renter	Finansielle derivater Eiendeler	Finansielle derivater Gjeld	Obligasjonsgjeld	Gjeld til kreditt-institusjon	Utlån til kunder	Ført over resultat
Rentebytteavtaler	2.095.000	-32.709	20.272	52.981				-32.709
Avledet derivat tilknyttet renteavtaler	-2.095.000				42.495		-9786	32.709
Totalt			20.272	52.981	42.495		-9.786	

Med avledet derivat menes verdiendringen på sikringsobjekt med hensyn til sikret renterisiko

Øvrige Finansielle derivater 31.12.2023

	Nominelt beløp	Markedsverdi uten renter	Finansielle derivater Eiendeler	Finansielle derivater Gjeld	Obligasjonsgjeld	Gjeld til kreditt-institusjon	Utlån til kunder	Ført over resultat
Rentebytteavtaler	186.600	7.409	8.560	1.150				7.409

Totalt derivater per 31.12.2023

Bokførte poster

	Nominelt beløp	Markedsverdi uten renter	Finansielle derivater Eiendeler	Finansielle derivater Gjeld	Obligasjonsgjeld	Gjeld til kreditt-institusjon	Utlån til kunder	Ført over resultat
Rentebytteavtaler	2.281.600	-25.300	28.832	54.131				-25.300
Avledet derivat tilknyttet renteavtaler	-2.095.000				42.495		-9.786	32.709
Totalt	186.600	-25.300	28.832	54.131	42.495		-9.786	7.409

Med avledet derivat menes verdiendringen på sikringsobjekt med hensyn til sikret renterisiko.

Totalt derivater per 31.12.2022

Bokførte poster

	Nominelt beløp	Markedsverdi uten renter	Finansielle derivater Eiendeler	Finansielle derivater Gjeld	Obligasjonsgjeld	Gjeld til kreditt-institusjon	Utlån til kunder	Ført over resultat
Rentebytteavtaler	19.651.550	-39.658	21.116	60.773				-39.657
Avledet derivat tilknyttet renteavtaler	-19.460.000				47.734			47.734
Totalt	191.550	-39.658	21.116	60.773	47.734			8.077

Med avledet derivat menes verdiendringen på sikringsobjekt med hensyn til sikret renterisiko.

Note 23 Overtatte eiendeler

Overtatte eiendeler er eiendeler som overtas av banken i forbindelse med oppfølging av misligholdte eller nedskrevne engasjementer. Ved overtagelsen verdsettes eiendelene til antatt realisasjonsverdi. Eventuelt avvik fra balanseført verdi av misligholdt eller nedskrevet engasjement ved overtagelsen klassifiseres som nedskrivning på utlån. Overtatte eiendeler balanseføres etter sin art. Ved overtagelse av aksjer eller andeler vurderes eierandelen etter prinsippene beskrevet i note 1 Regnskapsprinsipper. Ved endelig avhendelse resultatføres avviket fra balanseført verdi i hht eiendelens art i regnskapet. Når overtatte eiendeler ikke skal beholdes til varig eie eller bruk, er eiendelene kategorisert som kortsiktige. Banken har ingen overtatte eiendeler pr. 31.12.2023.

Note 24 Verdipapirgjeld

	Morbank		Konsern	
	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22
Obligasjonsgjeld	4.992.550	3.974.694	8.434.679	8.451.478
-egne ikke amortiserte obligasjoner		-57.000		-57.000
Sum	4.992.550	3.917.694	8.434.679	8.394.478

Senior banklån

ISIN	Navn	Rente	Forfall	Bokført verdi	Bokført verdi	Total ramme	Total ramme
				31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
NO0010834625	Obligasjonslån 2018/2023		23.10.2023		300.000		400.000
NO0010872625	Obligasjonslån 2020/2024	5,29	13.11.2024	500.000	500.000	500.000	500.000
NO0010884836	Obligasjonslån 2020/2023		11.04.2023		143.000	500.000	500.000
NO0010890262	Obligasjonslån 2020/2025	5,24	14.03.2025	500.000	500.000	500.000	500.000
NO0010977234	Obligasjonslån 2021/2025	5,22	14.08.2025	500.000	500.000	500.000	500.000
NO0010917446	Obligasjonslån 2021/2026	5,12	13.03.2026	500.000	500.000	500.000	500.000
NO0011152431	Obligasjonslån 2021/2026	2,18	26.10.2026	500.000	500.000	500.000	500.000
NO0010996481	Obligasjonslån 2021/2027	1,97	27.04.2027	500.000	500.000	500.000	500.000
NO0012696527	Obligasjonslån 2022/2027	4,70	08.09.2027	400.000	250.000	750.000	750.000
NO0012780925	Obligasjonslån 2022/2028	5,89	28.01.2028	500.000	250.000	750.000	750.000
NO0012916800	Obligasjonslån 2023/2028	5,87	12.05.2028	450.000		750.000	
NO0013023416	Obligasjonslån 2023/2028	5,84	21.09.2028	450.000		750.000	
NO0013054155	Obligasjonslån 2023/2029	5,21	24.04.2029	200.000		750.000	
Påløpte ikke forfalte renter og over-/underkurs obligasjonslån				-7.450	-25.306		
Sum verdipapirgjeld Morbank				4.992.550	3.917.694	7.250.000	5.400.000

Obligasjoner med fortrinnsrett

ISIN	Navn	Rente	Forfall	Bokført verdi	Bokført verdi	Total ramme	Total ramme
				31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
NO0010839442	TSBB AS OMF 2018/2023		21.06.2023		167.000		500.000
NO0010846876	TSBB AS OMF 2019/2023		15.11.2023		500.000		500.000
NO0010853195	TSBB AS OMF 2019/2024	5,15	19.06.2024	246.000	500.000	750.000	750.000
NO0010874688	TSBB AS OMF 2020/2025	5,10	18.06.2025	500.000	500.000	750.000	750.000
NO0010890858	TSBB AS OMF 2020/2025	5,13	14.11.2025	750.000	750.000	1.000.000	1.000.000
NO0010907769	TSBB AS OMF 2020/2024	5,00	27.11.2024	385.000	500.000	750.000	750.000
NO0010922883	TSBB AS OMF 2021/2026	4,96	04.06.2026	750.000	750.000	750.000	750.000
NO0012523119	TSBB AS OMF 2022/2027	5,08	12.05.2027	800.000	800.000	1.000.000	1.000.000
Påløpte ikke forfalte renter OMF og over-/underkurs OMF				11.129	9.784		
Sum verdipapirgjeld OMF Totens Sparebank Boligkreditt AS				3.442.129	4.476.784	5.000.000	6.000.000
Sum verdipapirgjeld Konsern				8.434.679	8.394.478		

Oversikt over sikkerhetsstillelse og overpantsettelse i Totens Sparebank Boligkreditt AS.

	31.12.2023	31.12.2022
Utlån til kunder	3.630.831	4.799.109
Bankinnskudd (min rating A-)	272.541	172.228
Likvide eiendeler (min rating AA-)	230.182	179.656
Avkortning fyllingsikkerhet*	341	7
Sikkerhetsmasse	4.133.214	5.150.987

Overpantsettelse	120%	115%
Minstekrav fra ratingbyrå for å opprettholde en AAA rating	105%	105%
Regulatorisk minstekrav til overpantsettelse	105%	105%

Obligasjonene med fortrinnsrett som er utstedet i Totens Sparebank Boligkreditt AS er sikret med pant i boliglån og øvrig sikkerhetsmasse i boligkredittselskapet. Minimumskrav til overpantsettelse er 5 prosent, som også er det kravet som Scope Rating har brukt når de har vurdert boligkredittselskapet. Det er ingen tilsvarende krav stillet til senior obligasjonslån i Totens Sparebank.

Note 25 Annen gjeld

	Morbank		Konsern	
	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22
Bankremitter	117	7.752	117	7.752
Gaver	4.252	3.779	4.252	3.779
Offentlige avgifter	8.314	7.680	8.314	7.680
Øvrig gjeld og påløpte kostnader	16.360	15.676	16.360	15.676
Avsatt for kostnader ved avslutning av kontrakt med SDC		21.000		21.000
Øvrig kortsiktig gjeld	17.478	3.333	14.983	4.640
Avsatt for skyldig lønn og feriepenger	17.673	15.884	17.673	15.884
Sum annen gjeld	64.194	75.102	61.699	76.410

Per 31. desember 2022 hadde banken avsatt en forpliktelse på 21 mill. kroner knyttet til skifte av kjemesystem. Avsetningen for forpliktelsen var knyttet til terminering av avtalen med SDC. SDC fakturerte utredelsesgodtgjørelsen umiddelbart etter skifte av kjemesystem og forpliktelsen ble oppgjort i 2023.

Note 26 Avsetninger til forpliktelser

	Morbank		Konsern	
	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22
Påløpte skatter	71.544	64.569	79.166	73.634
Forpliktelser knyttet til leieavtaler	43.812	50.815	14.683	18.678
Avsetninger på garantier og ubenyttede rammekreditter	3.077	2.713	3.077	2.713
Andre avsetninger		865		1.089
Sum	118.433	118.962	96.926	96.114

Note 27 Ansvarlig lånekapital og fondsobligasjoner

	Morbank		Konsern	
	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22
Annen ansvarlig lånekapital	200.876	200.710	200.876	200.710
Sum	200.876	200.710	200.876	200.710

Annen ansvarlig lånekapital

Banken emitterte et ansvarlig lån 14.06.2019, pålydende 150 mill. kroner som har en løpetid til 14.06.2029. Banken kan benytte sin rett til å innfri lånet helt eller delvis til pari kurs per 14.06.2024. Banken emitterte et ansvarlig lån 10.05.2022, pålydende 50 mill. kroner som har en løpetid til 10.08.2032. Banken kan benytte sin rett til å innfri lånet helt eller delvis til pari kurs per 10.05.2027.

Ansvarlig lånekapital blir vurdert til amortisert kost. For 2023 utgjør effektiv rente 11,2 mill. kroner. Rentesatsen på lånet pålydende 50 mill. kroner per 31.12.2023 er 6,12 % og lånet forrentes med grunnlag i 3 MND NIBOR med tillegg av 1,5 prosentpoeng, med første renteregulering 10.02.2024. Rentesatsen på lånet pålydende 150 mill. kroner per 31.12.2023 er 6,24 % og lånet forrentes med grunnlag i 3 MND NIBOR med tillegg av 1,65 prosentpoeng, med første renteregulering 14.03.2024.

	Morbank		Konsern	
	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22
Fondsobligasjoner	125.000	125.000	125.000	125.000
Sum	125.000	125.000	125.000	125.000

Fondsobligasjoner

Totens Sparebank sine fondsobligasjoner ble i løpet av 2016 omklassifisert til å inngå i egenkapitalen til banken.

Banken emitterte en evigvarende fondsobligasjon 14.06.2019 pålydende 125 mill. kroner.

Banken kan benytte sin rett til å innfri lånet helt eller delvis til pari kurs per 14.06.2024.

Opp tjent rente i 2023 utgjør 9,6 mill. kroner. Rentesatsen på lånet pålydende 125 mill. per 31.12.23 er 8,29 % og lånet forrentes med grunnlag i 3 MND NIBOR med tillegg av 3,70 prosentpoeng, med første renteregulering 14.03.2024.

Fondsobligasjonene er evigvarende og banken har rett til å ikke utbetale renter på obligasjonene. Fondsobligasjonene er ut fra dette vurdert til å klassifiseres som egenkapital.

Note 28 Betingede forpliktelser og operasjonelle leieavtaler

	Morbank		Konsern	
	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22
Garantier	261.961	342.106	261.961	342.106
Bokført verdi av eiendeler som er stilt som sikkerhet for D-lån Norges Bank:				
Sertifikater og obligasjoner	177.741	401.864	177.741	401.864

Eika Boligkreditt AS

Totens Sparebank formidler lån mellom Eika Boligkreditt AS og bankens kunder. I denne forbindelse har banken påtatt seg en garantiforpliktelse som per 31.12.2023 utgjorde 52,8 mill. kroner, og per 31.12.2022 utgjorde 52,3 mill. kroner. Garantien Totens Sparebank har avgitt til Eika Boligkreditt AS er gitt i forbindelse med boliglån som er innenfor regelverket for obligasjoner med fortrinnsrett, og vil medføre utbetaling fra banken i de tilfeller der lånebeløpet ikke kan dekkes hos den enkelte kunde. I og med at garantien er gitt for en rekke godt sikrede lån anser Totens Sparebank risikoen knyttet til garantien som lav.

Avtalen mellom Totens Sparebank og Eika Boligkreditt gir banken en mulighet til å formidle lån for Eika boligkreditt AS, mot at banken mottar en formidlingsprovisjon på lånet.

Note 29 Eieropplysninger

20 største egenkapitalbeveiere per. 31.12.2023	Pålydende	Antall	Andel
Sparebank 1 Østlandet	90.219.660	1.503.661	24,55 %
Verdipapirfondet Eika EKB	18.274.140	304.569	4,97 %
Pareto AS	17.888.400	298.140	4,87 %
MP Pensjon PK	16.047.420	267.457	4,37 %
O.M.Holding AS	14.662.320	245.511	4,00 %
Kommunal Landspensjonskasse	12.332.280	218.949	3,57 %
Foretakskonsulenter AS	8.119.200	135.320	2,21 %
Trovåg AS	7.200.000	120.000	1,96 %
Solberg, Else Magna Nordvik	4.825.740	80.429	1,31 %
Eitrem, Ole S.	4.740.000	79.000	1,29 %
Stensrud, Per Ivar	3.112.200	51.870	0,85 %
Wenaasgruppen AS	2.942.100	49.035	0,80 %
Directmarketing Inv.	2.550.000	42.500	0,69 %
Bergen Kommunale Pensjonskasse	2.498.280	41.638	0,68 %
Teigen, Ragnhild	2.400.000	40.000	0,65 %
Hammerstad, Ole	2.400.000	40.000	0,65 %
Reiten, Knut	2.008.920	33.482	0,55 %
Eckhoff, Anders	1.623.900	27.065	0,44 %
Rynning, Jens Emil	1.621.500	27.100	0,44 %
Blegen, Audun	1.500.000	25.000	0,41 %
Øvrige eiere	150.505.980	2.508.433	40,96 %
Totalt utstedte egenkapitalbevis	367.472.040	6.124.534	100,00 %

Alle egenkapitalbevis er fullt innbetalt, tilhører samme klasse, har lik stemmerett og lik rett til utbytte.

Antall egenkapitalbeveiere per. 31.12.2023 er 1.849, mot 1.864 per. 31.12.2022.

Banken og dens datterselskaper eier ikke egne egenkapitalbevis per 31.12.2023.

Det vises til note 39 for oversikt over antall egenkapitalbevis eide av medlemmer av styret og ledende ansatte.

Totens Sparebank er av generalforsamlingen gitt fullmakt til å kunne gjennomføre en emisjon på opp til 10% av samlede egenkapitalbevis.

I forbindelse med bonus til de ansatte gis deler av dette som grunnfondsbevis, og Totens Sparebank er i forbindelse gitt fullmakt til å kunne kjøpe tilbake inntil 15 000 egenkapitalbevis.

Note 30 Kapitaldekning

Totens Sparebank er som finansinstitusjon underlagt kapitalkrav satt av norske myndigheter. I tillegg har konsernet Totens Sparebank fastsatt interne retningslinjer for fastsettelse av konsernets kapitalkrav. Blant annet styres dette gjennom en ICAAP prosess, som er nærmere beskrevet i et eget Pilar III dokument som er tilgjengelig på bankens hjemmeside under Investor Relations (<http://www.totenbanken.no>).

I henhold til Pilar 1 skal den ansvarlige kapitalen minst utgjøre 8 %, med tillegg av kapitalbuffer, beregnet av et nærmere definert beregningsgrunnlag. I tillegg skal selskapet avsette for tilleggsrisiko som avdekkes i en risiko og kapitalvurderingsprosess (Pilar II). I tillegg til 4,5 % i Pilar 1, skal kombinerte bufferkrav og daler av Pilar 2-kapital bestå av ren kjernekapital. Per 31.12.2023 utgjør Pilar 1, inkludert kombinerte bufferkrav, et krav til ansvarlig kapital på 17,5 % av beregningsgrunnlaget. Finanstilsynet har fastsatt Pilar 2-kravet til Totens Sparebank til 1,5 %. Kapitaldekningen beregnes og rapporteres til styret hvert kvartal. Banken har i 2023 oppfylt gjeldende kapitalkrav i hele regnskapsperioden. Beregningen av kapitalkrav er gjort i samsvar med de regler som stilles av myndighetene og viser at banken har en kapitaldekning som tilfredsstillende myndighetenes krav. Totens Sparebank offentliggjør årlig sine mål for kapitaldekning i pilar 3 dokumentet som det er henvisning til ovenfor.

	Morbank		Konsern		Gruppen	
	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22
Kjernekapital						
Eierandelskapital	367.472	367.472	367.472	367.472	407.502	405.491
Overkurs ved emisjon	109.992	109.992	109.992	109.992	299.417	292.923
Oppptjent egenkapital fra tidligere år	1.736.372	1.545.327	1.861.996	1.643.136	1.580.996	1.387.351
Årets resultat	285.490	216.804	292.357	244.619	294.174	244.380
Sum egenkapital	2.499.326	2.239.595	2.631.817	2.365.219	2.582.089	2.330.145
-Ikke kvalifiserende andel av årets overskudd	-193.686	-86.208	-193.686	-86.208	-195.503	-86.208
Fradrag for immaterielle eiendeler og goodwill og øvrige fradrag	-3.132		-3.132		-6.164	-2.628
Fradrag for eiendeler til virkelig verdi	-2.321	-2.254	-2.551	-2.446	-3.313	-3.029
Fradrag fra eierskap i ikke vesentlige eierandeler i finansiell sektor	-421.747	-363.689	-408.521	-351.125	-15.819	-16.161
Sum ren kjernekapital	1.878.440	1.787.444	2.023.927	1.925.440	2.361.290	2.222.119
Fondsobligasjoner	125.000	125.000	125.000	125.000	146.425	148.903
Sum kjernekapital	2.003.440	1.912.444	2.148.927	2.050.440	2.507.715	2.371.022
Tilleggskapital:						
Tidsbegrenset ansvarlig kapital	200.000	200.000	200.000	200.000	228.870	228.420
Sum tilleggskapital	200.000	200.000	200.000	200.000	228.870	228.420
Tellende ansvarlig kapital	2.203.440	2.112.444	2.348.927	2.250.440	2.736.585	2.599.442
Kredittisiko	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22
Engasjementsbeløp per sektor:						
Stater og sentralbanker						
Lokale og regionale myndigheter	18.056	38.588	18.056	38.588	58.772	92.274
Offentlig eide foretak						
Institusjoner	182.484	131.427	106.599	60.042	147.651	115.126
Foretak	105.725	1.262.003	105.715	1.259.939	131.905	1.298.742
Engasjement med høy risikovekt		140.625		140.625		140.625
Massemarkedsengasjementer	1.736.488	1.310.650	1.736.488	1.314.401	1.879.679	1.447.569
Engasjementer med pantesikkerhet i eiendom	5.587.988	4.531.649	6.899.016	6.224.991	7.827.646	7.080.596
Forfalte engasjementer	254.927	135.428	254.927	136.868	263.084	141.978
Obligasjoner med fortrinnsrett	135.183	118.038	150.389	128.133	174.939	151.780
Verdipapirfond					4.946	5.078
Egenkapitalposisjoner	525.362	514.668	247.610	236.234	384.795	342.558
Øvrige engasjementer	138.942	81.482	149.349	78.884	187.105	99.619
CVA tillegg	75.717	149.136	75.717	149.136	109.836	201.804
Operasjonell risiko	951.884	819.506	1.010.944	881.382	1.065.597	932.359
Minstekrav til ansvarlig kapital	777.020	738.656	860.385	851.938	978.876	964.009
Beregningsgrunnlag totalt	9.712.756	9.233.200	10.754.810	10.649.223	12.235.955	12.050.108
Kapitaldekning	22,69%	22,88%	21,84%	21,13%	22,37%	21,57%
Kjernekapitaldekning	20,63%	20,71%	19,98%	19,25%	20,49%	19,68%
Ren kjernekapitaldekning	19,34%	19,36%	18,82%	18,08%	19,30%	18,44%

Bufferkrav			Morbank		Konsern		Gruppen	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Minimumskrav ren kjernekapital	4,50 %	4,50 %	437.074	415.494	483.966	479.215	550.618	542.255
Bevaringsbuffer (x%)	2,50 %	2,50 %	242.819	230.830	268.870	266.231	305.899	301.253
Motsyklisk buffer (x%)	2,50 %	2,00 %	242.819	184.664	268.870	212.984	305.899	241.002
Systemrisikobuffer (x %)	4,50 %	3,00 %	437.074	276.996	483.966	319.477	550.618	361.503
Sum minstekrav og samlede bufferkrav til ren kjernekapital	14,00 %	12,00 %	1.359.786	1.107.984	1.505.673	1.277.907	1.713.034	1.446.013
Tilgjengelig ren kjernekapital			1.878.440	1.787.444	2.023.927	1.925.440	2.361.290	2.222.119
Ren kjernekapital utover kravet			518.654	679.460	518.254	647.533	648.256	776.106

Kjernekapitalen i konsernet utgjør 2 148 mill. kroner, mens konsernets egenkapital er 2 757 mill. kroner. Forskjellen skyldes at en del poster trekkes fra kjernekapitalen jfr. oppstillingen ovenfor.

Banken har i samsvar med krav til Basel II utarbeidet et eget dokument (Pilar III), hvor ytterligere informasjon om bankens kapitalkrav, og risikoprofil offentliggjøres.

Dette dokumentet er gjort tilgjengelig på bankens hjemmeside under Investor Relations (<http://www.totensbanken.no>).

Etter gjeldene regler skal banker som er en del av en samarbeidende gruppe inkludere forholdsvis andel av eierpost i andre finansselskaper. Totens Sparebank har eierposter i Eika Gruppen AS og Eika Boligkreditt AS og har beregnet ansvarlig kapital inkludert sin andel av disse selskapene. Dette vises som tall i "gruppen" i tabellen ovenfor.

	Morbank		Konsern		Gruppen	
	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22	31.12.23	31.12.22
Leverage ratio	10,32 %	10,48 %	9,49 %	9,08 %	9,47%	8,98%

Note 31 Likviditetsrisiko/restløpetid

Likviditetsrisiko kan noe forenklet sies å være risiko for manglende likviditet til å kunne innfri forpliktelse ved forfall. Likviditetsrisiko oppstår som en følge av ulik restløpetid på fordringer og gjeld. Banken søker bevisst å redusere risikoen ved å legge vekt på mer langsiktig finansiering. Videre er utviklingen i innskuddsdekning sentral for bankens avhengighet av pengemarkedet. Banken følger fortløpende opp likviditetskravet fra Norges Bank og har gjennom hele året holdt seg innenfor kravet. Lånerammer i Norges Bank er ikke benyttet. Tabellene under viser restløpetidene på morbanken og konsernets balanse.

Morbanken:

	Inntil 3 mnd.	3-12 mnd.	1-3 år	3-5 år	Over 5 år	Uten restløpetid	Totalt
Kontanter og fordringer på sentralbanker						94.586	94.586
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	513.169			39.150	300.000		852.319
Utlån til og fordringer på kunder	57.778	151.505	228.751	785.531	10.378.521	3.280.605	14.882.691
Obligasjoner og sertifikater	248.652	25.253	926.923	930.796			2.131.624
Finansielle derivater				35.973			35.973
Øvrige eiendelsposter	7.928			34.291		1.002.328	1.044.547
Sum eiendelsposter	827.527	176.758	1.155.674	1.825.741	10.678.521	4.377.519	19.041.740
Gjeld til kredittinstitusjoner	266.014						266.014
Innskudd fra og gjeld til kunder	193.719	248.502				10.273.236	10.715.457
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		498.937	1.991.562	2.301.833	200.218		4.992.550
Finansielle derivater				59.889			59.889
Øvrig gjeld	44.085	43.285				95.257	182.627
Ansvarlig lånekapital		150.441			50.435		200.876
Egenkapital-minoritetsinteresser						2.624.327	2.624.327
Sum gjeld og egenkapital	503.818	941.165	1.991.562	2.361.722	250.653	12.992.819	19.041.740
Netto likviditetseksposering balanse	323.708	-764.407	-835.888	-535.981	10.427.868	-8.615.300	0

Konsernet:

	Inntil 3 mnd.	3-12 mnd.	1-3 år	3-5 år	Over 5 år	Uten restløpetid	Totalt
Kontanter og fordringer på sentralbanker						94.586	94.586
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	514.195			39.150			553.345
Utlån til og fordringer på kunder	57.819	152.234	238.635	809.974	13.984.229	3.279.102	18.521.993
Obligasjoner og sertifikater	248.652	25.253	1.157.105	930.796			2.361.806
Finansielle derivater				35.973			35.973
Øvrige eiendelsposter	7.928			34.291		713.397	755.616
Sum eiendelsposter	828.594	177.487	1.395.740	1.850.184	13.984.229	4.087.085	22.323.320
Gjeld til kredittinstitusjoner							
Innskudd fra og gjeld til kunder	193.719	248.502				10.270.213	10.712.434
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer		1.132.278	4.000.099	3.102.083	200.218		8.434.678
Finansielle derivater				59.889			59.889
Øvrig gjeld	44.422	46.221				67.982	158.624
Ansvarlig lånekapital		150.441			50.435		200.876
Egenkapital-minoritetsinteresser						2.756.817	2.756.817
Sum gjeld og egenkapital	238.141	1.577.442	4.000.099	3.161.972	250.653	13.095.011	22.323.320
Netto likviditetseksposering balanse	590.453	-1.399.955	-2.604.359	-1.311.788	13.733.576	-9.007.926	0

Uttrukne rammer/kreditter var per 31.12.2023 på 1.463,6 mill. kroner. Banken har i tillegg gitt lånetilsagn som ikke er utbetalt på 104,4 mill. kroner. Disse rammene og lånene kan trekkes opp løpende. Garantier som vist i note 28 kan også medføre utbetalinger hvis de benyttes.

Note 32 Renterisiko / gjenstående tid til avtalt/sannsynlig renteendring

Renterisiko oppstår når det er forskjeller i rentebindingstid mellom aktiva og passiva poster. Banken vil da ikke kunne gjennomføre renteendringer parallelt for alle balanseposter. Total renterisiko, samt renterisiko knyttet til porteføljen av sertifikater og obligasjoner, blir regelmessig rapportert til styret. Banken skal ha en moderat risiko og risikoen har gjennom hele året ligget innenfor de rammer styret har vedtatt.

Basert på bankens balanse pr. 31.12.2023 gir et parallelt skift i rentekurven på to prosentpoeng en total renterisiko på ca. 2,0 mill. kroner. Markedsverdien på porteføljen av sertifikater og obligasjoner klassifisert som omløpsmidler vil ved en tilsvarende endring ha liten effekt da obligasjonene er i flytende rente. En negativ utvikling av markedsverdien på denne porteføljen vil gi en umiddelbar effekt regnskapsmessig.

Morbank:

	Flytende rente	Inntil 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	Uten renteeksponering	Totalt
Kontanter og fordringer på sentralbanker	94.586	0	0	0	0	0	0	94.586
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	852.319	0	0	0	0	0	0	852.319
Utlån til og fordringer på kunder	14.000.389	0	26.974	80.922	586.479	187.927	0	14.882.691
Obligasjoner og sertifikater	0	506.193	1.625.431	0	0	0	0	2.131.624
Andre eiendeler	0	43.904	0	0	0	0	0	43.904
Ikke rentebærende eiendeler	0	0	0	0	0	0	1.036.616	1.036.616
Sum eiendelsposter	14.947.294	550.097	1.652.405	80.922	586.479	187.927	1.036.616	19.041.740
Gjeld til kredittinstitusjoner	266.014	0	0	0	0	0	0	266.014
Innskudd fra og gjeld til kunder	10.484.362	15.783	31.567	160.288	23.457	0	0	10.715.457
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	1.197.517	2.395.033	0	1.400.000	0	0	4.992.550
Ansvarlig lånekapital	0	200.876	0	0	0	0	0	200.876
Ikke rentebærende gjeld	0	0	0	0	0	0	242.516	242.516
Egenkapital-minoritetsinteresser	0	0	125.000	0	0	0	2.499.326	2.624.326
Sum gjeld og egenkapital	10.750.376	1.414.176	2.551.600	160.288	1.423.457	0	2.741.842	19.041.740
Ikke balanseførte poster	0	0	-200.000	0	787.000	-200.000	0	387.000
Netto	4.196.918	-864.079	-1.099.195	-79.366	-49.978	-12.073	-1.705.226	387.000

Konsernet:

	Flytende rente	Inntil 1 mnd.	1-3 mnd.	3-12 mnd.	1-5 år	Over 5 år	Uten renteeksponering	Totalt
Kontanter og fordringer på sentralbanker	94.586	0	0	0	0	0	0	94.586
Utlån til og fordringer på kredittinstitusjoner	553.345	0	0	0	0	0	0	553.345
Utlån til og fordringer på kunder	17.639.692	0	26.974	80.922	586.479	187.927	0	18.521.994
Obligasjoner og sertifikater	0	582.920	1.778.886	0	0	0	0	2.361.806
Andre eiendeler	0	44.020	0	0	0	0	0	44.020
Ikke rentebærende eiendeler	0	0	0	0	0	0	747.569	747.569
Sum eiendelsposter	18.287.623	626.940	1.805.860	80.922	586.479	187.927	747.569	22.323.320
Gjeld til kredittinstitusjoner	0	0	0	0	0	0	0	0
Innskudd fra og gjeld til kunder	10.481.339	15.783	31.567	160.288	23.457	0	0	10.712.434
Gjeld stiftet ved utstedelse av verdipapirer	0	2.290.119	4.744.560	0	1.400.000	0	0	8.434.679
Ansvarlig lånekapital	0	200.876	0	0	0	0	0	200.876
Ikke rentebærende gjeld	0	0	0	0	0	0	218.513	218.513
Egenkapital-minoritetsinteresser	0	0	125.000	0	0	0	2.631.817	2.756.817
Sum gjeld og egenkapital	10.481.339	2.506.778	4.901.127	160.288	1.423.457	0	2.850.330	22.323.320
Ikke balanseførte poster	0	0	-200.000	0	787.000	-200.000	0	387.000
Netto	7.806.284	-1.879.838	-3.295.267	-79.366	-49.978	-12.073	-2.102.761	387.000

Note 33 Sikringsfondsavgift

BANKENES SIKRINGSFOND

Lov om sikringsordninger for banker og offentlig administrasjon mv av finansinstitusjoner pålegger alle sparebanker å være medlem av Bankenes Sikringsfond. Fondet plikter å dekke tap inntil 2 mill. kroner som en innskytter har på innskudd i en sparebank. Med innskudd menes enhver kredittsaldo i banken i henhold til konto som lyder på navn, samt forpliktelser etter innskuddsbevis til navngitt person, unntatt innskudd fra andre finansinstitusjoner.

For 2023 er det for morbanken betalt 8,2 mill. kroner i avgift mens det er bokført 9,7 mill. kroner i 2022. Det er for konsernet er bokført 9 mill. kroner i 2023 mens det er bokført 10,3 mill. kroner i 2022. Avgiften er bokført som en rentekostnad.

Note 34 Opplysninger om virkelig verdi

Noten viser virkelig verdi av finansielle instrumenter.

	Morbank		Konsern	
	Bokført verdi 31.12.23	Virkelig verdi 31.12.23	Bokført verdi 31.12.23	Virkelig verdi 31.12.23
Kontanter og fordringer på sentralbanker	94.586	94.586	94.586	94.586
Utlån til kreditt institusjoner	852.319	852.319	553.345	553.345
Utlån til kunder	14.882.691	14.869.651	18.521.994	18.508.954
Sertifikater og obligasjoner	2.131.624	2.131.624	2.361.806	2.361.806
Aksjer, inkl. konsernselskap	947.109	947.109	656.132	656.132
Finansielle derivater	35.973	35.973	35.973	35.973
Andre fordringer	13.100	13.100	13.215	13.215
Sum finansielle eiendeler	18.957.402	18.944.362	22.237.050	22.224.011
Gjeld til kredittinstitusjoner	266.014	266.014		
Innskudd fra kunder	10.715.457	10.715.801	10.712.434	10.712.778
Verdipapirgjeld	4.992.550	5.005.616	8.434.679	8.445.342
Finansielle derivater	59.889	59.889	59.889	59.889
Ansvarlig lånekapital	200.876	200.361	200.876	200.361
Annen gjeld	182.628	182.628	158.626	158.626
Sum finansiell gjeld	16.417.413	16.430.309	19.566.503	19.576.996

Utlån til kunder er ført til amortisert kost. Ved fastrenteutlån/innskudd vil det være noe avvik mellom markedsverdi og bokført verdi på utlån og innskudd. I tillegg periodiseres etableringsgebyrer over levetiden ved amortisert kost, og reduserer derfor bokført verdi på utlån. Verdipapirgjelden er også ført etter amortisert kost, og det vil derfor være avvik mellom markedsverdi og bokført verdi på denne. Dette skyldes blant annet kredittvurderingen av gjelden i markedet, og forskjeller på kredittspreader ved opptak av gjeld og per dato.

Utlån som er basert på Nibor med et margintillegg utgjør kr 1 002 mill. kroner. Ved skift i markedsituasjon har banken mulighet til å justere margintillegget, og kundene kan løpende innfri lånet til pålydende. Virkelig verdi av bankens niborlån vil derfor ikke avvike vesentlig fra bokført verdi.

Note 35 Klassifisering av gjeld og eiendeler etter IFRS

	Morbank		Konsern	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Finansielle eiendeler	18.952.234	17.503.881	22.231.883	21.906.355
Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet (FVPL)	2.475.552	2.390.948	2.414.872	2.283.241
Derivater, tradingportefølje	8.560	9.302	8.560	9.302
Derivater brukt som sikring	27.413	11.814	27.413	11.814
Utlån og fordringer	15.829.596	14.549.896	19.169.925	19.060.077
Askjer til virkelig verdi over totalt resultatet (FVOCI)	611.113	541.921	611.113	541.921

	Morbank		Konsern	
	31.12.2023	31.12.2022	31.12.2023	31.12.2022
Forpliktelser	16.417.413	15.210.826	19.588.010	19.506.944
Avsetninger til forpliktelser	118.433	118.962	118.433	118.962
Derivater, tradingportefølje	6.908	1.225	6.908	1.225
Derivater brukt som sikring	52.981	59.548	52.981	59.548
Finansielle forpliktelser målt til amortisert kost	16.239.091	15.031.091	19.409.688	19.327.209

Note 36 Finansielle instrumenter til virkelig verdi, verdsettelsesnivå

Finansielle instrumenter til virkelig verdi, verdsettelsesnivå per 31.12.2023

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	Verdsettelsesnivå			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Aksjer	1.701	0	43.318	45.019
Sertifikater og obligasjoner	2.361.806	0	0	2.361.806
Derivater brukt som sikring	0	27.413	0	27.413
Derivater til virkelig verdi over resultatet, tradingportefølje	0	8.560	0	8.560
Finansielle eiendeler som føres over egenkapitalen				
Aksjer	0	0	611.113	611.113
Sum eiendeler	2.363.507	35.973	654.431	3.053.911
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
Derivater brukt som sikring	0	58.739	0	58.739
Derivater til virkelig verdi over resultatet, tradingportefølje	0	1.150	0	1.150
Sum forpliktelser	0	59.889	0	59.889

Verdsettelsesnivå angir nivået på verdsettelsesmetoden som er brukt for å fastsette virkelig verdi. I Nivå 1 er verdien fastsatt ut fra kvoterte priser i aktive markeder. I nivå 2 er verdien utledet fra kvoterte priser, eller beregnede markedsverdier. Nivå 3 er verdier som ikke er basert på observerbare markedsdata. Noten ovenfor viser tall for konsernet, her inngår 228,6 mill. kroner i obligasjoner på nivå 1 som holdes i Totens Sparebank Boligkreditt AS.

Finansielle instrumenter til virkelig verdi, verdsettelsesnivå per 31.12.2022

Finansielle eiendeler til virkelig verdi over resultatet	Verdsettelsesnivå			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Totalt
Aksjer	1.383	0	43.387	44.770
Sertifikater og obligasjoner	2.209.565	0	0	2.209.565
Derivater brukt som sikring	0	11.814	0	11.814
Derivater til virkelig verdi over resultatet, tradingportefølje	0	9.302	0	9.302
Finansielle eiendeler som føres over egenkapitalen				
Aksjer	0	0	541.921	541.921
Sum eiendeler	2.210.948	21.116	585.308	2.817.372
Finansielle forpliktelser til virkelig verdi over resultatet				
Derivater brukt som sikring	0	59.548	0	59.548
Derivater til virkelig verdi over resultatet, tradingportefølje	0	1.225	0	1.225
Sum forpliktelser	0	60.773	0	60.773

Oversikt over bevegelser på finansielle eiendeler/forpliktelser i nivå 3

	2023	2022
Inngående balanse 01.01	585.308	437.623
Tilgang/kjøp	12.789	100.346
Avgang /salg	-5.149	-84.768
Opp/Nedskrivinger ført mot egenkapitalen	60.450	136.903
Verdiendringer ført over resultatet	1.033	-4.796
Utgående balanse 31.12	654.431	585.308

Verdsettelsen av Eika Boligkreditt AS er basert på en vurdering av egenkapitalen i selskapet. Verdsettelsen av Eika Gruppen AS tar utgangspunkt i en verddivurdering av de enkelte selskaper som inngår i gruppen, og en samlet verdi for konsernet totalt, basert på relevante verdsettelsesmetoder. Denne verddivurderingen blir vurdert opp i mot sist kjente emisjons- og/eller omsetningskurs, hensyntatt bankens egne vurderinger av hendelser frem til balansedagen.

Note 37 Betingede utfall

Banken har ingen betingede utfall pr. 31.12.2023.

Note 38 Transaksjoner mellom nærstående parter

Totens Sparebank Boligkreditt AS er et heleid datterselskap av Totens Sparebank, og blir definert som nærstående parter. Transaksjoner mellom selskapet og morbanken baserer seg på vanlige forretningsmessige vilkår. Det er inngått en leveranse og service-avtale mellom selskapene. I all hovedsak er kontorstøttefunksjoner og forvaltning av utlån kjøpte tjenester fra Totens Sparebank.

Konserninterne transaksjoner (slik de er ført i Totens Sparebank Boligkreditt AS)

Resultatposter	2023	2022
Rentekostnader	13.304	7.498
Kjøpte tjenester	500	500

Balanseposter	31.12.2023	31.12.2022
Forskuddsbetalte kostnader og opptjente inntekter	0	0
Utlån til kredittinstitusjoner	272.541	172.228
Andre fordringer	0	1.985
Gjeld til kredittinstitusjoner	300.029	300.029

Totens Sparebank Boligkreditt AS har overført lån til Totens Sparebank for 39,7 mill. kroner i løpet av 2023.
Eika Boligkreditt AS har overført lån til Totens Sparebank for 10,1 mill. kroner i løpet av 2023.

Note 39 Egenkapitalbevis som eies av ledende ansatte og tillitsvalgte

	Antall egenkapitalbevis	Herav som eies av nærstående	Navn på nærstående
Ledende ansatte			
Adm. banksjef, Rolf Endre Delingsrud	1.425		
Viseadministrerende banksjef, Stig Håvard Blikseth	6.425	5.000	Inveks AS
Banksjef Finans, Johan Øverseth Røstøen	2.355		
Banksjef Forretningsstøtte, Geir Sindre Von Schantz Nyborg	1.823		
Banksjef Bedriftsmarked, Jan Sverre Seierstad	3.659		
Banksjef Personmarked, Ase Charlotte Øye	4.740	2.917	Paul Tormod Stenberg
Styret			
Leder Geir Stenseth	2.124	1.204	Ann Kr. Stenseth
Nestleder Steinar Nordengen	13.513	13.513	Tananua AS
Styremedlem Audun Blegen	25.000		
Styremedlem Anne Jacobsen Onsrud	600		
Styremedlem Øystein Løvbakke (ansattes representant)	613		
Styremedlem Hilde E. Inngjerdningen (ansattes representant)	868		

Note 40 Hendelser etter balansedagen

Styrene i Totens Sparebank og SpareBank1 Østlandet vedtok 15. januar 2024 en avtale om sammenslåing av de to bankene (fusjonsplan). Representantskapet og generalforsamlingen i de to bankene vedtok i møter den 22. februar 2024 at de ønsker å gjennomføre fusjonen. Fusjonen er avhengig av godkjenning av Finanstilsynet, men vil gitt denne godkjenningen bli gjennomført i løpet av 2024.

Ved en fusjon vil Totens Sparebank ha forpliktelse ovenfor Eika Gruppen til å betale en andel av felleskostnadene i gruppen i de kommende 3 år. Det kan også være at fusjonen vil medføre et nedskrivingsbehov på noen av Totens Sparebanks anleggsmidler. Per dato har banken ikke grunnlag for å estimere disse mulige kostnadene eller et eventuelt nedskrivingsbehov.

KPMG AS
Sørkedalsveien 6
P.O. Box 7000 Majorstuen
N-0306 Oslo

Telephone +47 45 40 40 63
Internet www.kpmg.no
Enterprise 935 174 627 MVA

Til generalforsamlingen i Totens Sparebank

Uavhengig revisors beretning

Uttalelse om årsregnskapet

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Totens Sparebank, som består av:

- selskapsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder vesentlige opplysninger om regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2023, resultatregnskap, oppstilling over endringer i egenkapital og kontantstrømpoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder vesentlige opplysninger om regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfylder årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir selskapsregnskapet et rettvisende bilde av selskapets finansielle stilling per 31. desember 2023 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med IFRS Accounting Standards som godkjent av EU, og
- gir konsernregnskapet et rettvisende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2023 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med IFRS Accounting Standards som godkjent av EU.

Vår konklusjon er konsistent med vår tilleggsrapport til revisjonsutvalget.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under *Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet*. Vi er uavhengige av selskapet og konsernet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Vi er ikke kjent med at vi har levert tjenester som er i strid med forbudet i revisjonsforordningen (EU) No 537/2014 artikkel 5 nr. 1.

Vi har vært revisor for Totens Sparebank sammenhengende i 19 år fra valget på generalforsamlingen

© KPMG AS, a Norwegian limited liability company and a member firm of the KPMG global organization of independent member firms affiliated with KPMG International Limited, a private English company limited by guarantee. All rights reserved.
Statsautoriserte revisorer - medlemmer av Den norske Revisorforening

Offices in:

Oslo	Elverum	Mo i Rana	Tromsø
Alta	Fennsnes	Molde	Trondheim
Arendal	Hamar	Sandnessjøen	Tynset
Bergen	Haugesund	Stavanger	Ullensvik
Bodø	Knaresund	Stord	Ålesund
Drammen	Kristiansand	Strøme	

Permeo dokumentnr: NL-4HE-INQFWH-407I-TUQED-FMA0Y-PXFH6

mars 2004 for regnskapsåret 2004 med gjenvalg på generalforsamlingen den 16. mars 2023.

Sentrale forhold ved revisjonen

Sentrale forhold ved revisjonen er de forhold vi mener var av størst betydning ved revisjonen av årsregnskapet for 2023. Disse forholdene ble håndtert ved revisjonens utførelse og da vi dannet oss vår mening om årsregnskapet som helhet, og vi konkluderer ikke særskilt på disse forholdene.

1. *Forventet kredittap på utlån og garantier til bedriftsmarkedet*

Det vises til Note 2 Kritiske estimater og vurderinger, Note 12 Netto tap på utlån og garantier, Note 16 Utlån og garantier, tap, mislighold og nedskrivninger, samt styrets årsberetning under avsnittet Tapskostnad.

Beskrivelse av forholdet	Vår revisjonsmessige tilnærming
<p>Forventet kredittap på utlån og garantier til bedriftsmarkedet som ikke er kredittforringet utgjør MNOK 37,9 for morselskapet og konsernet per 31.12.2023. Forventet kredittap på utlån og garantier til bedriftsmarkedet som er kredittforringet utgjør MNOK 60,8 for morselskapet og konsernet per 31.12.2023.</p> <p>For utlån og garantier krever IFRS 9 at banken beregner forventet kredittap for de neste 12 måneder for lån som ikke har vesentlig økning i kredittrisiko (steg 1), og forventet kredittap over hele lånets løpetid for lån som har vesentlig økning i kredittrisiko (steg 2). Banken anvender modeller for beregning av forventet kredittap i steg 1 og 2. Modellverket er komplekst og omfatter store mengder data. Samtidig innebærer beregningen at ledelsen utøver skjønn, spesielt knyttet til følgende parametere;</p> <ul style="list-style-type: none"> • sannsynlighet for mislighold (PD), • tap ved mislighold (LGD), • eksponering ved mislighold (EAD), • definisjon av vesentlig økning i kredittrisiko, • vektning av ulike framtidrettede makroøkonomiske scenarier <p>For utlån og garantier hvor det er vesentlig økning i kredittrisiko og hvor det foreligger kredittforringet finansiell eiendel (steg 3) foretar banken en individuell vurdering av forventet kredittap over hele engasjementets løpetid. Fastsettelse av forventet kredittap innebærer stor grad av skjønn fra ledelsens side. Sentrale momenter i ledelsens vurderinger er:</p> <ul style="list-style-type: none"> • identifisering av kredittforringede engasjementer, 	<p>Vi har dannet oss en forståelse av bankens definisjoner og metoder for innregning og måling av forventet kredittap for bedriftsmarkedet.</p> <p>Vi har innhentet attestasjonsuttalelse (ISAE 3000) fra uavhengig revisor som har vurdert om:</p> <ul style="list-style-type: none"> • PD, LGD og EAD som inngår i regnemodellen er korrekt beregnet, • datagrunnlaget som benyttes i beregningene er korrekt, og • regnemodellen beregner tap i overensstemmelse med kravene i IFRS 9 <p>Vi har vurdert uavhengig revisors kompetanse og objektivitet. Vi har videre, med bistand fra vår spesialist, evaluert resultatene i rapporten for å vurdere mulige avvik og konsekvenser for vår revisjon.</p> <p>Vi har også utført egne handlinger for å teste fullstendighet og nøyaktighet av datagrunnlaget i modellberegnet ECL.</p> <p>For å vurdere rimeligheten av ledelsens skjønnsmessige vurderinger lagt til grunn i beregningene av forventet kredittap for steg 1 og 2 har vi blant annet:</p> <ul style="list-style-type: none"> • evaluert bankens benyttede definisjon av vesentlig økning i kredittrisiko og bankens vektning av ulike scenarier, • vurdert modellberegnete forventede kredittap mot sammenlignbare banker og vår kjennskap til bransjen,

Penneo dokumentnøgle: NL-44E-1NQFV-H40TI-TUQED-FNAOY-PXFH6

<ul style="list-style-type: none"> • forutsetninger for fastsettelsen av forventede kontantstrømmer inkludert verdsettelse av sikkerheter. <p>Det er økt iboende risiko ved beregning av forventet kreditttap per 31.12.2023 på grunn av estimeringsusikkerhet som følge av usikkerheten i økonomien grunnet høy prisvekst og de implikasjoner det kan få med hensyn til utvikling i arbeidsledighet og eiendomsmarked.</p> <p>På bakgrunn av størrelsen på brutto utlån, iboende kredittrisiko, kompleksiteten i modellberegningene og graden av ledelsens skjønn ved utarbeidelse av estimatene, anser vi forventet kreditttap som et sentralt forhold ved revisjonen.</p>	<ul style="list-style-type: none"> • med bistand fra vår spesialist, vurdert rimeligheten av ledelsens tilleggsavsetninger . <p>Vi har dannet oss en forståelse av hvordan banken identifiserer og følger opp engasjementer som er kredittforringet (steg 3).</p> <p>For et utvalg engasjementer i steg 3 har vi vurdert rimeligheten av ledelsens estimater, samt evaluert størrelsen av forventede kontantstrømmer ved å teste sikkerhetsverdier mot interne og eksterne verdsettelse.</p> <p>For å utfordre banken på hvorvidt det skulle vært andre engasjementer under individuell tapsvurdering, har vi dannet vårt eget syn på om det foreligger indikasjoner på at engasjementer i bedriftsmarkedsporteføljen er kredittforringet ved bruk av eksterne kredittopplysninger og annen offentlig tilgjengelig informasjon.</p> <p>Vi vurderte om noteopplysninger knyttet til IFRS 9 og forventet kreditttap var tilstrekkelig etter kravene i IFRS 7.</p>
---	--

2. IT-systemer og applikasjonskontroller

Beskrivelse av forholdet	Vår revisjonsmessige tilnærming
<p>Totens Sparebank er avhengig av at IT-infrastrukturen i banken fungerer som tilsiktet.</p> <p>Banken benytter et standard kjernesystem levert og driftet av eksternt tjenesteleverandør. God styring og kontroll med IT-systemene er av vesentlig betydning for å sikre nøyaktig, fullstendig og pålitelig finansiell rapportering.</p> <p>Videre understøtter IT-systemene regulatorisk etterlevelse av rapportering til myndigheter, noe som er sentralt for konsesjonspliktige virksomheter.</p> <p>Systemet beregner blant annet rente på innlån og utlån (såkalte applikasjonskontroller) og</p>	<p>I forbindelse med vår revisjon har vi opparbeidet oss en forståelse av kontrollmiljøet og testet at utvalgte generelle IT kontroller fungerer som forutsatt og understøtter viktige applikasjonskontroller. Vi har i våre kontroller hatt hovedfokus på tilgangsstyring.</p> <p>Uavhengig revisor hos tjenesteleverandøren har vurdert og testet internkontroller knyttet til IT systemene hos eksternt tjenesteleverandør. Vi har innhentet attestasjonsuttalelse (ISAE 3402) fra uavhengig revisor for å vurdere om tjenesteleverandøren har tilfredsstillende internkontroll på områder av vesentlig betydning for Totens Sparebank. Vi har vurdert revisorens kompetanse og objektivitet, og vi gjennomgikk rapportene for å vurdere mulige avvik og konsekvenser for vår revisjon.</p>

Penneo dokumentnøgle: NL-44f-1-1NQFV-H401T-TUCED-FNA0Y-PXFH6

KPMG

<p>bankens interne kontrollsystemer bygger på systemgenererte rapporter.</p> <p>På bakgrunn av IT-systemenes betydning for bankens virksomhet har vi identifisert dette området som et sentralt forhold ved vår revisjon.</p>	<p>Vi har bedt uavhengig revisor hos tjenesteleverandøren om å teste et utvalg standard rapporter og nøkkelfunksjonaliteter i kjernesystemet for å vurdere:</p> <p>om utvalgte standardrapporter fra systemet inneholder all relevant data, og</p> <p>om nøkkelfunksjonalitetene, herunder kontroller knyttet til renteberegninger, annuiteter og gebyrer fungerer som forutsatt.</p> <p>Vi har forespurt ledelsen om deres evaluering og oppfølging av uavhengig revisors rapport hos tjenesteleverandørene for å påse at eventuelle funn er hensiktsmessig fulgt opp.</p> <p>I vårt arbeid med å forstå kontrollmiljøet, teste kontroller og gjennomgå rapportene har vi benyttet våre spesialister innen IT-revisjon.</p>
---	--

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen og annen øvrig informasjon som er publisert sammen med årsregnskapet. Øvrig informasjon omfatter informasjon i årsrapporten bortsett fra årsregnskapet og den tilhørende revisjonsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker verken informasjonen i årsberetningen eller annen øvrig informasjon.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen og annen øvrig informasjon. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen, annen øvrig informasjon og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen og annen øvrig informasjon ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen eller annen øvrig informasjon fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Vår uttalelse om årsberetningen gjelder tilsvarende for redegjørelser om foretaksstyring og samfunnsansvar.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettviseende bilde i samsvar med IFRS Accounting Standards som godkjent av EU. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet er ledelsen ansvarlig for å ta standpunkt til selskapets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet med mindre ledelsen enten har til hensikt å avvike konsernet eller å legge ned virksomheten, eller ikke har noe realistisk alternativ til dette.

4

Penneo dokumentnøgle: NL-44E-1NCFW-H40T-TUQED-FNAOY-PXFH6

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutningene som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og vurderer vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i regnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjons handlinger for å håndtere slike risikoen, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av internkontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av intern kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjons handlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av selskapets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimaterne og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på om ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om selskapets og konsernets evne til fortsatt drift. Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifierer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at selskapet og konsernet ikke kan fortsette driften.
- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettviseende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi har eneansvar for vår konklusjon om konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i intern kontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Vi avgir en uttalelse til revisjonsutvalget om at vi har etterlevd relevante etiske krav til uavhengighet, og kommuniserer med dem alle relasjoner og andre forhold som med rimelighet kan tenkes å kunne påvirke vår uavhengighet, og, der det er relevant, om tilhørende forholdsregler.

Av de forholdene vi har kommunisert med styret, tar vi standpunkt til hvilke som var av størst betydning for revisjonen av årsregnskapet for den aktuelle perioden, og som derfor er sentrale forhold ved revisjonen. Vi beskriver disse forholdene i revisjonsberetningen med mindre lov eller forskrift hindrer offentliggjøring av forholdet, eller dersom vi, i ekstremt sjeldne tilfeller, beslutter at forholdet ikke skal omtales i revisjonsberetningen siden de negative konsekvensene ved å gjøre dette med

Penneo dokumentnr: NL 44E-1NQPW-H40T-TUQED-FNAOY-PXPH6

KPMG

rimelighet må forventes å oppveie allmennhetens interesse av at forholdet blir omtalt.

Uttalelse om andre lovmessige krav

Uttalelse om etterlevelse av krav om felles elektronisk rapporteringsformat (ESEF)

Konklusjon

Som en del av revisjonen av årsregnskapet for Totens Sparebank har vi utført et attestasjonsoppdrag for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som inngår i årsrapporten med filnavn 5967007LIEEXZX7TG883-2023-12-31-no i det alt vesentlige er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i delegert kommisjonsforordning (EU) 2019/815 om et felles elektronisk rapporteringsformat (ESEF-regelverket) etter forskrift gitt med hjemmel i verdipapirhandelloven § 5-5, som inneholder krav til utarbeidelse av årsrapporten i XHTML-format og iXBRL-markering av konsernregnskapet.

Etter vår mening er årsregnskapet som inngår i årsrapporten i det alt vesentlige utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket.

Ledelsens ansvar

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsrapporten i overensstemmelse med ESEF-regelverket. Ansvaret omfatter en hensiktsmessig prosess, og slik intern kontroll ledelsen finner nødvendig.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er, på grunnlag av innhentet revisjonsbevis, å gi uttrykk for en mening om årsregnskapet som inngår i årsrapporten, i det alt vesentlige er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket. Vi utfører vårt arbeid i samsvar med internasjonal attestasjonsstandard (ISAE) 3000 – «Attestasjonsoppdrag som ikke er revisjon eller forenklet revisorkontroll av historisk finansiell informasjon». Standarden krever at vi planlegger og utfører handlinger for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet er utarbeidet i overensstemmelse med kravene i ESEF-regelverket.

Som et ledd i vårt arbeid utfører vi handlinger for å opparbeide forståelse for selskapets prosesser for å utarbeide årsregnskapet i overensstemmelse med ESEF-regelverket. Vi kontrollerer om årsregnskapet foreligger i XHTML-format. Vi utfører kontroller av fullstendigheten og nøyaktigheten av iXBRL-markeringen av konsernregnskapet, og vurderer ledelsens anvendelse av skjønn. Vårt arbeid omfatter kontroll av samsvar mellom markeringene av data i iXBRL og det reviderte årsregnskapet i menneskelig lesbart format. Vi mener at innhentet bevis er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Oslo, 11. mars 2024

KPMG AS

Geir Moen
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Penneo dokumentnr: NL-4HE-1NQPWH-40TI-TUQED-FNAOY-PYFH6

PENNEO

Signaturene i dette dokumentet er juridisk bindende. Dokument signert med "Penneo™ - sikker digital signatur". De signerende parter sin identitet er registrert, og er listet nedenfor.

"Med min signatur bekrefter jeg alle datoer og innholdet i dette dokument."

Geir Moen

Partner

På vegne av: KPMG AS

Serienummer: UN:NO-9578-5999-4-2322213

IP: 80.232.xxx.xxx

2024-03-11 13:36:05 UTC

Geir Moen

Statsautorisert revisor

På vegne av: KPMG AS

Serienummer: UN:NO-9578-5999-4-2322213

IP: 80.232.xxx.xxx

2024-03-11 13:36:05 UTC

Penneo Dokumentnøkkel: NL44E-TNQFW-H407I-TUCQED-FNA0Y-PXFH6

Dokumentet er signert digitalt, med **Penneo.com**. Alle digitale signatur-data i dokumentet er sikret og validert av den datamaskin-utregnede hash-verdien av det opprinnelige dokument. Dokumentet er låst og tids-stemplet med et sertifikat fra en betrodd tredjepart. All kryptografisk bevis er integrert i denne PDF, for fremtidig validering (hvis nødvendig).

Hvordan bekrefter at dette dokumentet er originalen?

Dokumentet er beskyttet av ett Adobe CDS sertifikat. Når du åpner dokumentet i

Adobe Reader, skal du kunne se at dokumentet er sertifisert av **Penneo e-signature service <penneo@penneo.com>**. Dette garanterer at innholdet i dokumentet ikke har blitt endret.

Det er lett å kontrollere de kryptografiske beviser som er lokalisert inne i dokumentet, med Penneo validator - <https://penneo.com/validator>

Generalforsamling 2023

Innskytervalgte	Antall	Offentlige	Kommune	Antall
Roar Løken Lunder	7.132	Bakke, Kjetil	Østre Toten	0
Lars Erik Tandsether	0	Tandsether, Amanda M.	Vestre Toten	0
Elisabeth Erlimo	0	Kyseth, Even	Gjøvik	0
Sigrid Haugen	0			
Aage E. Hveem	0	Ansatte		
Egenkapitalbevisiere		Erik E. Evensen		601
Ole Martin Almeli	245.511	Åsmund Eidskrem		599
* O.M.Holding AS	245.511	Knut Eskild		566
Audun Blegen	25.000	Britt Inga Thirud-Gjerde		72
Iver Albert Juel	23.331	Camilla K. Forø		0
Anne Berit Røste	14.365			
Geir Runde Nyhus	370			
Frode Fosse Tandsether	10			
Ørbæk, Elin B.	0			
Valgt som repr. for Sparebank 1 Østlandet, 1.503.661				

Styret 2023

Navn	Antall EK-bevis	
Geir Stenseth	2.124	*Inkl. nærstående
* Ann Kr. Stenseth	1.204	
Steinar Nordengen	13.513	*Inkl. nærstående
* Tananua AS	13.513	
Audun Blegen	25.000	
Anne Jacobsen Onsrud	600	
Lise Marken Aasterud	0	
Hilde E. Inngjerdningen	868	
Øystein Løvbakke	613	

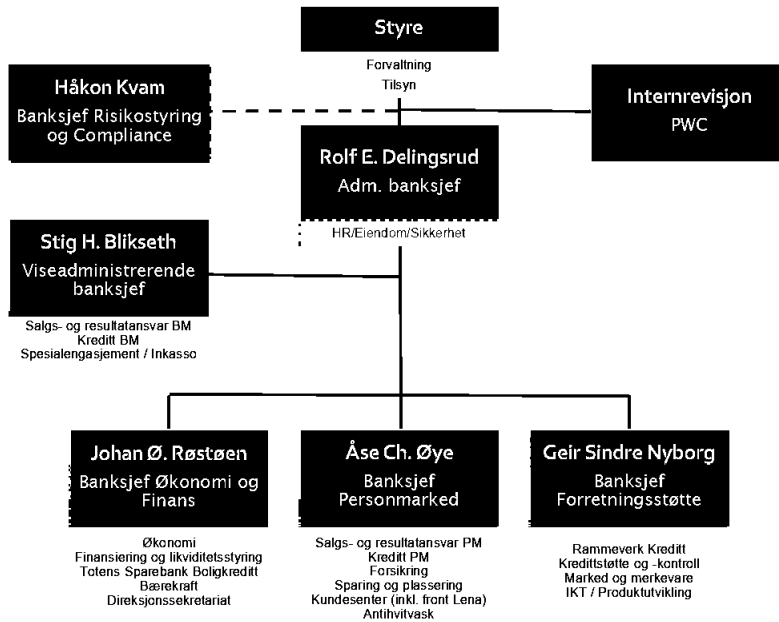
Ledergruppa 2023

Navn	Antall EK-bevis	
Rolf Endre Delingsrud	1.425	
Stig Håvard Blikseth	6.425	*Inkl. nærstående
* Inveks AS	5.000	
Johan Røstøen	2.355	
Geir Sindre Nyborg	1.823	
Åse Ch. Øye	4.740	
* Tormod Stenberg	2.917	*Inkl. nærstående

Tallene viser hvor mange egenkapitalbevis vedkommende eier i Totens Sparebank per 31.12.2023. For medlemmer av ledergruppa og styret er det også tatt med eventuelle egenkapitalbevis eid av nærstående.

Organisasjonskart per desember 2023

61 14 12 00
#totenbanken
www.totenbanken.no

Vi er her for deg!